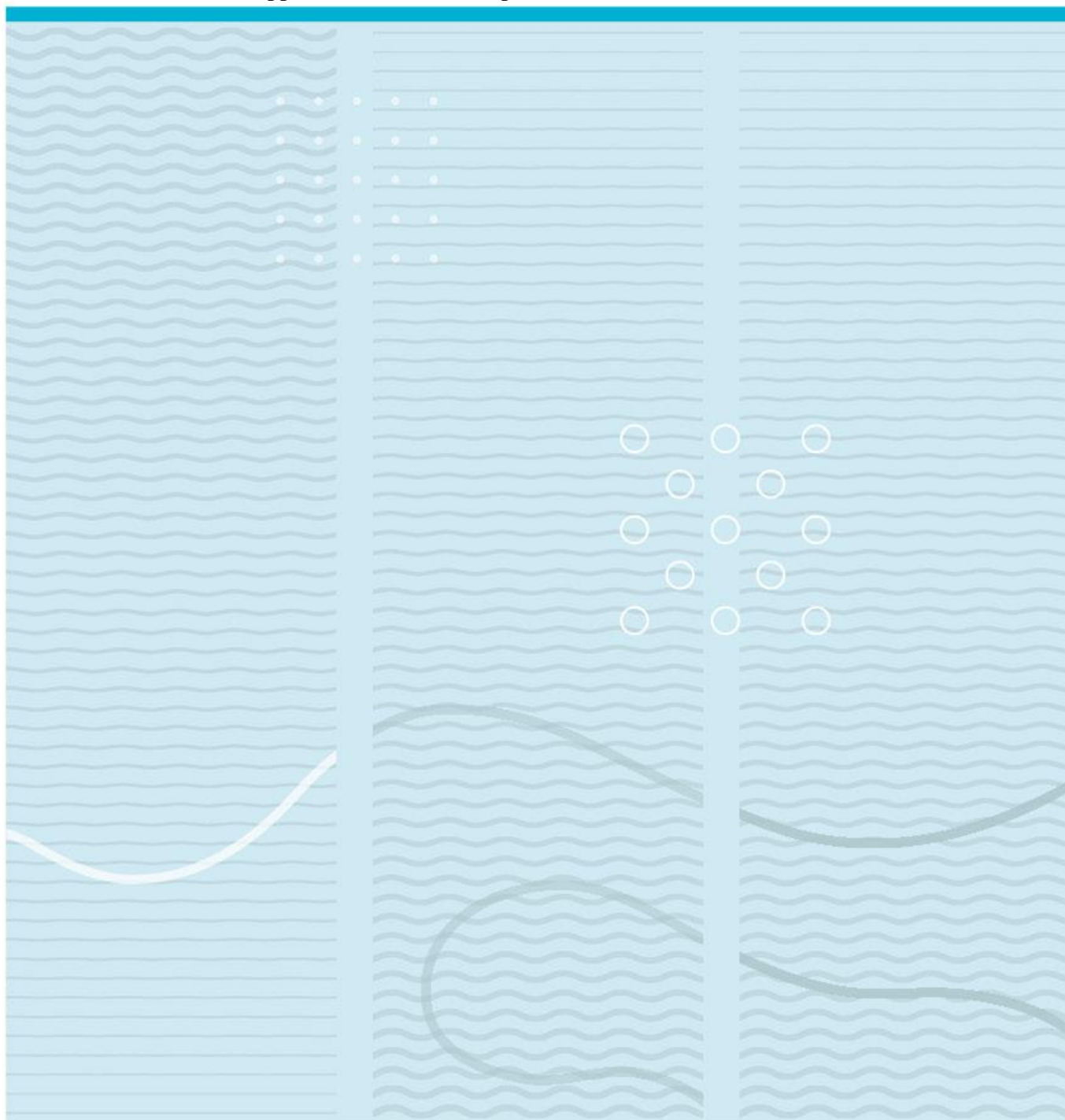

Thor-Henning Brandsøy

Casestudie av Florø Fotball

Fra Breddefotball til Toppfotball med en lokal profil

Universitetet i Sørøst-Norge
Fakultet for allmennvitenskapelige fag
Institutt for idretts- og friluftslivfag
Postboks 235
3603 Kongsberg

<http://www.usn.no>

© 2018 Thor-Henning Brandsøy

Denne avhandlingen representerer 60 studiepoeng

Forord

Min interesse for spillerutvikling og hvordan man kan skape og utvikle gode utviklingsmiljøer som tilrettelegger for trivsel, motivasjon og utvikling av ferdigheter for samtlige spillere har skapt grunnlaget for denne oppgaven. Gode utviklingsmiljøer er en interesse som ligger tett inntil hva jeg har lyst til å implementere i mitt daglige arbeid som fotballtrener og student.

Denne studien har vært veldig tidskrevende. Jeg har lært veldig mye med å arbeide med denne oppgaven, og ikke minst har jeg lært mye gjennom fem år på Universitetet i Sørøst-Norge (UIS). UIS har bidratt til at jeg har utviklet meg som menneske med å gi meg kunnskap, inspirasjon gjennom forelesninger og møter med mange dyktige forelesere. Det er mange som har vært gode støttespillere, dere alle har vært viktige.

Takk til min veileder, Liv Hemmestad, som har støttet meg enormt mye både i mitt daglige arbeid og med oppgaven. Takk for at du har gitt meg motivasjon og gode tilbakemeldinger.

Takk til min biveileder, Christian Thue Bjørndal, for dine gode innspill, for at du har vært villige til å hjelpe meg og delt din gode kunnskap.

Takk til min moderklubb Florø Fotball som har åpnet opp, delt informasjon og latt meg skrive en oppgave om klubben.

Takk til respondentene for at de fortalte om deres opplevelser, tanker og erfaringer rundt studiens problemsstilling.

Takk til mine medstudenter og venner. Dere har inspirert og støttet meg.

Takk til familien min, som har støttet meg enormt mye og dere har vært viktige.

Takk til min viktigste støttespiller, kjæresten min Synne. Du har støttet, inspirert og gitt meg motivasjon gjennom alle årene mine i Bø.

Bø, mai 2018.

Thor-Henning

Brandsøy

Sammendrag

Mastergradsavhandlingen har som formål å undersøke hvilke faktorer som har bidratt til at Florø Fotball har gått fra en breddeklubb til en toppklubb med en lokal profil i perioden 2007-2017. Ved inspirasjon av talentutviklingsmiljø-modellen og miljøsuksessmiljø-modellen til Henriksen (2010) har jeg forsøkt å belyse hvordan trenerteamet til Florø Fotball har tilrettelagt for spillerutvikling. I forlengelse av hvordan trenerteamet har tilrettelagt for utvikling ønsket jeg også å undersøke erfaringene spillerne har fra denne perioden. Jeg har vært ute etter faktorer som har dannet grunnlaget for spillerutviklingsarbeidet til klubben.

Oppgaven er en casestudie av Florø Fotball, som jeg mener er metoden som er best egnet for min undersøkelse. Oppgavens datamateriale stammer fra 5 gruppeintervju og ett enkelt intervju som bestod av totalt 14 nøkkelrespondenter som var både spillere og trenere.

De mest sentrale funnene i denne avhandlingen var da trenerteamet startet akademiet og klarte å skape et treningsmiljø hvor spillerne fikk mulighet til å utvikle seg steg for steg ved hjelp et tilpasset treningsopplegg for hver enkelt spiller. I lys av treningsopplegget var det noen viktige faktorer som bidro til utvikling blant spillere. Trenerteamet slo sammen årskull slik at spillere fikk trener på sitt nivå, de økte treningsmengden og fjernet «mitt» lag. Kjernen i treningsopplegget har vært mye småbanespill og gjennom en tydelig spillefilosofi skulle spillerne alltid våge med ball og alltid ha innsats. Innsats og våge med ball var klare retningslinjer spillerne skulle utføre på trening og kamp. Florø Fotball har tatt store steg i perioden 2007-2017. Det har oppstått flere spenningen blant trenerteamet og spillerne i denne perioden, men trenerne og spillerne har hatt respektert hverandre, noe som har bidratt til et sterkere bånd mellom dem. I Florø Fotball var miljøet en av hovedårsakene til at både spillerne og trenerne har tatt steget opp til Obos-Ligaen. De har hatt mange gode opplevelser i lag, både på og utenfor banen, noe som har ført til at samholdet i klubben er blitt en av de tydeligste verdiene som kjennetegner kulturen i klubben.

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Sammendrag	4
Innholdsfortegnelse	5
Innledning	6
2.0 Teori	8
2.1 Tidligere forskning.....	8
2.2 Teoretisk rammeverk.....	14
2.2.1 Talentutviklingsmiljø-Modellen.....	14
2.2.2 Miljøsuksess-Modellen	17
3.0 Metode	22
3.1 Kontekst.....	22
3.2 Casen Florø Fotball.....	24
3.3 Min Forskerrolle	25
3.4 Utvalg.....	26
3.5 Datainnsamling.....	26
3.6 Dataanalyse	29
4.0 Resultater og Diskusjon	31
4.1 Klubbens utvikling	31
4.2 Trenerteamet	32
4.2.1 Tilbakemeldinger.....	34
4.3 Hverdagen i Florø Fotball.....	40
4.3.1 Ledelse.....	43
4.3.2 Trening og kamp.....	52
4.3.3 Tilhørighet.....	71
5.0 Oppsummering	76
5.1 Videre perspektiver på forskning	77
6.Kilder	79
Vedlegg 1 Turneringer Florø Fotball	85
Vedlegg 2 Informasjon om prosjektet	87
Vedlegg 3 intervjuguide	92

Innledning

I dagens samfunn er det blitt mer og mer viktig at yngre eller lovende spillere skal vise gode ferdigheter i tidlig alder (Williams & Reilly, 2000). Disse spillerne blir ofte omtalt som talenter. Martindale, Collins og Abraham (2007) mener at talentidentifisering og utvikling er blitt en stor forretning. Klubber som utvikler spillerne til elitenivå får gode økonomiske gevinster og annerkjennelse (Martindale et al., 2007) Talentbegrepet blir ofte brukt i idretten som en betegnelse på unge utøvere som har kommet lenger i den fysiske utviklingen og presterer bedre enn sine jevnaldre (Tranckle,2004). Henriksen (2010) definerer talent som et sett med kjennetegn, ferdigheter og kompetanse som er blitt utviklet gjennom medfødte egenskaper og flere år med dedikert trening, konkurranser og i samspill med miljøet. Williams & Reilly (2000) hevder at utøvere som blir sett på som de mest talentfulle, blir plukket ut til de største fotballakademiene av trenere og speidere som har ett bilde av hva de mener er en idealutøver. Dette er noe som støttes av Howe, Davidson, & Sloboda, (1998) som hevder trenere med ett trent blikk kan oppdage sammenheng mellom kravene idretten stiller og ferdighetene utøverne besitter og trenger for å nå elitenivå. Det som viser seg å være helt sikkert er at det er vanskelig å forutse hvem av spillerne som blir best (Henriksen, 2010).

Talentforskning har utviklet seg i tre ulike faser opp gjennom årene (Feltovich, Prietula & Ericsson,2006). Den første fasen på talentforskning var dominert av forskning på gener og medfødte egenskaper. Den andre fasen om talentforskning handlet om psykologiske perspektiver hvor man fokuserte på å tilegne seg evner, kompetanse og ferdigheter gjennom engasjement og intens trening (Feltovich et al., 2006). I den siste fasen, er forskere blitt mer nysgjerrige rundt økologiske, kulturelle og sosiologiske perspektiver innenfor idretten (Henriksen, 2011). Disse studiene har som mål om å undersøke viktigheten av hvordan miljøer og relasjoner kan forme og utvikle spillere til elitenivå (Henriksen,2011).

Det har vært mye oppmerksomhet rundt spillerutviklingen i Florø Fotball i perioden 2007-2017. Wikan (2017) skrev en artikkel i Aftenposten om Florø Fotball, hvor han beskrev Florø Fotball som en av de heteste klubbene i Norge på den tiden. Det er tydelig at klubbens suksess har skapt nysgjerrighet over hva som har foregått på fotballsiden i Florø. Som utflyttet Florøværing med stor interesse for talentutvikling ønsker jeg å undersøke følgende problemsstilling: Hva vektlegger nøkkelpersoner i Florø Fotball som

de viktigste faktorene til utviklingen fra bredde-til toppfotball, og hvilke faktorer var spesielt viktige med tanke på å skape et lokalt spillerutviklingsmiljø.

Jeg vil i denne oppgaven først ta for meg tidligere forskning rundt talentutvikling, hvor jeg går innom ulike forskningsfelt innenfor temaet talentutvikling. Deretter presenterer jeg mitt teoretiske rammeverk som bygger på en holistisk og økologisk tilnærming til talentutvikling i idrett. Denne tilnærmingen fokuserer på miljøets rolle i utviklingsarbeidet, og belyser hensiktsmessige måter for å skape ett godt utviklingsmiljø. I følge Henriksen (2010) gir en slik tilnærming mulighet til å definere; a) Hva som kjennetegner suksessfulle idrettsmiljø, b) Hvordan skape suksessfulle miljøer, c) videreutvikle og teste rammeverket suksess i å utvikle spillere, d) Identifisere og trekke slutninger på miljøets unike trekk og, e) å inspirere og anbefale viktige momenter og trekk som kan overføres til andre idretter som er interessert i å utvikle miljøet (s.29). Etter teorikapittelet presenterer jeg min metodiske tilnærming, beskrivelse av casen jeg har valgt og studert, og refleksjoner over egen forskerrolle. I den neste delen presenterer og diskuterer jeg mine empiriske funn opp mot teori. Til slutt oppsummerer jeg funnene jeg har kommet frem til. Jeg håper mine analyser kan gi innsikt i sentrale faktorer i arbeidet av unge talentfulle spillere i Florø Fotball, og være til inspirasjon for flere breddeklubber med liknende forutsetninger.

2.0 Teori

2.1 Tidligere forskning

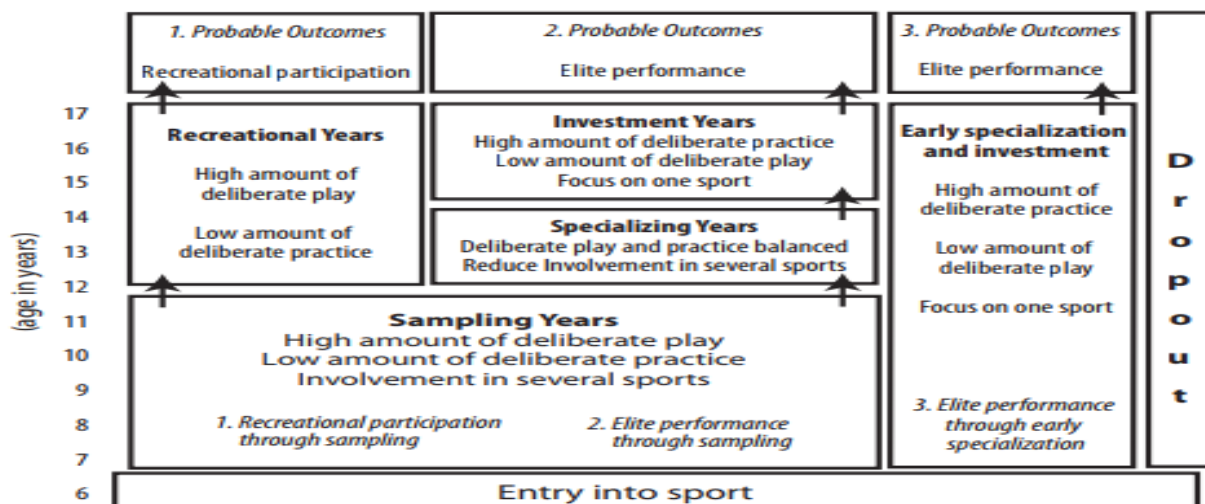
I den første talentutviklingsfasen fokuserte man på medfødt potensial og arvelige egenskaper, man mente at disse faktorene var de viktigste drivkreftene i idrettslige prestasjoner (Feltovich et al., 2006). I Galtons (1979) studie «Hereditary Genius», først publisert i 1869, kom de frem til at de personene som var talentfulle i Storbritannia var i familie med andre talentfulle personer, og det ble derfor antatt at talent skyldtes medfødte egenskaper. Dette ble senere støttet av Csikszentmihalyi, Rathunde & Whalen (1997) som mener at noen er født med genetiske fordeler som gjør at de kan hevde seg i utvalgte idretter. Annen forskning innenfor idrett og talentutvikling tar for seg biologiske perspektiver, blant annet på fenomenet om relativ alderseffekt (RAE). Den tar for seg differansen mellom biologisk alder hos utøvere født i samme år (Musch & Grondin, 2001). Forskning på RAE viser at utøvere som er født i første halvår har større muligheter til å bli valgt ut til landslag enn de som er født i de siste halvåret (Musch & Grondin, 2001). En studie av Haulan & Sæther (2011) viste at unge utøveres fødselsmåned var avgjørende for å bli selektert og tatt ut til aldersbestemte landslag. Resultatene i studien viste at mellom 30-50 % av landslagskullene var født mellom januar og mars (Haulan & Sæther, 2011). Relativ alderseffekt blir i stor grad forklart med at utøverne som er født tidlig på året i gjennomsnitt er fysisk sterkere enn de som er født sent på året, men ifølge Bäumler (Musch og Grondin, 2001) vil denne effekten avta etter hvert som utøverne blir eldre og mange vil dermed bli tatt igjen fysisk av spillere som er født senere på året.

Forskning og teorier som tar for seg biologiske aspekt ved talentutvikling har blitt kritisert for manglende fokus på andre påvirkelige innflytelse faktorer (Henriksen, 2010). I løpet av 1960 årene førte forskning fra kognitiv psykologi til et skifte i hvordan man så på utvikling av talent. Man så ikke lenger på gener og medfødte egenskaper alene som tilstrekkelig for å forklare suksess. Dette skiftet fra fokus på medfødte til tillærte ferdigheter markerer overgangen til den andre fasen i talentforskningen (Feltovich et al., 2006).

I den andre fasen ble man mer opptatt av hvordan utøvere kunne tilegne seg evner kompetanse og ferdigheter. Talentforskningen ble rettet mot treningsmengde, innsats og engasjement (Henriksen, 2011). Ericsson, Krampe, & Tesch-Römer (1993) var blant dem

som kritiserer teorier om medfødte egenskaper og gener for manglende fokus på kvalitetstrening. De mener at gener ikke har så mye å si for å oppnå elitenivå, det handlet det mer om antall treningstimer med kvalitetstrening. Videre introduserte de definisjonen *deliberate practice* (heretter fokusert trening) som viser hvordan utøvere kan nå elitenivå gjennom mange timer trening ved å være fokusert, reflektert og bevisst. Gjennom fokusert trening starter man å trene i tidlig alder, man må være strukturert, vise innsats og målet er å forbedre spesifikke ferdigheter (Ericsson et al., 1993). Ericsson (2007) hevder at utøvere må gjennom en langsiktig utviklingsfase hvor de tilegner seg erfaring, kunnskap og egenskaper som skal til for å realisere potensialet de har. En slik fase forutsetter at utøverne er dedikerte og engasjerte til treningen. Treningen vil ikke alltid bli sett på som morsom og motiverende, og sannsynligvis ikke gi resultater på kort sikt, men man vil kunne oppnå elitenivå (Ericsson et al., 1993). I henhold til å nå elitenivå vil det kreve anslagsvis 10.000 timer med intensitet og målrettet trening for å bli ekspert innenfor ett område. Ericsson et al. (1993) hevder også at de som starter med tidlig spesialisering vil ha ett forsprang for å nå toppnivå fremfor de som starter sent. Samtidig understreker man at treningsmengden og mye erfaring i seg selv ikke er nok. Psykologiske faktorer som motivasjon og engasjement er en avgjørende del av talentutviklingen. Slike mentale ferdigheter er i tråd med MacNamara, Button, og Collins (2010a) mener at utøvere burde utvikle ett sett med psykologiske ferdigheter for at de skal fungere optimalt i sammenheng med mulighetene de er blitt gitt. I denne innfallsvinkelen blir motstand og mislykket forsøk sett på som viktige deler av utviklingsprosessen til utøverne. Idrettsutøvere bør derfor jobbe med å utvikle og tilegne seg psykologiske egenskaper, og for å beherske motstand og utfordringer for å opprettholde motivasjonen (Collins & MacNamara, 2012). Côté, Baker & Abernethy (2007) har siden gitt et motsvar til kravet om treningsmengde, og viser til at utøvere kan nå toppnivå med betydelig færre treningstimer enn 10.000. Ericssons et al. (1993) teori er også blitt kritisert for manglende fokus på andre aspekter rundt utøverne, blant annet viktig miljø og sosiale faktorer er for utviklingen (Côté 1999; Côté et al., 2007).

Côté et al. (2007) har undersøkt hva som kjennetegner fellestrekkene av bakgrunnen til eliteutøvere, og ut i fra funnen har de laget en modell «The developmental model of sport participation (DMSP)» som tar for seg de mener er en passende utviklingsvei og hvilke sosiale påvirkninger modellen gir til utøverne (Côté et al., 2007).

Figur 1: DMSP Developmental model of sport participation (Côte et al., 2007)

Nederst i modellen ser man inngangen til idretten for ungene. Hovedpoenget med «prøveårene» er basert på to elementer: 1) Utøverne får prøve seg på flere idretter og 2) utøverne får delta i selvorganisert trening (Côte et al., 2007). En slik tilnærming medfører ungene får mulighet å utforske andre miljøer. Videre deler modellen seg i tre ulike utviklingsløp. Kolonnen til venstre tar for seg mosjonistenes utviklingsvei. Denne er i stor grad preget av selvorganisert aktivitet med lite fokus på målrettet trening, man driver aktivitet for å holde seg i form og for rekreasjon. Det er mindre sannsynlighet for at man oppnår elitenivå hvis man velger denne veien.. De to andre kolonnene er utviklingsveier der man kan oppnå elitenivå. Kolonnen ytterst til høyre tar for seg veien til «eliteutøver via tidlig spesialisering». Denne retningen dreier seg om utvikling gjennom mye og fokusert trening som i liten grad er selvorganisert (Côte et al, 2007). I Malina (2010) sin studie av tidlig spesialisering blir det hevdet at det er flere trenere, foreldre og spillere som tror at den eneste veien for å nå elitenivå, er å trene en idrett året rundt. Malina (2010) begrunner dette med at foreldrene ønsker at ungene skal starte tidlig i idretten for å ha en fordel. Det er mulig å nå elitenivå gjennom tidlig spesialisering, men det kan også være en stor fare for at utøvere slutter på grunn av manglende motivasjon samtidig som det er økt risiko for skader (Côte et al., 2007). Utviklingsveien i midten «elite via variasjon» går gjennom ulike utviklingsfaser. Fra ca 7-12 år får utøverne prøve seg i ulike idretter der treningene skal være selvorganiserte og hvor det handler om å leke og ha det moro. Når de er 13-15 år blir de introdusert for spesialiseringsårene. Her vil det være en balansegang mellom selvorganisert trening og fokusert trening. I denne perioden begynner man samtidig å spesialisere seg inn i to valgte idretter. Når man blir 16 år, går man inn i den

siste fasen, investeringsårene. Her er det fokus på kun en idrett og handler i større grad om å utvikle spesifikke ferdigheter som trengs for å nå elitenivå. Côté et al. (2007) mener at denne utviklingsfasen også kan skape eliteutøvere, samtidig bidra til mindre frafall, skader og er en positiv utvikling for utøverne.

I senere tid har forskningen beveget seg inn i en tredje fase, der miljø, kultur og sosiologi har fått en større rolle. Vygotsky (1980) har med sin sosiokulturelle læringsteori vært en viktig bidragsyter for forskning på miljøets rolle for læring og utvikling. Han påpekte betydningen av omgivelsene og det sosiale miljøet rundt elevene påvirket læringen og utviklingen deres. Vygotskys (1980) beskriver hvordan barns utvikling starter ved hjelp av og i samspill med andre, før de senere blir mer selvstendige og mestrer ferdigheter på egenhånd. Måten Vygotsky (1980) har beskrevet læring har i senere tid blitt kalt «scaffolding», altså å bygge stillas rundt eleven. Stillaset i denne sammenheng kan være et trygt miljø, som kan være med en voksenperson, en faglig sterk klassekamerat eller en lagspiller som eleven kan lene seg på, frem til man klarer seg på egenhånd. Stillaset vil støtte og hjelpe eleven til å utvikle seg, etter hvert når eleven blir eldre og mer utviklet, vil stillaset gradvis fjernes og eleven vil bli mer selvstendig (Vygotsky,1980).

Også innen idretten og talentforskningen har man erkjent viktigheten av miljøet. Williams & Reilly (2000) skriver i sin oversiktsartikkel at talentutvikling innebærer å legge til rette for et hensiktsmessig læringsmiljø hvor utøvere kan få utvikle sitt potensiale. Henriksen (2011) skriver at man i et miljøorientert perspektiv bør man være opptatt av å se på helheten av miljøet for å forstå hvorfor noen utøvere utvikler seg og når toppnivå, mens andre ikke gjør det. Ifølge Henriksen, Stambulova & Ressler (2010) er miljøet alle de påvirkninger og strukturer som gjennom samspill og interaksjon, på mikro og makronivå, former opplevelsene til utøverne. Henriksen (2011) bygger sin forståelse på økologisk psykologi, systemteori og kulturpsykologi. Ut i fra økologisk psykologi må all utvikling sees i lys av den konteksten den foregår i. Det vil si at talentutviklingen påvirkes av større og mindre strukturer, alt i fra tidsepoke, daglige treningsrutiner, nærmiljøet, til verdier og strukturer i forbund og samfunn har innflytelse på utøverne. Fra systempsykologien trekker Henriksen (2011) frem prinsippet om at et miljø, herunder også utviklingsmiljø, må sees på som interagerende, selvregulerende systemer eller organiserte helheter, som er så komplekse at man ikke kan studere de ulike delene for seg selv uten å miste det vesentlige fenomenet, helheten. Overført til talentutviklingsmiljø, vil det si at om man ønsker å studere et spillerutviklingsmiljø i sin helhet, og undersøker enkeltdeler som utøverne og trenerne hver for seg, vil man ikke fange opp den helhetlige kulturen,

interaksjonen og relasjonen som oppstår når de opptrer sammen. Inspirert av kulturpsykologien trekker Henriksen frem hvordan ideen om at hvert miljø må sees ut fra en større kulturell sammenheng, alt i fra gruppens egen kulturen til bredere samfunnskulturer. (Henriksen 2011)

Henriksen (2011) ønsker å flytte fokuset fra utøverne, deres resultat og tidlige selektering til talentutviklingsmiljøene de er en del av. Henriksen (2011) hevder at det er utfordrende å se hvem av spillerne som vil kunne nå elitenivå i fremtiden, når man selekterer de mest talentfulle i ung alder. Han hevder at dersom utøverne er i ett miljø de trives i, der de får flere venner og har innholdsrike treninger, kan miljøet bidra til at overgangen til elitenivå blir lettere (Henriksen,2011). Han argumenterer derfor for at man heller burde være opptatt av å finne ut av hva som kjennetegner gode utviklingsmiljø (Henriksen, 2010). Gjennom sitt doktorgradsarbeid har Henriksen (2011) undersøkt og analysert fellestrekkene til tre ulike utviklingsmiljøer: seiling, kajakk og friidrett, som han mener kan gi oss viktige innsikter i hvordan man kan utvikle ett suksessfullt utviklingsmiljø.

Tabellen under viser ti trekk som han mener har en spesielt stor betydning for ett suksessfullt miljø:

Trekk:	Beskrivelse
Støttende Treningsgrupper	Et treningsmiljø som er inkluderende og som bygger opp under vennskap og relasjoner, er uavhengig av utøvernes ferdighetsnivå.
Rollemodeller	Miljøet består av talenter og elite utøverøvere. Felles trening hvor eliteutøverne deler kunnskap.
Åpenhet og kunnskapsdeling	Trenere og utøvere deler kunnskaper, åpent samarbeid med andre klubber. Utøvere fra andre klubber er velkommen.
Støtte til utøvernes sportslige satsing	Utøverne får mulighet for å satse på sporten. Skole, familie og venner støtter utøvernes mål.
Utvikling av personlige egenskaper og ferdigheter	Utøverne får mulighet til å utvikle ferdigheter som er relevante utenfor sporten; Selvstendighet, struktur og ansvarlighet. Utøverne som helhet.
Muligheter for allsidighet	Utøverne skal ha mulighet for å holde på med flere idretter samt elementer implementert av allsidighet i treningsøkta.
Muligheter for egentrening	Utøverne skal ha mulighet til å holde på med egentrening og ha tilgang til fasilitetene.
Langsiktig utvikling	Fokus på utøvernes langsiktige utvikling istedenfor tidlig suksess. Trening som er tilpasset alderen.
Felles samarbeid	Felles forståelse og kommunikasjon mellom sport, skole, familie m.fl. Utøverne får en bedre hverdag
Sterk og sammenhengende gruppekultur	Tydlig kultur med sammenheng mellom artefakter, verdier og normer grunnleggende antakelser. Kulturen støtter læring og utvikling.

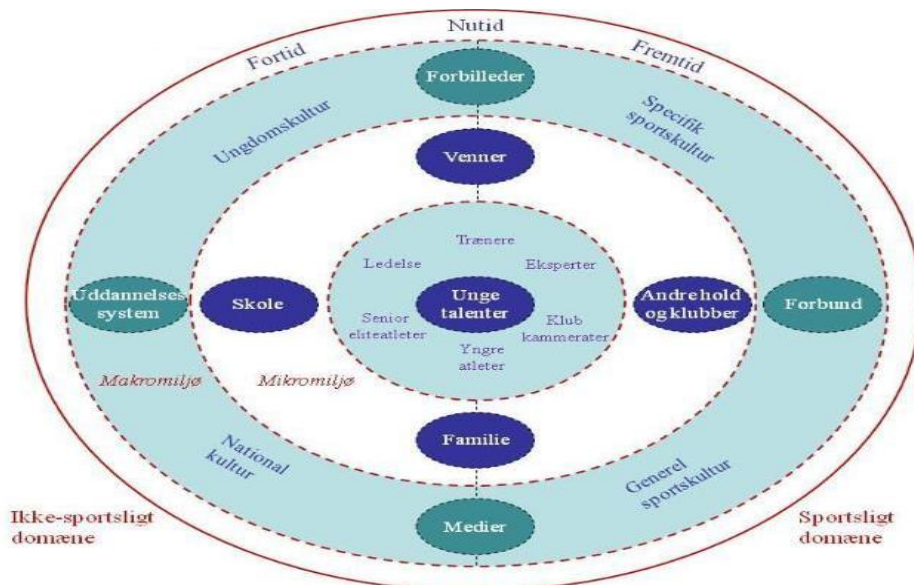
Tabell 1: Hentet fra og oversatt (Henriksen, 2011, S 167).

2.2 Teoretisk rammeverk

Henriksen (2011) studier har en holistisk-økologisk tilnærming til talentutvikling. Han går vekk fra fokus på medfødte egenskaper og antall treningstimer som suksessfaktorer for at en utøver skal kunne nå sitt fulle potensial. Istedenfor fokuserer han på talentutviklingsmiljøet, og hevder at det er miljøet som helhet som er sentralt for spillernes utvikling (Henriksen, 2011). Han hevder at talentutviklere heller bør med å utvikle «smarte» utviklingsmiljø, fremfor å fokusere på talentfulle utøvere (Henriksen,2010). Ved dette har Henriksen (2010) utviklet to miljømodeller som kan fungere som rammeverk for hvordan man kan utvikle gode utviklingsmiljøer for utøvere. I den neste delen vil jeg først presentere Talentutviklingsmiljø-modellen (TUM), deretter presenterer jeg miljø-suksessmodellen.

2.2.1 Talentutviklingsmiljø-Modellen

TUM er en beskrivende modell som tar for seg ulike miljøer rundt utøverne som er viktige for utviklingsprosessen (Henriksen,2011). Dette kan for eksempel være hvordan miljøets struktur, funksjon og roller i de ulike delene av miljøet spiller inn i utviklingsprosessen. Modellen er et rammeverk som beskriver elementer som kan bidra til å skape ett godt og trygt utviklingsmiljø for utøvere.

Figur 2: Talentutviklingsmiljø-modellen (oversatt fra -Henriksen, 2010)

Henriksen bygger TUM ut i fra Bronfenbrenner`s (2005) bioøkologiske modell. Begrepet økologi uttrykker at individ og miljø er bundet sammen (Henriksen, 2010; Bronfenbrenner, 2005). Bronfenbrenner (2005) poengterer at menneskelig utvikling er avhengig av konteksten utviklingen foregår i. Dermed må man se på individet og hele

miljøet sammen for å forstå menneskets utvikling. For eksempel har ikke en spiller på elitenivå kommet dit helt på egenhånd, det er mange flere faktorer som også spiller inn. I tråd med dette synet kan man ikke forklare suksess, ene og alene ut i fra isolerte enkeltfaktorer som en utøvers talent eller en god trener, man må se helheten rundt utøveren. Det innebærer at man også regner med faktorer utenfor selve treningsarenaen. Ett eksempel på dette er at foreldrenes involvering er viktig for utøverne i barneidretten, ettersom barna er avhengige av at foreldrene følger de opp og verdsetter aktiviteten (Bloom,1985). Martindale, Collins & Daubney (2005) finner i deres studie at foreldrenes engasjement er viktig for barnas utvikling. Mer interesse og oppmuntring fra foreldre, gir større sannsynlighet for at ungene holder seg lenger i idretten (Martindale et al., 2005). Igjen er ikke dette ene og alene noe som forklarer suksess, men illustrerer en av mange bidrag som kan påvirke.

I Henriksen`s (2011) modell beskrives fire ulike miljøet individene utvikler seg i. Miljøene er illustrert gjennom sirkler. Sentralt i modellen finner man individet, som er den viktigste delen. I påfølgende sirkel finner man mikromiljøet som påvirker utøveren. Mikronivået beskriver den delen hvor utøverne tilbringer store deler av hverdagen, som skole, familie, venner og klubber. Her foregår det direkte interaksjoner og kommunikasjon i de ulike miljøene som kan gjelde i klubbmiljøet, sammen med trenere, ledelse, fysioterapeuter, klubbkamerater og rollemodeller (Henriksen, 2011). Det er på mikronivået utviklingen til utøverne former seg sammen med de nærmeste omgivelsene (ibid). De sosiale settingene påvirker utøveren ubevisst, da miljøet vektlegger flere verdier og tradisjoner som kan forme den enkeltes innstilling og være gunstig for videre utviklingsprosess (Henriksen, 2008). Forbindelseslinjene mellom to eller flere miljøer som elevene deltar i, kalles mesomiljøet. Mesomiljøet er forholdet mellom flere mikrosystem og meso oppstår ved kontakt, altså situasjoner og knutepunkt der personer binder arenaer sammen. Eksempel på slike forbindelser kan være når foreldre deltar i idrettslagets hovedforening der barna er med på en eller flere undergrupper (Bronfenbrenner, 2005). I følge Bronfenbrenner (2005) profiterer barna på slike tette nettverk der de kanskje møter og trener med flere av sine medelever på fritiden og hvor foreldre er naboer eller kollegaer. Slike knutepunkt kan bidra til at de ulike mikrosystema trekker i samme retning, gir felles interesse og verdigrunnlag som kan virke positivt på barnas utvikling (Bronfenbrenner,2005). Videre kan barna også påvirkes indirekte, gjennom eksosmiljøet. Eksosmiljøet viser til steder eller i mikromiljøet der barnet selv sjeldent er til stede, der det kan skje hendelser som kan påvirke barnet. En slik hendelse

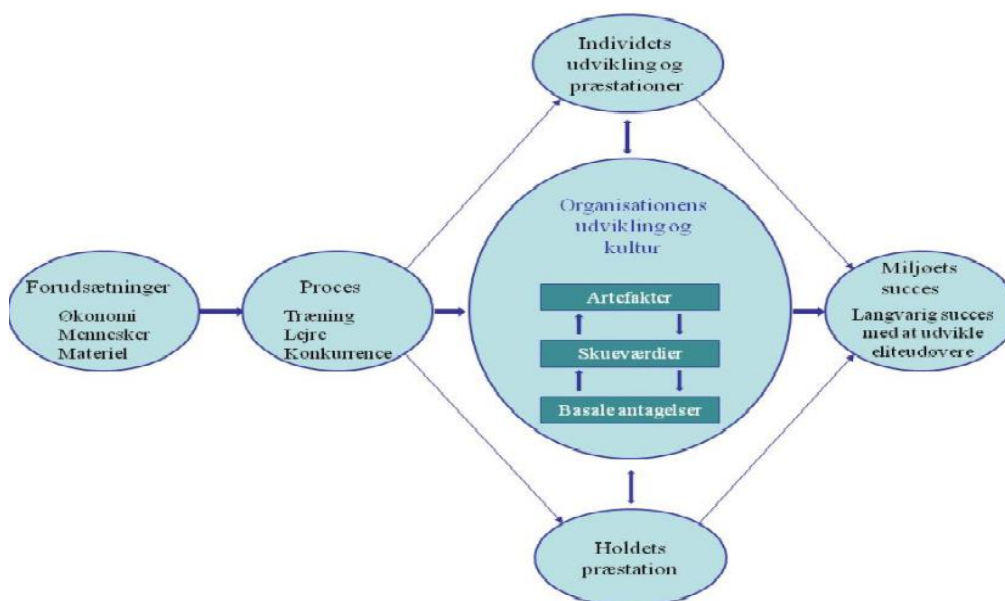
kan for eksempel være at mor eller far har fått en ny jobb, noe som kan påvirke situasjonen for hjemme for barnet. Overordna de nevnte nivåene i modellen ligg makronivået, som består av flere samfunnsmessige forhold og er den overordnede og historiske kulturen i sin helhet. Deler av makronivået ser man igjen i de andre systemene (mikro, meso & ekso), som binder alt sammen og setter preg på omgivelsene og samhandlingene mellom de ulike miljøene. Omgivelsene kan blant annet være utdanningssystem, medier, klubbstruktur, forbilder, idrettskultur og landets ungdomskultur (Henriksen 2011). Disse elementene har også en indirekte påvirkning på utøvernes utvikling. For eksempel kan landslagspillere eller utøvere fra andre idretter være forbilder som motiverer og viser hva som kreves for å nå toppnivå. Hvor fleksibelt utdanningssystemet er i forhold til å tilrettelegge skoleaktiviteter vil kunne virke støttende eller hemmende for utøverens sportslige utvikling. Utøverne påvirkes altså ifølge modellen både direkte og indirekte av både av sportslige og ikke sportslige forhold. Med det sportslige domene menes det områder direkte relatert til utøverens idrettskarriere mens den ikke-sportslige domene er den delen som ikke har direkte kontakt med den sportslige delen av miljøet (Henriksen, 2011). Ikke-sportslige domene kan omfatte påvirkning gjennom for eksempel skolesystem og ungdomskultur. Barnets sportslige utvikling har sterkest påvirkning fra klubbmiljøet gjennom lagkamerater, trenerteam, rollemodeller, eldre og yngre utøvere samt klubbens historie. I modellen er også tidsdimensjoner tatt med, delt opp i fortid, nåtid og fremtid. Disse illustrerer at miljøet er dynamisk og stadig endrer seg. Miljøet må tilpasse seg sportens endringer, dette gjelder også endringene som skjer utenfor sporten (Henriksen, 2010). Viktigheten av de forskjellige delene av miljøene vil variere. I noen perioder kan for eksempel familiens rolle være mindre viktig for utøverne, mens trenerne og klubbkameratenes rolle kan bli større (Henriksen, 2011). I følge Sæther (2017) vil betydningen av venner og foreldre være størst i tidlig alder, men etter hvert som utøvere nærmer seg ungdomsfotballen, vil betydningen av treneren bli større (Sæther, 2017). Dette underbygges av Côtés (1999) forskning om at foreldrenes betydning for unge utøvere går fra å være ledere i tidlig alder, til å bli støttende og oppmuntrende i de senere årene.

Talentutviklingsmiljø-modellen er økologisk da den ser utøvernes utvikling i sammenheng med miljøet og den er holistisk med tanke på at den inkluderer både mikro og makromiljøet samt både sportslige og ikke sportslige domener (Henriksen, 2011). Modellen viser hvor komplekst talentutviklingsarbeidet er og at man må tenke bredt og

helhetlig for å skape utviklingsmiljø som gir gode og trygge utviklingsmuligheter for utøverne.

2.2.2 Miljøsuksess-Modellen

Miljøsuksess- modellen er en modell som beskriver hvordan et spillerutviklingsmiljø kan oppnå suksess (Henriksen, 2010). Miljøsuksess-modellen beskriver, fra et organisasjonsperspektiv, miljøets forutsetninger for talentutvikling og hvordan de daglige rutinene på treningsfeltet bidrar til utvikling på tre områder. For det første er det fokus på individuell utvikling, for utøverne utvikler seg og dermed tilegner de seg kompetanse. For det andre kan det oppstå en kultur i gruppen som kan bidra til hele gruppen forbedrer treningshverdagen. Det tredje handler om å utvikle lagets evne til å prestere som en kollektiv enhet. Utviklingen av disse områdene henger tett sammen, og vil skape et felleskap som kan bidra til miljøets suksess (Henriksen,2011).

Figur 3: Miljøsuksess-modell (Henriksen, 2010)

Forutsetningene til organisasjonen handler om dens tilgjengelige ressurser. Dette kan være økonomiske, menneskelige og materielle ressurser. Menneskelige ressurser handler om antall trenere, eksperter, ledere og foreldre som er tilgjengelige i klubben. Gilberg & Breivik (1998) forsket på 18 av de mestvinnende idrettsutøverne i Norge. Studien viste at foreldrenes støtte var avgjørende for utøverens suksess. De bidro økonomisk, brukte mye tid og i tillegg var flere av foreldrene trenere. Materielle ressurser viser til elementer som anlegg og utstyr som kan bidra til læring og utvikling. Disse faktorene er viktige og

nødvendige for spillerutviklingsprosessen, men er ikke i seg selv nok til å utvikle gode prestasjoner. Videre er økonomi en viktig ressurs for enhver virksomhet (Erichsen, Solberg & Stiklestad, 2015). Ressurser er i fleste tilfeller begrenset, de regulerer organisasjonens handlingsrom og det kan være avgjørende at man klarer å forvalte ressursene på en best mulig måte (Erichsen et al., 2015). For eksempel har NIF de siste årene prioritert utbygging av idrettsanlegg og ser på det som en avgjørende faktor for å øke idrettstilbudet (Sæther, 2015). Et tiltak for å øke idrettstilbudet er noe Gulbin, Weissensteiner, Oldenzel & Gagné (2013) mener vil gi utøverne og klubben bedre forutsetninger for spillerutvikling.

Prosessen handler om de daglige rutinene og aktivitetene som foregår i klubbene. Prosessen vil variere fra miljø til miljø, men de inneholder elementer som turnering, trening, treningsleir og sosiale tiltak. En studie av Martindale, Collins & Abraham (2007) undersøkte 16 suksessfulle trenere som ble spurt om deres oppfatning av hvilke faktorer som ligger til grunn i ett godt spillerutviklingsmiljø. Her var langsiktige mål og fremtidsvisjoner viktige fellesnevner (Martindale et al., 2007). Et av punktene som ble fremhevet var at filosofien og målsettingen til klubben bør henge sammen på alle nivåer, fra trenere til foreldre og skal gjelde i kamper, treninger og konkurranser (Martindale et al., 2007). De hevder at muligheten til å oppnå suksess i all idrett vil forbedres gjennom å ha en langsiktig tilnærming til utøverne, samtidig som man vektlegger tilegnelse av ferdigheter og innsats fremfor å fokusere på å vinne i tidlig alder. Martindale et al. (2007) hevder at de fysiske forutsetningene gjør at en 12-åring kan oppnå suksess i ett kortsiktig perspektiv for i denne alderen kan man gjerne nå langt med egenskaper som kan fart og styrke, men over tid vil dette utjevnes og faktorer som valg og uforutsigbarhet blir viktigere. Derfor understreker de at man må planlegge og tilrettelegge for individuell utvikling og at spillere burde ha muligheter til å trene på ulike nivåer med hensyn til nivå, fysisk modenhet og utvikling (Martindale et al., 2007).

Individets utvikling og prestasjoner viser til utøvernes sportslige resultater og hvordan utøvernes kvaliteter og ferdigheter kommer til syne i sporten. Ifølge Csikszentmihalyi, Rathunde & Whalen (1997) er prestasjonsoppnåelse viktig for videre utvikling av ferdigheter og nødvendig for å nå elitenivå. Samtidig kan et altfor stort prestasjonsfokus gjøre at man mislykkes (Kaufmann & Kaufmann, 1996) noe som harmonerer med noen av funnene Nicholls (1984) fant ut om utøvere som er ego-orientert. Ifølge Nicholls (1984) sosial kognitive teori, achievement goal theory (AGT) har mennesker ulike mål i møte med oppgaver (Nicholls, 1984). Utøverne kan ifølge teorien være oppgave-

orienterte eller ego-orienterte. En utøver med en oppgave-orientert tilnærming fokuserer på mestring og forbedring av oppgaven, samtidig som målsetninger blir tonet ned (Nicholls,1984). Motsatt, vil utøvere som er ego-orienterte være opptatt av å demonstrere ferdighetene de besitter, og ha et fokus på å vinne og være best (Nicholls, 1984). Utøvere i Ego-kategorien kan miste interessen hvis utfordringene blir for vanskelige og dermed slutte. Klarer man å jobbe med ett miljø hvor utøverne er oppgave-orientert vil dette påvirke utviklingen i positiv favør, i motsetning til ego-orientert (Nicholls,1984). Utøvere kan også utvikle mentale ferdigheter underveis i utviklingsprosessen ifølge Collins & MacNamara (2012). De hevder at trenere burde tilrettelegge slik at utøvere møter utfordringer i utviklingsprosessen. Klarer utøverne å overvinne hindringene, kan medføre en sterk vilje i fremtiden.

De individuelle mulighetene spillerne har til å utvikle seg kan ifølge Nicholls (1984) og Sæther (2017) variere. De viser til at de mest talentfulle spillerne får tilgang til mange ressurser som kan være med å utvikle karrieren. Er man valgt til å bli satset på, vil dette innebære at utøverne får tilgang til goder som høyere treningsfrekvens, treningskvalitet og bedre trenere (Ashworth & Heyndels, 2007). Salmela (Sæther,2017) hevder at utvalgte spillere som blir satset på vil ha større fordeler av å utvikle seg i slike miljøer enn hva gener og arv tilsier. I motsetning vil spillere som får mindre ressurser da ha mindre muligheter til å utvikle og hevde seg i idretten (Ashworth & Heyndels, 2007).

Lagets prestasjoner handler om lagets utvikling og sportslige suksess. Utøvere som opplever trivsel og glede kan få forsterket motivasjon til å skape gode resultater (Vik,2007). Van Der Vegt & Bunderson (2005) hevder at motivasjon er viktig for at individuelle og kollektive prestasjoner, og for å oppnå målsettingen gruppen har satt seg. Lykkes man med målene man setter kan dette bidra til at motivasjonen øker (Van Der Vegt & Bunderson, 2005). Man erfarer at innsats lønner seg, noe som kan påvirke utøverne til å legge ned arbeid for å oppnå nye mål og de eventuelle belønningene de medfører (Høigaard,2008). Ifølge Høigaard (2008) vil gode prestasjoner øke den kollektive mestringstroen og desto høyere kollektiv tro vil påvirke prestasjonen. I likhet med Lafasto & Carlson (2001) mener de at et lag eller en gruppes selvtillit blir sterkere ved å vinne, det handler om å være en del av en solid og velfortjent vinnerkultur. Ifølge Onağ & Tepeci (2014) som viser til flere studier, hevder det er korrelasjon mellom gruppekohesjon og lagsuksess. Dette styrkes av Carron, Bray & Eys (2002) som analyserte relasjonen mellom oppgavekohesjon og lagsuksess og fant ut at det var en sterk relasjon mellom disse.

Gruppens *kultur* handler om hvilke verdier gruppen står for og hvordan de opptrer bevisst og ubevisst i situasjoner som kan oppstå (Henriksen, 2011). Vik (2007) definerer kultur som følgende: «*Kulturen er fundamentet og den viktigste driven for utvikling av en bedrift*» (, s.90). Kultur er noe som befinner seg i utøvernes hode, enten vi kaller normer, verdier eller oppfatninger. Normer handler om uskrevne regler innad i gruppen om hvordan ting foregår, og som videre påvirker hvordan utøverne forholder seg til hverandre og hvordan de oppfører seg (Onağ & Tepeci, 2014). For eksempel burde man i en klubbkultur finne ut hvilke verdier man ønsker å ha i klubben, om man skal satse på topp eller bredde, kvinne eller menn, sagt på en annen måte, hva vil man med klubben (Grinderslev, 1998). Det å finne ut hva som skal kjennetegne klubben fra seniorfotball til barnefotball trekker Grinderslev (1998) frem som viktig for å utvikle en klubbkultur. Klarer man å utvikle kultur hvor verdiene står sterkt, kan dette overføres til nye medlemmer som kommer inn i gruppen, slik at de blir oppdratt i tråd med klubbens kultur (Vik,2007).

Miljøsuksess-modellen inkorporerer Schein`s (1994) rammeverk for organisasjonskultur. Schein (1994) definerer organisasjonskulturer som et mønster av grunnleggende antakelser som er skapt, oppdaget eller utviklet av en bestemt gruppe, som vil lære å mestre ulike problemer med ekstern tilpasning og intern integrering. Det handler mellom annet om hvordan man kan overføre dette tankesettet til medlemmene, og skape et felles fundament for hvordan man oppfatter, tenker og møter problemer som må løses (Kaufmann & Kaufmann, 1996). Organisasjonskultur kan også bli definert som; *et system av felles verdier og felles ideer om hvordan ting fungerer og skal gjøres. Fra dette utvikles normer og forventninger til ytelse*» (Kaufmann & Kaufmann, 1996, s 304). Organisasjonskulturen bestemmes ifølge Henriksen (2011) av tre ulike nivåer: artefakter, verdier og basale antagelser. *Artefaktene* er synliggjøring av organisasjonen, prosesser og resultater. Dette kan for eksempel sees gjennom organisasjonens bygninger, klær og drakter. Kulturelle artefakter forteller om myter, historier og tradisjoner i miljøet. Det er lett å observere artefaktene, men det er også utfordrende å forstå hva de betyr og representerer. *Verdier og Normer* innenfor ett miljø er de sosiale prinsippene som de vil vise frem for verden. Menneskene innenfor denne kulturen vil dele verdiene og normene organisasjonen står for ut mot samfunnet. Desto klarere verdiene i organisasjonen er definert, jo mer kan medarbeidere føle seg som en viktig del av kulturen (Kaufmann & Kaufmann, 1996). *Basale antakelser* er handlinger som er ubevisste og blir tatt for gitt, men som i stor grad former hvordan medlemmene i kulturen handler og tenker

(Henriksen, 2011). Disse antakelsene er integrert i kulturens væremåte og hvordan gruppa fungerer i lag. Halldorsson (2017) har skrevet en bok om hvordan sport på Island har foregått de siste årene og hvordan små nasjoner kan oppnå International suksess. Han trekker frem at islandske utøvere spiller fotball for å spille fotball, ikke for pengene sin skyld (Halldorsson,2017). Han forteller også at kulturen på det islandske landslaget i fotball består av verdier som kameratskap, innsats på trening, solid organisasjon og systematisk lagarbeid, og så trekker han frem lokale verdier som indre motivasjon, gleden av å spille og være med idretten for spillets skyld. Disse faktorene mener Halldorsson (2017) er noen av verdiene som preget de islandske spillernes kultur og væremåte.

3.0 Metode

I denne studien skal jeg gjøre et dypdykk i fotballklubben Florø Sportsklubb (Heretter Florø Fotball). Jeg vil undersøke hvordan klubben har utviklet seg fra en breddeklubb til toppklubb. Gode ideer til forskninger oppstår ofte ut i fra et konkret problem, spørsmål eller fenomener man er blitt nysgjerrige på (Tjora,2010). Florø fotball har gått fra å være en breddeklubb til å bli en toppklubb med små forutsetninger. Det gjør klubben ekstra interessant, jeg ønsker å undersøke hva som har kjennetegnet utviklingen i tidsperioden 2007-2017.

3.1 Kontekst

Casen i denne studien er Florø Fotball i perioden 2007-2017. Klubben ble etablert 12. Juni 1912, og består i dag av om lag 1400 medlemmer. Klubben har mange ildsjeler og er en viktig dugnadsaktør i Flora kommune. Det legges ned cirka 42 årsverk i dugnadstimer hvert år på de ulike nivåene i organisasjonen. For å finansiere all aktivitet i klubben må de involvere seg i aktiviteter utenom idretten. I de to siste tiårene har klubben aleine vært 17.mai komite i Florø, og de har i 21 år jobbet med dugnad for store begivenheter i byen. Klubben arrangerer årlig cirka 1500 kamper/arrangement i serier og turneringer innen fotball, handball og svømming (firda.no¹). Klubben har som regel vært en dugnadsklubb, først i 2017 fikk klubben sin første 100% stilling, alle andre bidrag til klubben gjekk til klubbdrifning. Klubben blir i dag regnet som lillebror i fylket, Sogndal Fotball er rangert som storebror, selv om de til dags dato (02.02.18) spiller i samme divisjon.

Jeg vil først vise en tidslinje hvor jeg kort beskriver noen sentrale trekk og personer i historien om A-laget til Florø Fotball og trenere i perioden 1999-2017. Deretter presenterer jeg noen viktige hendelser fra årene 2007-2017, som har vært med å prege denne gode perioden. I 1999-2001 lå A-laget i 2.divisjon og var stor sett preget av importerte spillere og trenere. I **2001** fikk A-laget en ny trener, men han trakk seg etter bare tre måneder i klubben og assistenten tok over laget. Tre måneder senere trakk assistenten seg og, en spillende trener tok over jobben som A-lagstrener. I denne perioden rykket A-laget ned til 3.divisjon. Da ble det krisetilstander i klubben, spillere forsvant,

¹ Firda Media As 2012

ledere trakk seg, og daværende spillende trener sluttet. I tillegg hadde klubben påtatt seg en stor gjeld. I perioden **2002-2004** ble laget på nytt ledet av en spillende trener. I denne perioden ble de et stabilt 3.divisjonslag. Sesongen **2005** tok en ny trener over laget. I slutfasen på denne sesongen rykket laget ned til 4.divisjon. I **2006** fikk laget en ny trener. Under hans ledelse rykket klubben opp til 3 divisjon og der var de også i **2007**. A-laget fikk en ny trener i **2008**, og laget klarte å holde laget i 3.divisjon før han i **2010** trakk seg. I **2010** tok det nåværende trenerteamet over A-laget. De satt igjen med bare to seniorspillere, 3 juniorer og resten guttespillere (15-16år). Det var store utfordringer for klubben i denne perioden. Heldigvis for klubben vedtok NFF i mars 2010 at 1.års gutter (14år) kunne spille seniorfotball, noe som førte til at spillere fra guttelagene kunne spille på A-laget. Dette året ble det også spissing av 3. Divisjon, det vil si at halvparten av lagene i denne divisjonen rykket ned til 4.divisjon mens de resterende lagene ble værende i den nye 3.divisjon. Florø holdt seg i divisjonen etter seier mot Sogndal 2 i siste kamp. Året etter holdt klubben seg i 3.divisjon med to poeng over nedrykk. I **2012** slo Florø A-lag Sogndal Fotball i cupen. I neste runde møtte de Brann, men tapte denne kampen. A-laget ble nummer to på tabellen denne sesongen. I **2013** rykket Florø opp til 2.divisjon og holdt seg der i to sesonger før klubben i **2016** rykket opp til Obos-Ligaen, Norges nest høyeste divisjon. I **2017** havnet Florø midt på tabellen i sin første sesong i Obos-Ligaen.

I dette avsnittet presenterer jeg hendelser som har vært sentral og blir ansett noe av grunnene til at klubben er der de er i dag. En sentral årsak til endringene er knyttet til den kulturendringen som skjedde i perioden 2007-2017, der det nåværende trenerteamet for A-laget, sammen med noen andre trenere, startet en endringsprosess knyttet til en ny treningskultur i klubben. I tillegg ble det satt i gang en prosess for å skaffe en flerbrukshall. I **2007** var hallen på plass og Florø Fotball opprettet fotballakademiet. Dette ble en ny start for de unge spillerne i klubben. Da ble fotball tilbudt som en helårsidrett til unge spillere og treningsfasilitetene var veldig gode. I 2007 ble Florø G16 kretsmestere i fylket for første gang på 17 år. I perioden 2008-2011 deltok lagene som preget akademiet i flere forskjellige cuper (se vedlegg 1) i Skandinavia og presterte ganske bra. På disse lagene var det mange spillere som var med på akademiet. Ifølge klubben mente flere at akademisatsingen, økt treningsmengde og kvalitet i denne treningen bidro sterkt til den gode. Det var spillerne fra disse kullene som kom til å prege seniorfotballen og A-laget.

Florø har tidligere vært preget av mange spillere flyttet fra byen etter videregående skole for å studere eller dra i militæret. I tillegg var og er klubben en dugnadsklubb. I perioden 1999-2010 var klubben preget av ustabilitet og uro med stadig utskiftninger på spiller-,

leder-, og trener siden. Fra 2010-2017 har Florø Fotball hatt god stabilitet og kontinuitet på spillere, trenere og ledere som har bidratt til gode sportslige resultater både nasjonalt og internasjonalt. A-laget har vært preget av mange lokale spillere opp gjennom disse årene og i 2017 bestod stallen til Florø Fotball i Obos-Ligaen av 24 spillere. Derav 11 av disse er fra Florø by, 18 spillere er fra fylket og 6 spillere er hentet fra andre fylker og andre land. Det er det at Florø Fotball har gått fra en breddeklubb til toppklubb med mange lokale spillere som gjør at Florø Fotball er en interessant case. I tillegg er det interessant å finne ut hvordan treningsopplegget og treningshverdagen til spillerne har vært.

3.2 Casen Florø Fotball

Denne studien er en casestudie av Florø Fotball i perioden 2007-2017. Yin definerer casestudier som en empirisk undersøkelse (Yin,2009; Andersen,2013). Grønmo (2016) mener at casestudie er en intensiv studie hvor man samler mye informasjon om enheten som det forskers på. Andersen (2013) mener at casestudie er en studie av en eller få undersøkelsesenheter. Innenfor casestudie finnes det flere metoder man kan benytte for å svare på problemsstillingen, både kvalitative, kvantitative eller en kombinasjon av disse metodene (Grønmo,2016). For å få svar på mine problemsstillinger i min case valgte jeg kvalitativ metode i form av intervju med hovedvekt på åpne spørsmål.

Det finnes ingen faste hovedretninger på hvordan man kan samle inn data og noen retninger passer bedre enn andre. Innenfor kvalitative design er det lov å benytte intervju, observasjon og dokumentinnsamlinger for å genere data (Tjora, 2010). Det også mulig å kombinere disse. Ifølge Thagaard (2013) blir kvalitativ metode forbundet med fordypning i de fenomenene man studerer. I studier hvor forskere er i kontakt med personer de studerer, som intervju, gir kvalitativ tilnærming et grunnlag for å skaffe forståelse av sosiale fenomener på bakgrunn av empirisk data som kommer fra personen. Widerberg (2001) mener kvalitativ forskning er ett verktøy som vil hjelpe forskeren å belyse fenomenet man ønsker å studere og at denne metoden også gir en mulighet for å lære noe om seg selv og andre. Kvalitative metoder bygger også på teorier om fortolkning og menneskelige erfaringer og har ulike former for å samle, bearbeide og analysere data på (Grønmo,2016). En slik tilnærming kan benyttes til å bevisstgjøre språklige ytringer eller handlinger som intervjupersonene ytrer (Kvale & Brinkmann,2009).

Casestudier kan knyttes til teorier på ulike måter. Den ene kan være av deduktiv karakter ved at en studie velges ut for å videreutvikle teorien som undersøkelsen tar utgangspunkt i, eller så kan casestudie ha en induktiv karakter der valg av enheter ikke er planlagt med utgangspunkt i teoretiske perspektiver, men man har likevel ambisjon om å komme frem til en teoretisk forståelse av det man undersøke (Thagaard, 2013).

En induktiv metode handler om å tolke empirien man samler inn, og drøfte de inn mot teoretiske perspektiver (Grønmo,2016). Denne tilnærmingen går ut på å samle inn empiri uten å ha for mange faste antakelser på forhånd, og gå inn med et åpent sinn (Jacobsen,2000). Denne undersøkelsen er en kombinasjon av en deduktiv tilnærming og en induktiv tilnærming på grunn av at jeg hadde på forhånd noen antakelser om hvordan miljøet var, samtidig hadde jeg ett teoretisk rammeverk som noen av dataene følget. En deduktiv tilnærming handler om at forskeren har noen antakelser om hva undersøkelsen skal frembringe, og deretter samler inn data for å se om antakelsen holder eller ikke (Jacobsen,2000).

3.3 Min Forskerrolle

Florø Fotball er min moderklubb og intervjuobjektene var tidligere lagkamerater og trenere. Wadel (2014) nevner at selv om man forsker innen egen kulturkrets, vil det være deler av kulturen forskeren ikke forstår og det kan oppstå fenomener som er fremmede for forskeren I denne forskningen kan min relasjon til respondentene påvirke informasjonen de gir. Thagaard (2013) og Wadel (2015) mener at hvis man forsker innenfor ett miljø man kjenne til, kan dette føre til at man få større tilgang til informasjon og dermed kan man få en bedre forståelse om hva som studeres. Relasjoner mellom intervjuer og intervjupersoner kan være viktig for utvikling av tillitt og troverdighet (Thagaard,2013). Gode relasjoner og tillit mellom hverandre kan føre til at respondentene er mer åpne og man kan få mer innsikt og en dypere forståelse. Nilsen (2012) hevder at i kvalitativ forskning er nærhet til intervjuperson en viktig styrke. Med mitt erfaringsgrunnlag og etablerte relasjoner med respondentene kan dette bidra til å grave opp interessante perspektiver i større grad enn det man ville ha gjort uten denne nærheten (Nilsen,2012).

3.4 Utvalg

For å innsikt og forståelse om sentrale faktorer som preget perioden 2007-2017 har jeg valgt ut nøkkelrespondenter som har vært, og er med i denne perioden. Et strategisk utvalg vil si at man velger respondenter som har egenskaper og kvalifikasjoner som er egnet for problemstillingen og studien (Thagaard, 2013). Totalt ble 11 spillere og 3 trenere intervjuet. Spillerne ble delt opp i grupper på tre og tre, i tillegg til to som var en egen gruppe. To av trenerne ble intervjuet sammen og en av alene grunnet ulike årsaker som tidspunkt og arbeid. Under intervjuene brukte jeg to mobiltelefoner som båndopptakere. Intervjuene med spillerne varte ca 1t. Intervjuene med trenerne varte i 1t og 15min. Fra tale til tekst transkriberte jeg 56 sider på min egen PC. Hensikten med utvalgsriterier er å få de rette personene i tale.

Alle respondentene har vært viktige bidragsytere i Florø Fotball opp gjennom årene. Spesielt var hovedtrenerne for A-laget viktige. Det var med og startet den nye satsingen på unge spillere i klubben, og de har vært med i hele perioden.. Den ene treneren jeg intervjuet var med som trener i perioden 2007-2013 og har vært i klubben helt siden 90-tallet.

3.5 Datainnsamling

Min første kontakt med Florø Fotball om prosjektet startet med at jeg kontaktet hovedpersonen som startet det nye opplegget i Florø og forklarte han om prosjektets hensikt og hvordan jeg ønsket å samle inn data. Han ba meg kontakte klubbens daglige for å få tillatelse til å gjennomføre prosjektet. Da han godkjente prosjektet tok jeg kontakt med respondentene. Henvendelsene ble tatt godt imot av både spillere og trenere. Jeg informerte respondentene om at jeg ville benytte meg av to lydopptakere. Thagaard (2003) mener at fordelene med lydopptaker er at alt som blir sagt blir tatt vare på, og at man ikke trenger å notere under hele intervjuet. På den ene siden kan båndopptakere gjøre intervjuet mer fritt, siden man ikke trenger å notere ned alt. På den andre siden mener Thagaard (2003) at man burde ta notater i tillegg, som en sikkerhet dersom lydopptaker ikke fungerer.

Formålet med intervju er å få informasjon om personers erfaringer, tanker og følelser (Thagaard, 2013). Det første intervjuet var et individuelt kvalitativt intervju med en tidligere trener. Vi møttes i sommer og snakket om fotball og kom etterhvert inn på min

masteroppgave. Jeg fortalte han at jeg vurderte å skrive om Florø fotball og han sa at dette var interessant, og at han kunne stille til intervju visst det var ønskelig. Senere når det var klarert med klubben at jeg skulle skrive oppgaven kontaktet jeg denne personen og avtalte tidspunkt for ett intervju. Den dagen det var intervju møttes vi på kontoret hans og samtalte om Florø fotball og om prosjektet. Jeg visste på forhånd at han hadde god innsikt i hvordan klubben organiserte utviklingsarbeidet på. Etter intervjuet reflekterte jeg over hvordan intervjuet hadde vært og noterte ned hvordan jeg opplevde intervjuet. Samme dag startet jeg med å transkribere intervjuet fra lyd til tekst. Ved å transkribere kort tid etter intervjuene fikk jeg bedre forutsetninger for å huske og reflektere over materialet jeg samlet inn (Thagaard ,2013).

Jeg gjennomførte 3 fokusgruppeintervju. Tjora (2010) definerer et fokusgruppeintervju som en form for gruppeintervju hvor flere informanter diskuterer ulike temaer. En fokusgruppe består som regel av mellom seks til ti personer og ledes av forsker. Fokusgruppen er hovedsakelig egnet til å produsere data om gruppens tolkninger, normer og samhandlinger (Kvale & Brinkmann 2009). Hensikten med gruppeintervju er å få diskusjoner, ulike perspektiver og bedre refleksjoner rundt forskningsspørsmålene (Jacobsen,2015). Jeg opplevde at respondentene var åpne for å dele sine erfaringer og var veldig positive og interessert i prosjektet. Jeg informerte personene ved å lage en fellesgruppe på Facebook der jeg forklarte forskningens formål, og der vi ble enige om tidspunkt som passet for alle. Jeg var fleksibel i min tid siden jeg var hjemme på «ferie». Når den ene gruppen ble enig om et tidspunkt foreslo jeg en annen dag for de andre gruppene.

Intervjuene ble gjennomført hjemme hos meg da dette ble vurdert som det mest hensiktsmessige. Thagaard (2013) mener at det er viktig å skape en tillitsfull atmosfære rundt intervjupersonene hvor det er muligheter for å ha ulike synspunkt. Jeg ønsket at respondentene skulle se på meg som en forsker som er interessert i å høre om hva de har å fortelle, og jeg ville skape en fin og trygg atmosfære rundt samtalene. Respondentene ble derfor tatt imot med mat og drikke når de kom hjem til meg. Da alle respondentene var kommet, gikk vi gjennom samtykkeskjemaet (vedlegg 2). Før vi startet samtalen ble de informert om at de ville bli anonymiserte i oppgaven, og at de kunne trekke seg fra studien når som helst. Respondentene snakket fritt rundt temaene og jeg opplevde at samtalene i rommet ble opplevd som trygt og komfortabelt. Prosjektet er meldt inn til NSD (Vedlegg 2). Alle opplysningene er anonymisert, og alle navn oppgitt i oppgaven er

fiktive. For å skille mellom trenere og spillere, så starter alle trenerne med bokstaven T og spillerne fikk tilfeldige navn.

På forhånd hadde jeg laget flere intervjuguider (vedlegg 3) med temaene som skulle inngå i intervjuene, slik at jeg hadde en ramme og retning for hvordan intervjuene skulle foregå. Kvale & Brinkmann (2009) forteller om viktigheten av at forskeren har kunnskap om temaene som intervjuet handler om. Jeg har vært aktiv spiller i flere år, hatt flere trenerjobber og deltatt på mange fotballkurs i tillegg til studiet idrett-fotball trenerrollen. Jeg har innsikt i en del av forskninger og teorier på temaene som ville bli berørt i intervjuene. Med ett slikt utgangspunkt er det lettere å planlegge og gjennomføre intervjuer (Kvale & Brinkmann, 2009). Intervjuguiden bestod av åpne spørsmål med oppfølgingsspørsmål som styrket mine forutsetninger for at jeg skulle få tilfredsstillende svar og bidra til at jeg kunne få mer informasjon om hovedspørsmålene. Den er også til hjelp for at man skal holde fokus på temaene og at man ikke mister relevant informasjon for forskningsoppgaven (Jacobsen, 2015). Rekkefølgene på temaene kunne endres underveis hvis det dukket opp synspunkt som var naturlig å følge opp. I slike tilfeller bidro intervjuguiden til at jeg husket hvilket tema jeg ønsket å komme tilbake til. Dette kan også bli sett på som en delvis strukturert tilnærming (Thagaard, 2013). På denne måten utnytter man dynamikken i gruppa og kan få flere samtaler og synspunkter (Grønmo, 2016). Kvale og Brinkmann (2009) definerer semistrukturert intervju som: *«når temaer fra dagliglivet skal forstås ut fra intervjupersonenes livsverden, og særlig fortolkning av meningen med fenomenene som blir beskrevet»* (s.47). En semistrukturert tilnærming er verken en åpen eller lukket samtale (Kvale & Brinkmann, 2009). Dette åpnet for at jeg kunne stille spørsmål til respondentenes svar og beskrivelser for å få en dypere forståelse av utsagnene.

Underveis dukket det opp nye interessante temaer som respondentene diskuterte. Slike diskusjoner løftet frem nye synspunkt, noe Kvale & Brinkmann (2009) trekker frem som fokusgruppeintervju styrke. I denne formen handler det ikke om å presentere løsningen eller å komme til enighet om spørsmålene, men først og fremst å få frem flere synspunkter på temaet som blir diskutert (Kvale & Brinkmann, 2009; Thagaard, 2013). En svakhet ved denne tilnærmingen kan være at hver enkelt deltaker får sagt mindre når det er flere til stede. Men etter en samtale med veileder før intervjuene ble jeg bevisst på at dette kunne skje, så på forhånd hadde jeg forberedt meg på å inkludere alle. Det siste intervjuet jeg gjorde var med to trenere. Vi avtalte tidspunkt og møttes på kontoret. De snakket om perioden 2007-2017 og hvordan de har opplevd den. Inntrykkene jeg fikk etter

intervjuene var at respondentene var imøtekommende og ga uttrykk for at det var kjekt å ha samtale om dette temaet.

3.6 Dataanalyse

Ifølge Grønmo (2016) handler dataanalyse om å oppdage generelle mønstre i materialet man samler inn. Analyseprosessen handler om hvordan forskeren utfører arbeidet for å utvikle forståelse av dataene man har samlet inn. For å få god oversikt over innholdet må dataen bli brutt ned til oversiktlige deler (Thagaard, 2013). Jacobsen (2000) mener at kvalitativ analyse handler om å redusere noe av kompleksiteten, ved å forenkle og strukturere innholdet. Ifølge Jacobsen (2000) handler analysebearbeidningen om tre forhold; (a) beskrive, (b) systematisere/kategorisere og (c) sammenbinde.

Å beskrive er den første fasen i analysen. Å analysere betyr å dele opp i biter eller elementer (Kvale & Brinkmann, 2009). Jeg måtte gå grundig og detaljert gjennom intervjuene som jeg hadde renskrevet, dette kaller Jacobsen (2000) for tykke beskrivelser som er rike på detaljer. Ved å bruke lydopptaker under intervjuene registrerte jeg alt som ble sagt og dermed ble registreringen av dataene mer komplett (Jacobsen, 2015). Ved å transkribere intervjuene ble det lettere for meg å få oversikt over stoffet istedenfor å gå frem og tilbake i lydopptakene. Etter dette startet jeg med å gå dypere inn i hvert enkelt gruppeintervju og lette etter data som trådte frem (Jacobsen, 2015). Jeg markerte tekstbitene som hadde mening i forhold til min problemsstilling.

I neste fase kategoriserte jeg dataene. Denne fasen handler om å redusere uoversiktlig materiale som finnes i dataene (Jacobsen, 2000). Å kategorisere data vil si at vi samler dataen vi får inn i ulike grupper. Hensikten med ulike grupper er å kunne plassere setninger, ord og metaforer i spesielle kategorier ut i fra visse kriterier (Jacobsen, 2000). I lys av Jacobsen (200) var hovedtemaene mine i samsvar med temaene intervjuguiden (se vedlegg 3) om spillerutvikling, planlegging, tilbakemeldinger og miljø. I prosessen med kategorisering av dataene oppdaget jeg at Henriksens (2010) miljøsuksess-modell og talentutviklingsmiljø-modellen harmonerte med flere av mine hovedtemaer og i tillegg oppdaget jeg andre interessante temaer og underkategorier som jeg ikke hadde tenkt på forhånd. Modellene til Henriksen (2010) hjalp meg til å strukturere dataene og dele inn i interessante hovedtemaer som jeg valgte å bruke.

Den siste delen av analysen handler om å trekke sammenhenger og forbindelser mellom de ulike hovedtemaene og underkategoriene (Jacobsen, 2000). På dette nivået skaffer man

seg en mulighet til å koble sammen dataen man har samlet inn og se om det er noen sammenhenger (Jacobsen, 2000). Denne metoden medførte at de ble lettere for meg å trekke sammenhenger mellom de ulike bestanddelene i Henriksens (2010) modeller og mine egne bestanddeler, og sørget for at jeg fikk ut potensialet av dataene mine. I casestudien om Florø Fotball er jeg interessert i å undersøke om det er flere faktorer som spiller inn i deres suksess, og med å undersøke sammenhenger mellom dataene mine blir dette en mulighet. Ifølge Andersen (2013) bør casestudier utformes sånn at resultatene gir grunnlag for overførbarhet.

4.0 Resultater og Diskusjon

Hensikten med studien er å forstå viktige faktorer som har bidratt til Florø Fotball sin utvikling. Det som er spesielt interessant er hvordan klubben har gått fra en breddeklubb til en toppklubb med et lokalt spillerutviklingsmiljø. I dette kapittelet vil jeg presentere de empiriske funnene fra studien og drøfte det opp mot relevant teori.

I første del belyser jeg faktorer som har bidratt til klubbens resultater og utvikling som trenerne selv mener de har oppnådd i denne perioden. Deretter fokuserer jeg på trenerteamet og hvordan de har opplevd perioden, og hvordan spillergruppen opplevde trenerteamet i denne perioden. Videre presentere jeg hvordan treningshverdagen til spillerne i Florø Fotball foregikk. Da vil jeg først presentere hvilke forutsetninger klubben hadde og hvordan klubben har blitt styrt i denne perioden, før jeg viser til klubbens treningsopplegg, akademi og kamparenaer. Videre drøfter jeg trenerteamets og spillernes tilhørighet til klubben. Før jeg avslutter med oppsummering og videre perspektiver.

4.1 Klubbens utvikling

I følge mine analyser var oppstarten av akademiet og avgjørelsen for å fjerne «mitt» lag en avgjørende faktor for klubbens suksess. I stedet for å ha «mitt» lag på kamper, ble spillere plassert på ulike lag som var tilpasset spillernes nivå og et av de viktigste tiltaket trenerteamet satte i gang var hospitering og differensiering ifølge trenerteamet selv. Høsten 2007 startet trenerteamet opp akademiet som bidro sterkt til en ny epoke for klubben. Før den tid hadde ikke Florø levert en eneste lokal spiller til elitenivå. De økte treningsmengden til spillerne og de slo sammen årskullene 1993-1997 på trening og kamp. Tage fortalte i intervjuet hva han mente var nøkkelen til klubbens utvikling og suksess:

Men det som er nøkkelen til suksess nå, er at spillerne har tatt steg for steg og nytt nivå trinnvis, på en måte når vi går opp en divisjon, så er ikke det så stort sprang, for de er samtidig i utvikling enda. Det virker nesten ikke som nokke sprang. De har tatt nivået i år og (obos). Det er enklere enn det de burde vær lov.

I perioden 2007-2017 har det skjedd mye for Florø Fotball. Trond, en av trenerne, fortalte at Florø Fotball hadde oppnådd resultater som klubben ikke hadde vært i nærheten av,

fem år etter at prosjektet startet i 2007. I intervjuet fortalte han om noen av resultatene de hadde oppnådd:

Seks spillere har nådd landslagsnivå, enda flere har vært på regionalsamlinger og vi har dominert spillertiltakene på krets flere år på rad. I tillegg har vi dominert seriespillet i perioder kor vi har endt opp med å spille kretsfinale mot oss sjøl. I 2011 blei vi kåret til Dana Cup beste klubb, med både guttelag og juniorlag i finalen

I 2010 begynte spillerne som var med på starten av prosjektet å ta med seg erfaringene de har fått med seg inn på A-laget. Etterhvert begynte resultatene å gå A-laget sin vei i seriespillet, og de rykket opp som en kollektiv enhet fra 3.divisjon til Obos-ligaen i løpet av perioden 2010-2017. I denne perioden slo de ut Tippeligaen og storebror Sogndal i cupen hele to ganger med noen års mellomrom. Dette med grunnstammen med spillere som startet på akademiet i 2007.

4.2 Trenerteamet

I gruppeintervjuene fremhevet flere av spillerne at trenerteamet har hatt en stor betydning for dem både på og utenfor banen. I intervjuet beskriver Bård sitt forhold til trenerteamet slik: «Vi har hatt trenerne så lenge at de nesten er som en familie. Trond har nesten vært som en far for meg. Jeg vil si at Trond og Trygve utfyller hverandre godt». Andreas fortalte i intervjuet at han følte at trenerteamet utfyller hverandre godt ettersom Trond var autoritær, mens Trygve var mer pedagogisk, som sitatet under belyser:

Trond er ikke så flink til å tenke på hva som er en god tilbakemelding, han har den meningen om at det ikke er godt nokk og de er det liksom. Så har du Trygve i bakgrunnen som oppfatter ting, og kan komme med en beskjed til deg senere. Han er mer presis med tilbakemeldingene. Du må jobbe mer med det, med første touchet ditt, så vil du lykkes bedre på det neste gang. Så jeg føler Trond og Trygve utfyller hverandre ganske godt.

Det at trenerne ble beskrevet som en familie kan tyde på at de har utviklet relasjoner mellom trenere og spillere. Ifølge Nicholls, Levy, Jones, Meir, Radcliff & Perry (2016) burde ikke trener-utøver relasjonen undervurderes. Blant annet kan en godt fungerende trener-utøver relasjon bidra til at trenerne blir bedre trenere på feltet, samtidig som den styrker trenernes og spillerens trivsel. I tillegg kan en godt fungerende trener-utøver

relasjon føre til at trenere og spillere får bedre selvinnsikt, og gi grobunn for gode dialoger som igjen kan føre til forbedringer på treningsfeltet (Nicholls et al.,2016). Nicholls et al. (2016) studerte treneratferd og trener-utøver relasjoner på 274 idrettsutøvere. Studien viste at nærhet mellom trener-utøver ble sett på som positivt for utviklingen. Enoksen, Fahlström, Johansen, Hageskog, Christensen, Høigaard (2014) beskriver at gode relasjoner mellom trener og utøvere handler om følelser, tanker og holdninger om hverandre. Trenerne fremstod som ulike i sine roller har som, ifølge mine data bidro til gode samarbeidsevner innad i trenerteamet og gode utøver-trener relasjoner. Trond fremstod som autoritær og stilte tydelige krav, mens Trygve var mer den pedagogiske som så deg, fulgte deg opp og var mer konkret i tilbakemeldingene.

Med om lag 200 spillere, og et trenerteam som bestod av få trenere, ble samarbeid mellom trenerne viktig. Trond og trenerteamet organiserte mange treninger både i ukedagene og i helgene. Til tross for at trenerteamet hadde mange spillere og forholde seg til må de ifølge Ronglan (2008; 2011) i coaching prosessen finne ulike måter å stimulere spillerens læring og motivasjon på. Coaching handler om samhandling med mål om å skape gode forutsetninger for læring og utvikling blant spillerne og i likhet med læring og utvikling er sosial interaksjon essensen i coaching prosessen (Ronglan, 2011). Interaksjonen vil spesielt være essensielt i møte med foreldene, klubbmiljøet, trenere og spillere, og derfor regnes coaching som et komplekst sosialt møte (Ronglan,2008). For å skape god samhandling og dialog mellom de ulike miljøene, er det viktig at treneren er fleksibel og har relasjonell kompetanse (Ronglan,2011). Trond har vært en altnuligmann i klubben. Han var trener, oppmann, økonomiansvarlig, hadde oversikt over spillere og var i kontakt med foreldre. I de ulike settingene må man kommunisere og interagere ulikt. I lys av mine analyser lyktes Trond med å samhandle med de ulike miljøene, hvor han klarte å formidle målsettingene klubben hadde og etter hvert opparbeidet seg en god sosial kompetanse og gode relasjoner til de ulike aktørene han og trenerteamet samhandlet med.

I tillegg til å være få trenere, var det også ulik kompetanse blant trenerne, en utfordring Trond fortalte om i intervjuet:

Treneren er ofte den største begrensningen for spillerne. Han er en voksen trener og forstår ikke alltid behov som barn og unge trenger. Treneren blir mer opptatt av å spille god fotball og fjernstyrer ofte spillerne på trening og i kamp. Her har jeg selv gått i fella noen ganger. Ser en på noen av de beste akademiene i verden,

foregår de ikke noe form for instruksjon på trening eller kamp, det går mer på bilder av rette valg.

Noe av det Trond tar opp er typiske dilemmaer som oppstår blant flere klubber, trenere instruerer spillere og forteller hva de skal gjør fremfor at spillerne tar valgene selv, noe som harmonerer med Hemmestad (2013). Ho hevder at det er et sterkt fokus på talentutvikling og fysisk trening, fremfor å fokusere mot en mer pedagogisk og en helhetlig tilnærming mot utøverne som viser seg å være viktig for utvikling. For å utvikle seg selv i trenerrollen, tok flere av trenerne trenerkurs. Trond fortalte at trenerkurset var ett viktig grep og bidro blant annet til økt innsikt i hvordan han og de andre trenerne kommuniserte med spillerne på feltet: «Trenerkurset har vært med på å bidra til hvordan jeg skal få spillerne til å svare selv, og ikke bare komme med svaret». I lys av Jones & Wallace (2005) klarte trenerteamet å håndtere mye av kompleksiteten som kommer med trenerrollen. Trenerteamet var fleksible, og jobbet mye med å tilegne seg ny kunnskap. Trenerne var også i en utviklingsfase. En av grunnene til at trenerne følte de trengte mer kompetanse, var fordi de opplevde nye forventninger i trenerrollen. Skulle de kreve innsats av spillerne, følte de dermed at spillerne måtte få kreve noe tilbake, noe Trond mente var viktig: «Skal vi kreve innsats av spillerne, så skal de kreve innsats av oss. Skal spillerne bli bedre, må vi bli bedre». Nettopp det at trenerne også stilte krav til seg selv, kan ha spilt en viktig rolle i trenerutviklingen og at de var godt forberedt flere komplekse situasjoner i fremtiden. Det at trenerne arbeidet med selvutvikling harmonerer med flere studier som viser at et godt lederskap i idretten er knyttet til at trenere utvikler seg selv (Jones & Wallace, 2005; Ronglan, 2011).

4.2.1 Tilbakemeldinger

Trond fortalte at det ble brukt en del kjeft på treningene i starten og trakk frem følgende årsak til at de ble litt for mye kjefting på feltet: «Det kan være en frustrasjon som går utover spillergruppa, at du selv ikke har lykkes pedagogisk på å få frem det du ønsker å få frem. At du ikke har forklart det godt nok». På den ene siden skal treneren lære det han kan. På den andre siden har ikke spillergruppen forstått hva treneren ville, noe Iver trakk frem i intervjuet:

Av og til når Trond snakker, så snakker han i ufullstendige setninger, og han kutter setninga, som om han tar det som en selvfølge, eller at han ikke vet hvordan han skal forklare ting, så går han videre. Det virker som om han har mange tanker oppi hodet at klara ikke å kutte ned til det korte og presise. Det kan virke som om at

han blir usikker på seg selv, eller motsier seg selv mens han prøver å forklare oss ting.

Det kan være store ulikheter på hvordan trenere formulere seg på og hvordan de snakker til spillere. Noen kan være gode til å formulere seg andre ikke, det kan være et stort gap fra hva de kan teoretisk til hvordan de praktiserer poengene. Slike kontraster kan skape en ubalanse og spenninger blant trenere og spillere på trening der trenerne ønsker å få frem sitt poeng, men ender opp med at de kjefter på spillerne fordi de ikke omsetter de som blir sagt i praksis. Trenerteamet fortalte at de brukte ulike tilbakemeldinger til spillerne, noe Trond utdypet i intervjuet: «Så er det sånn at det er forskjell på spillerne. Noen blir trigga av firing, andre blir det motsatte». Ifølge Christian, en av spillerne, var han en av de som likte å få kjeft og tydelige tilbakemeldinger: «Jeg tålte det, jeg vet ikke for andre sin del, jeg syns det var positivt for meg, det fikk meg skjerpa». Det å ha trenere som tilpasser kommunikasjonen til hver enkelt spiller vises av Hays, Maynard, Thomas & Bawden (2007) å ha stor betydning for spillernes behov. Spillerne har ulike forutsetninger og tar til seg tilbakemeldinger ulikt (Hays et al., 2007).

Den andre årsaken til at trenerne mente det kunne bli mye kjefting, var ifølge Trond at de ble litt mye trening og kamper i en periode: «Man skal ikke legge skyld på det galskapet vi har holdt på med, i sånn ettertid, med så mange økter, så mange fotballkamper, det er absolutt ingen måte å anbefale, i forhold til energinivået». Trygve nevnte et annet moment som kunne ha preget trenerne: «Når du har jobb i tillegg, så gjør det at tålmodigheten, aksepten for å gjøre feil, at kanskje den blir trigga, og det går utover spillergruppa». I Hemmestad (2013) kommer det frem at stress påvirker kommunikasjonen mellom utøvere og trenere

Vedlagt viser jeg til Tabell 2 som illustrerer hvor mange treningstimer den ene treneren til Florø hadde. I interjuvet kom det også frem at de andre trenerne hadde mange timer på feltet i disse periodene.

År	2008	2009	2010	2011
Antall kamper	134	132	123	113
Antall treninger	653	607	487	497

Tabell 2: Antall timer på feltet

Tabellen viser at treneren har bidratt mye på feltet og med jobb i tillegg til fotballen, kan man skjønne at tålmodigheten til trenerne ble satt på prøve. Trond fortalte at han følte de gjorde en bedre jobb i 2016 sesongen enn de tidligere sesongene: «Da er ikke man på tur med andre, tredje og fjerdelaget. Du var veldig mye mer bevisst på hva du skulle gjør i

kamp og på trening i de ulike situasjonene». På dette tidspunktet hadde trenetemaet fått hjelp av noen andre trenere innad i klubbmiljøet, slik at Trond og Trygve kunne fokusere kun på A-laget. Med mange timer på kamper og på feltet fortalte trenerteamet at de ble de mer erfarne og at de etter hvert klarte å utvikle en mer pedagogisk måte å komme med tilbakemeldinger på. Til tross for at trenerne mente at de ble flinkere med å gi tilbakemeldinger var det likevel flere av spillerne som utdypet i intervjuet at de savnet konkrete tilbakemeldinger om hva de kunne forbedre for å utvikle seg, Fredrik var en av de som savnet oppmerksomhet fra trenerne og sa det slik:

Respekten for trenerne var sjukt stor på den tida, man turte ikke å snakke med treneren visst han ikke kom til deg. Da jeg ikke startet kamper, følte jeg at trenerne kunne ha snakket mer med meg om hvorfor jeg ikke spilte, og hva man trengte å gjøre for å komme inn på laget og generelt bli bedre. Men det kan ha veiet opp med at visst de ikke ser de, så skal jeg vise de.

Ifølge Christian var det spesielt en tilbakemelding trenerne ofte gir på trening:

Det har vi fått inn med en teskje og det får vi enda inn med teskje. Det er at vi skal tørre, vi skal alltid tørre. Det er det viktigste vi har hatt hele veien. Vi skal få lov til å tørre, vi skal ha lov til å gjøre feil.

I intervjuet forklarte Trygve hvorfor de hadde jobbet så mye med denne tydelige tilbakemeldingen:

Jeg syns at det er ett av de ordene som kommer heile tida opp på tavla, på trening og spillermøter før kamper. Det handler om å tørre og ha trua på det du gjør. Hvis du hele tiden spiller på det trygge, hele tiden spiller en støttepasning, spille medspilleren opp i ett problem, så har vertfall ikke jeg gjort noen feil, og det mener vi kan hindre utvikling. Det å tørre er ett vidt begrep, men vi skal tørre å utfordre.

Ifølge flere av spillerne var Trond veldig bestemt på feltet, noe sitatet under illustrer som er fra Andreas: «Gir Trond deg en beskjed, så forholder du deg til det». Alle spillerne la vekt på betydningen av innsats, og i intervjuet sa Fredrik det slik: «Så lenge innsatsen er på topp og trenerne ser at guttene jobber, da er trenerne fornøyde. Jeg husker godt fra da vi spilte småbanespill og du tok 100% returløp, då fikk du mye skryt. Trenerne belønna innsats». Ut i fra mine analyser fikk spillerne lov til å tørre og innsats var et viktig krav fra trenerne både på trening og på kamp. Innsats var også noe som spillergruppen krevde av seg selv, og av andre på laget ifølge Lars:

Vi har spilt sammen hele livet, vi vet hva spillerne er gode for, spillerne gjør feil, men neste gang så vet vi at de kommer til å klare det. Men har de ikke innsats, når vi vet at dem kan ha innsats, da blir man forbannet.

Det å belønne innsats er noe Dweck (2007) trekker frem som er viktig for utvikling i lys av hennes teori om «growth mindset» (mental innstilling om vekst). Dweck (2007) har i sin forskning utsatt barn for ulike typer for ros, for deretter testet resultatene av hvordan de reagerte. Dweck (2007) delte ungene opp i to grupper hvor de fikk to ulike tilbakemeldinger. Den første gruppe fikk skryt for evner og hvor smarte de var, i motsetning til den andre gruppen som fikk ros for innsatsen. Resultatene fra denne studien viste at de som fikk ros for evner, avsto og trakk seg unna da oppgavene ble for utfordrende. Men de som fikk ros for innsats derimot, ønsket flere og utfordrende oppgave senere (Dweck, 2007). Etter den første testen fikk gruppene en ny utfordring. Da kom det frem at de som fikk ros for evner og hvor smarte de var, følte seg ikke lenger smarte. Innsatsbarna derimot, de ville prøve flere nye og mer utfordrende oppgaver og opplevde ikke nederlag hvis de ikke klarte utfordringen (Dweck, 2007). I lys av mine analyser og Dwecks (2007) studie, kan det hevdes at tilbakemeldingene spillerne fikk, på innsats og det å tørre, kan ha hatt en stor påvirkning på Florø spillernes utvikling.

Dweck (2007) sin teori om mentale innstilling kan ses i sammenheng med Achievement goal theory (AGT). AGT blir ofte brukt som en motivasjonsteori i idretten og handler om å ivareta eller øke den indre motivasjonen til utøvere, uansett hvilket ferdighetsnivå de er på (Nicholls, 1984; Roberts, Treasure, Conory, 2007). Teorien tar for seg to ulike former for motivasjon: den kan være resultatorientert, eller oppgaveorientert (Nicholls, 1984; Roberts et al., 2007). Er man resultatorientert blir man motivert av resultater og av å demonstrere ferdigheter ovenfor andre. Utøvere i denne kategorien gir som regel opp når de møter utfordringer som de ikke klarer, noe som kan føre til at man får mindre glede og tilfredsstillelse (Roberts et al., 2007). Er man oppgaveorientert er man i større grad opptatt av å demonstrere ferdighetene overfor seg selv, og man motiveres gjennom å utvikle seg selv og laget (Roberts et al., 2007). Hadde Trond vært veldig opptatt av å vinne fotballkamper, fremfor å utvikle ferdighetene til laget eller seg selv ville han i lys av teorien styrket fokuset på prestasjonsorientering, og forsterket et mer prestasjonsorientert klima i klubben. Mine analyser viser derimot at trenerteamet i tråd med den oppgaveorienterte tilnærmingen var bestemt på at spillerne skulle få mulighet til å utvikle seg og ha innsats fremfor resultat.

Ifølge Amarose & Weiss (1998) er gode tilbakemeldinger avgjørende og så lenge trenerne gir tilbakemeldinger til utøverne, kan oppmerksomheten føre til at utøverne føler seg sett. Dersom spillerne får tilbakemelding på hva de har gjort bra eller hva som kan forbedres, er mulighetene store for at vedkommende blir mer fornøyd (Amarose & Weiss, 1998). Sæther (2017) mener at trenere bør gi spillerne mye oppmerksomhet, fordi de har en sterk påvirkning på spillernes ferdighetsutvikling og holdninger. Ifølge Sæther (2017) er det å gi tilbakemeldinger til spillerne om innsatsen utøverne har på trening og kamp, en av de viktigste oppgavene en trener har. I lys av mine analyser klarte trenerteamet å gi tilbakemeldinger til flere spillere, spesielt når det gjaldt innsats og å våge med ball.

I intervjuene fortalte trenerne om deres egen utvikling i trenerrollen. Da la de vekt på at de tok trenerutdanning, og utdanningen førte til at de fikk mer faglig og pedagogisk påfyll, noe som bidro til at de ble bedre trenere på feltet. Tidene de hadde sammen med spillerne, erfaringene og kompetansen bidro til at trenerne kom tettere på spillerne både m.h.t utvikling og forhold på det personlige plan, og ifølge mine data bidro dette til at trenerteamet og spillergruppen opparbeidet gjensidig respekt. Det at trenerne la ned så mye arbeid for klubben og hver enkelt spiller var noe Even satt stor pris på, som han belyser i sitatet under:

Trenerne har hatt en stor rolle å spille for at klubben er der de er i dag. Trond har jo vært, vet ikke hva man skal si. Han har fulgt oss voldsomt opp både på og utenfor banen. Han har vært så engasjert i det, brukt mye tid på det.

Det at trenere har vist stor arbeidskapasitet er noe som harmonerer med funn hos Henriksen (2010). Henriksen (2010) fant ut at innstillingen og innsatsen trenerne viste innad i de ulike miljøene var viktig for både klubbens og spillernes utvikling. Ifølge Markula & Martin (2007) er trenernes evne til å tilpasse og tilfredsstillende utøvernes behov for læring er fundamentalt for å oppnå trener-utøver respekt. For å tilfredsstillende utøvernes behov mener Markula & Martin (2007) at trenerne burde ha faglig, menneskelig og pedagogisk kompetanse som skal bidra til utøverne utvikler seg. I intervjuet la Kim vekt på den faglige kompetansen trenerteamet hadde, noe som sitatet under viser: «Trond er veldig faglig dyktig. Han har peiling på fotball. Han forstår fotball. Han klarer å lese seg opp, og han klarer å til en viss grad klarer å formidle det til oss». Det at Trond klarte å formidle det fotballfaglige han ønsket å få frem, kan ha medført at han klarte å tilegne seg gruppens respekt, noe som harmonerer med funn hos Markula & Martin (2007). De mener at en trener som vil oppnå respekt fra spillergruppen, kan ikke forlange respekten, den

må komme naturlig fra utøverne hvor de daglig opplever tillit fra trenerne. Fredrik var en av de spillerne som hadde stor respekt for trenerteamet og ville gi sitt beste for de, i intervjuet fortalte han det slik: «Så lenge respekten er på topp, så har du lyst til å gjøre ditt beste og gi jernet for trenerteamet». Dette er i harmoni med Potrac, Jones & Armour (2002), som hevder at en trener må sette seg i respekt gjennom utøvernes øyner.

Spillergruppen skapte stor motivasjon blant trenerteamet og ifølge trenerne skyldes mye av det hvordan spillergruppen var på trening, noe Tage fortalte i intervjuet:

Så er jo det sånn at når man får servert de råvarene som er tilgjengelig, og den gjengen her så var potensialet stort, for å si det sånn. Lenge før vi visste hvem de var og motivasjonen var jo at vi så at dette var en spennende gjeng å jobbe med. Det var vilje til å bli god. Det gir jo motivasjon til trenene.

Samtidig har lagene hevdet seg både i serien og på cuper som også økte motivasjon, Trygve sa det slik i intervjuet:

Den derre lysten, når du først har fått smaken av å se at man lykkes med de gruppene som er kommet opp og du ser det at vi faktisk ikke bare hevdet oss lokalt, men vi har hevdet oss nasjonalt og internasjonalt.

Det at klubben opplevde suksess, skapte en større motivasjon for både spillere og trenere. Ikke minst førte suksessen til mange gode opplevelser sammen, noe Tage hevder var en av de viktigste faktorene for motivasjon for hans del, som han belyser i sitatet: «Vi har hatt det kjekt. Vi har hatt det ufattelig moro. Det har vært den indre driven for oss». Det at trenerne har hatt det kjekt kan ha bidratt til et løft for klubben med hardt arbeid og økt indre motivasjon for å ta ytterlige steg med spillerne og klubben.

Florø Fotball har tatt store steg de siste årene, og ifølge mine data skyldes mye av det et dedikert trenerteam som har klart utnytta utøvernes potensial på best mulig måte. Trenerteamet har hatt en stor betydning for spillernes utvikling. Selv om trenerteamet hadde ulike tilnærminger til spillerne, beskrev flere av spillerne at trenerne og miljøet har blitt som en stor familie og de har utviklet gode relasjoner til hverandre.

4.3 Hverdagen i Florø Fotball

I denne delen vil jeg først beskrive de materielle, økonomiske og menneskelige ressursene Florø Fotball hadde tilgjengelig tilrettelegge for spillerutvikling. Deretter vil jeg presentere hvordan treningshverdagen til Florø Fotball bestod av og videre går jeg innom hvordan klubbens ledelse, treningsopplegg og akademi foregikk.

Forutsetninger

Som breddeklubb var Florø Fotball avhengig av å ha med seg så mange spillere som mulig. Klubben forsøkte derfor å tilby et bredt trening- og kamptilbud til alle spillerne. Akademiet og lagene bestod av om lag 200 spillere fra årsklassene 1993-1998. Men etter hvert klarte klubben å opparbeide bedre forutsetninger for å videreføre arbeidet med spillerutvikling, noe takket være bygging av en innendørs hall.

Florø Fotball har tidligere hatt problemer med dårlig økonomi, få trenere og ujevne fasiliteter. I 2006 fikk Florø by en flerbrukshall. Denne inneholder mellom annet en innendørs kunstgressbane på 60x40 meter. Hallen bidro til at klubben nå Hallen bidro til at klubben kunne trene innendørs da klimaet var dårlig. Ifølge Tage, var hallen en av mange viktige faktorer for klubbens utvikling: «Det er mange brikker som er viktige, men det at vi fikk ordna opp i anleggssituasjonen, fikk innendørs fotballbane på 60x40, gjorde at vi kunne ha kvalitetstrening gjennom heile vinteren, nokke som var veldig viktig». Etter at hallen kom fikk klubben således gode treningsfasiliteter med en gressbane, en kunstgressbane og innendørs fotballbane. Gode treningsfasiliteter resulterte dette også til større kostnader og utgifter. Klubben måtte betale for leie av hallen i tillegg til de andre fasilitetene, og på grunn av stor gjeld måtte klubben øke treningskontingenten og spillerkontingenten for å få det økonomiske til å gå rundt. Flere tiltak måtte settes i verk for å bygge opp klubbøkonomien. Et av dem var å reise på cuper for å skaffe seg ett navn i fotballmiljøet «Vi måtte bygge opp klubbøkonomien gjennom å få oppmerksomhet rundt i landet», fortalte Trond. Det at de aldersbestemte lagene presterte bra i cupene (se vedlegg 1), førte til at klubben fikk mer oppmerksomhet, og med god oppmerksomhet og gode resultater ble klubben mer attraktiv på sponsormarkedet. Trond fortalte at med han i spissen klarte de å dra inn mer penger på grunn denne suksessen: «Vi brukte aktivt inn mot sponsormarkedet at vi satser på lokale spillere, og bare det var interessant for flere bedrifter». Selv om klubben reiste rundt på cuper, var ikke utgiftene store for klubbens

del, for det var foreldrene som dekket spillernes deltakelse. Heldigvis for klubben hadde de noen ivrige foreldre som var viktige ressurser for klubben. De betalte akademiet og spiller-kontingentene for spillerne. I tillegg hadde klubben en målsetting om å bruke foreldrenes hjelp inn mot sponsormarkedet og næringslivet som skulle dekke turneringsaktiviteten for spillerne, noe som de lyktes med. Disse funnene harmonerte med funn hos Henriksen (2010) som viste at trenere og frivillighet var viktig for å utvikle forutsetningene til klubben, sammen med en enorm innsats fra alle klubbens medlemmer, kompenserte den svake økonomien. Det var ikke bare de økonomiske ressursene klubben hadde utfordringer med, de var også få trenere tilgjengelig. Det brede tilbudet skapte flere utfordringer, noe Trygve fortalte i intervjuet: «Den største utfordringen for oss, var å gi tilbud til de som bare ville spille litt fotball. Det var vanskelig å finne voksenpersoner eller trenere til å trene lag/spillere med liten interesse og motivasjon». Trond fortalte videre i intervjuet at det ikke er mange trenere som har vært med:

Vertfall ut i fra ressursene vi hadde, var vi få trenere. Vi har vært de samme folka ganske lenge. Vi hadde en ekstra i en liten periode, men han forsvant etter et par år, og nå i høst (2017) vi har fått i en til, ellers så har det vært meg og Trygve. Egentlig har vi blitt færre folk på veien, Tage datt jo og av.

Mangel på menneskelige ressurser var også noe spillerne løftet frem i intervjuene. De var frustrert over at klubben ikke hadde fysioterapeut tilgjengelig når spillere var skadet. Iver, en av spillerne sa dette om klubbens tilstand økonomisk:

Det handler mye om penger, hver gang du tar opp ett tema, så er det penger du snakker om. Ting koster penger. Trener, dugnad, assistent trener og kiropraktor, det kostet penger. Alle andre lag i avdelinga har fysioterapeut tilstede, fysisk trener, en som følger opp spillerne som er skada, det har ikke vi.

Gulbin, Weissensteiner, Oldenzien & Gagné (2013) hevder, med utgangspunkt i sin studie av utviklingsforløpene til eliteutøvere i Australia, at god spillerutvikling er avhengig av faktorer som trenerressurser, treningsfasiliteter, nivået i idretten de konkurrerer i og kulturen i idretten. På den ene siden klarte Florø Fotball og tilby gode treningsforhold for spillerne, ulike utviklingsnivåer for spillerne og et godt miljø, dette selv om de manglet menneskelige ressurser. På den andre siden legger ikke trenerteamet skjul

på at opplegget ikke var helt optimalt fordi det var få trenere på om lag 200 spillere de skulle forholde seg til. Blant annet var det vanskelig å tilrettelegge utviklingsmål for alle spillere når klubben hadde små ressurser. Trond fortalte at det var til tider store utfordringer med så mange spillere:

Det var en utfordring å følge opp alle spillerne. Det var ikke godt nokk i det heile tatt. Men igjen så snakker vi om de ressursene vi satt på. Det var ikke uvanlig at vi kunne ha 6 timer trening på lørdagene og søndagene hvor vi stod på feltet med tre ulike grupper. Vi var ikke en hel drøss med trenere heller. Jeg komme ikke på veldig mange flere folk som hadde disse akademitreningene. Men det spiller ikke nokke rolle om hvilke grupper spillerne var i, de var tatt ut i passelige grupper man kunne føle mestring. Men enkeltoppfølging som man kan se i store klubber var ikke vi i nærheten av.

I henhold til mine data var det noen spillere som opplevde det Trond kommenterte og følte de ikke fikk den oppfølgingen og tilbakemeldingen som trengtes av trenerteamet. I intervjuet sa Fredrik at dette ikke vare var negativt, for han kan ha utviklet en annen egenskap:

Jeg har aldri mistet troen selv om jeg ikke har fått tilbakemelding. Jeg har egentlig følt heile veien at jeg har fortjent å være med. Jeg har ingen grunn til å ikke være med på A-laget. Jeg hadde lyst til å vise trenerteamet at jeg fortjener å være med. Det at jeg ikke fikk tilbakemeldinger kan ha veiet opp om at det hjalp meg med det indre, for jeg kom jo opp etter hvert.

Kim var også en av de spillerne som kjente seg igjen i at han ikke fikk tilbakemeldinger og fortalte dette i intervjuet: «Det er aldri individuelle tilbakemeldinger, er alltid lag. Jeg har aldri på mine sju år fått en individuell tilbakemelding, bare fått god innsats». Når en spiller er indre motivert, kan, ifølge Elferink-Gemser, Jordet, Coelho-E-Silva & Visscher (2011) føre til at spillere reflekterer mer, blir mer selvstendig og tar mer ansvar for egen utvikling. Ifølge Elferink-Gemser et al (2011) kan utøvere som tar ansvar for egen utvikling sette mer realistiske og tydeligere mål for seg selv, i tillegg til at de selv finner ut at de må legge ned innsats på trening og konkurranse. Elferink-Gemser et al (2011) viser at flere studier viser at

vellykkede idrettsutøvere scorer høyere på selvregulering av læring, refleksjon og innsats i motsetning til de som ikke er vellykket.

4.3.1 Ledelse

Florø Fotball hadde i lengre tid ambisjoner om å bli et stabilt 2.divisjons lag, noe som de ikke var i nærheten av tidligere. En av faktorene kan skyldes at klubben har brukt mye av ressursene på å hente spillere fra andre klubben til A-laget. Det at klubben tidligere brukte ressursene på å hente spillere, mente Trond ikke var bærekraftig, noe han utdypet i intervjuet: «å få tak i en og anna erfaren spiller, er ikke problemet. Men ett helt lag utenfra er etter mi mening verken bærekraftig eller utviklende». For å få fortgang i prosessen rundt klubben var en av grunnene til at Trond med hjelp av kolleger tok over klubben. I motsetning til å lede fra forsiden, handler orkestrering om å trekke i trådene i kulissene (Ronglan 2008; Jones & Wallace, 2005). Trond har ledet mange av prosessene i klubben som ikke har vært synlige, men viktige (i kulissene). Han har også vært frontfigur og ledet mange av prosessene som har vært synlige, han har gått foran, vist vei og vært synlig. Ifølge mine analyser tok Trond ansvar for at det meste i klubben og noe som medførte at klubben en trenerstyrt klubb hvor mange av beslutningsprosessene gjekk gjennom han. I intervjuet fortalte Trond om hvordan han organiserte og gjennomførte endringene:

Noen få hadde styringen på det meste, og rammene og beslutningene ble i hovedsak tatt av meg og de rundt meg. Brutalt, men samtidig revolusjonerende. Jeg har vært den største pådriveren i egen klubb, for å få klubbens styrt gjennom de riktige kanaler.

Trond fortalte i under intervjuet at han ville få Florø Fotball til å bli en velfungerende breddeklubb, og i dette tilfellet ble den organisatoriske delen av klubben styrt i en diktatorisk form. Trond fortalte hvorfor han valgte denne stilen: «Klubben var i en økonomisk hengemyr da vi satte i gang prosjektet vårt og jeg ville få klubben styrt gjennom de riktige kanalene». Det at Trond tok kontroll over det meste som foregikk, både sportslig og økonomisk, ble støttet av Tage. Han forteller at hovedårsaken til at klubben er i Obos-ligaen i dag, er på grunn av Trond:

Alt det her hadde vært umulig hadde det ikke vært for Trond sin diktatoriske stil. Klubben har vært veldig avhengig av at Trond har fått gjort det som han ville og det har han jo lykkas med dramatisk for å si det sånn. Ingenting av det hadde vært mulig uten Trond.

Trond kommenterte også sammenhengen mellom hans lederstil og klubbens suksess: «Resultatet for fotballen i Florø, både organisatorisk, økonomisk og sportslig har i hvert fall vært svært positiv». I intervjuene med spillerne diskuterte de trenerne og de ulike ledelsesstilene, spesielt trenestilen som Trond benyttet på treningsfeltet ble kommentert. I likhet med en diktatorisk stil, ble Trond definert som en autoritær og demokratisk trener. En autoritær ledelse vil si at lederen er loven og ingen andre har noe å si i avgjørelsene som blir tatt (Svartdahl, 2009). Daniel, en av spillerne fortalte at det ikke bare var på det organisatoriske han var autoritær, men også som trener på feltet: «Han er sjefen og du kan ikke motsi han. Gir han deg en beskjed, så veit du at du skal forholde deg til det». Fredrik mente midlertidig at Trond også hadde en god pedagogisk side ved seg og var inkluderende og kom med følgende eksempel:

Trond kunne se på meg visst jeg slet litt med motivasjon. For det var perioder hvor ferdighetene ikke satt helt og jeg bomma på alt. Da kom han bare bort og sa jeg måtte fortsette, så ville det komme etter hvert.

Ifølge mine analyser fremstod Trond som autoritær men og besatt gode pedagogiske egenskaper. Altså ikke et enten, eller, men et både og, men med en «slagside» på de autoritær.

Den autoritære tilnærmingen fra Trond kan ha hatt noen positive tilnærminger på gruppen. Janssen & Dale (2002) hevder at trenere som bruker makten sin forsvarlig inn mot spillergruppen vil oppleve at deres autoritet blir anerkjent og dermed får de også respekt. I tillegg får trenerne respekt gjennom å anerkjenne utøverne fremfor å pålegge og kreve makt over dem (Markula & Martin, 2007). Ifølge mine data brukte Trond makten sin forsvarlig og det pedagogiske kom til uttrykk for eksempel når han så at spillerne hadde en dårlig dag, noe som kan ha ført til større trygghet blant spillerne. Denne tryggheten var også noe trenerteamet opplevde innad i trenerteamet, at Trond hadde makten, men han lyttet og brukte de andre i

trenerteamet. Trond sa selv under intervjuene at de fleste avgjørelsene ble tatt av han, men i samarbeid med noen få andre trenere. Denne tilnærmingen fra Trond kan sees i sammenheng med en litt mer demokratisk leder-stil (Halvorsen, 1993). Avgjørelser inspirert av en demokratisk leder-stil blitt tatt av en gruppe, i dette tilfellet Trond og trenerteamet. Det aller meste gikk gjennom Trond. Den demokratiske leder-stilen, ifølge Halvorsen (1993), også gi usikkerhet rundt rollefordelinger og beslutninger. Trenerteamet til Florø hadde få problemer med rollefordelingen, fordi det var skapt en felles forståelse for rollene og de ble akseptert innad, Tage forteller dette om den positive fordelingen for egen del:

Rollefordelingen fungerte veldig bra, vi hadde god kjemi. Trond kjørte jo den gode sjefsrollen, det var jo han som startet akademiet og satt betingelsene for både deltagelse og sportslige betingelsene. Men i godt samarbeid med meg og Trygve.

Ut i fra mine analyser, styrte Trond den organisatoriske delen av klubben men i dialog med Tage og Trygve. På feltet var han både en autoritær og demokratisk leder.

Trenernes utfordringer på feltet er komplekse. Trenere må forhold seg til ulike dilemmaer som oppstår, spenningsforhold i gruppa (mellom utøvere), i trenerteam, spenningsforhold mellom gruppa og omverdenen (for eksempel foreldre-engasjement, media, o.l.) (Ronglan,2011; Jones & Wallace,2005; Hemmestad, 2013). Saury & Durand (1998) har skrevet en artikkel, med utgangspunkt i data fra intervjuer og observasjon med det franske olympiske seilerteamet. Hensikten var å få innsikt i hva som kjennetegnet disse trenerens hverdagspraksiser (utfordringer, dilemmaer osv.) og analysere kunnskapen til trenerne i dette miljøet. Ifølge Saury & Durand (1998) er idrettscoaching veldig komplekst og det er vanskelig å planlegge treninger og konkurranser hundre prosent i forkant. For å kunne lede utøvere i et slikt miljø må trenere trekke på et lederskap som klarer å håndtere denne kompleksiteten. Fremfor en autoritær lederstil, som legger vekt på at lederen forteller hva som skal gjøres og hvordan det skal gjøres (Svartdahl,2009), oppfordres det til en mer demokratisk leder-stil, med vekt på involvering og medansvar (Hemmestad, 2013). Coaching eller ledelse gjennom orkestrering (Ronglan 2008; Jones & Wallace 2005) blir av flere

presentert som en tilnærming som kan være hensiktsmessig for denne type lederskap (ved at den legger vekt på å kunne orkestrere, mer enn å dirigere) (Ronglan 2008; Jones & Wallace, 2005). Det å orkestrere forteller hvordan man kan skape en harmonisk og dynamisk setting, for eksempel hvordan en dirigent klarer å skape en god musikalsk enhet gjennom å sette sammen melodilinjer, stemmer og instrumenter (Ronglan 2008; Jones & Wallace, 2005). I motsetning til å dirigere, handler metaforen orkestrering i en idrettskontekst, om å framkalle, planlegge og organisere med tanke på å stimulere individuelle og kollektive ferdigheter (Jones & Wallace, 2005).

At idrettscoaching er et komplekst fenomen viser også dataene fra denne studien. I intervju med både utøvere og trenere kom det frem flere forhold som belyste kompleksiteten i coaching og coaching prosessen. Florø meldte for eksempel på flere aldersbestemte lag for at de skulle ha et kamptilbud til alle spillerne. Det brede kamptilbudet kunne skape noen utfordringer siden kampene gikk samtidig. Dette kunne resultere i at det ble en kamp om hvilke nivå spillerne skulle spille på, og det kom som regel noen forfall, som gjorde at situasjonen ble uoversiktlig. Klubben valgte å gå bort fra «mitt» lag, med andre ord; klubben valgte å slå sammen flere alderskull både på treningsfeltet og i kamper. Et slikt tiltak kunne skape noen spenningsforhold mellom spillere, for eksempel så kunne spillerne irritere seg over at de måtte trene med noen som er yngre og/eller de var misfornøyd med å komme på en treningsgruppe som spilleren var dårligere enn dem selv, noe som kunne skape en negativ spenning. Tiltaket om å slå sammen kull medførte at trenerteamet måtte håndtere store nivåforskjeller. Regelen om å få lov til å ha med spillere på 14 år på A-laget, var viktig for at Florø Fotball skulle klare å ha et A-lag, men det bidro også til noen utfordringer for trenerne. A-laget bestod av spillere fra 14 år til 22 år. Spillerne var veldig forskjellige i biologisk alder og laget bestod av spillere som var både erfarne og uerfarne. For eksempel opplevde Lars at det kunne være store forskjeller på modenhet blant de yngste og eldste spillerne:

Jeg husker når vi spilte kamper i starten av perioden når de yngste kom opp. Det var ganske utfordrende i begynnelsen siden de ikke hadde spilt på det nivået før. Men det som var mest irriterende egentlig, var at de virka umodne. De begynte å diskutere

unødvendige ting underveis i kampen. Nokke som preget stemninga. Til slutt så ble jeg så lei at jeg gikk bort og snakket med treneren om det.

Slike utfordringer kunne skape spenningsforhold blant spillere og trenere, for trenerne måtte ta hensyn til mange slike situasjoner som kunne oppstå. Det å kunne håndtere spenningsforhold er en sentral del av kompetansen utøvere og trenere må kunne utvikle. Spenningsforholdene kan være med å skape store utfordringer med tanke på å klare å bidra til prestasjonsutvikling og trivsel i hele spillergruppen, og videre for å kunne klare å regulere maktforhold (Hemmestad, 2013). En utfordring som stadig dukket opp for Florø Fotball var at det var få trenere på feltet, Tage fortalte det slik: «Det var utfordringer for oss trenere ofte, for vi hadde større treningsgrupper mange ganger enn det vi egentlig ønsker, men det gikk nå greit det». I lys av Tabell 1 kan man se at den ene treneren hadde mange treningstimer på feltet og dette kan ha ført til en stor arbeidsbelastning.

I henhold til orkestrering har treneren begrenset oversikt og det er umulig for treneren å ta hensyn til alle faktorene som må bli tatt hensyn til (Ronglan, 2008; Jones & Wallace, 2005). For at man skal klare å ta hånd om flest mulig utfordringer er det viktig å ha god observasjonsevne, være tilpasningsdyktig, ydmyk og ha en forståelse for helheten (Jones & Wallace, 2005). Disse faktorene er veldig relevant for treneren på treningsfeltet. På den ene siden må treneren ha struktur og plan for hvordan treningen skal være. På den andre siden må treneren være fleksibel og håndtere uventende utfordringer når de dukker opp (Jones & Wallace, 2005). I lys av kompleksiteten som ble belyst i intervjuene, og det at de var få trenere, kunne man anta at det ville være vanskelig for trenerne å orkestrere sine lag. Ifølge mine data lyktes imidlertid trenerne med å håndtere mange av spenningene og regulere maktforholdene, til tross for store alders- og nivåforskjellene på A-laget. Ikke minst klarte trenerteamet å etablere en kultur der de unge ble ønsket velkommen og tatt vare på når de startet på A-laget, samtidig som de også viste de at de måtte tåle nivået og strekke seg. I sitatet under, som er fra intervjugruppe med Christian, forteller han om hvordan han opplevde å bli A-lagsspiller i tidlig alder:

Vi hadde seniorspillere på A-laget som tok godt imot oss da vi ble A-lagsspillere når vi var unge. En spiller tok imot oss, var veldig inkluderende og passet på oss. Mens en annen spiller gjekk foran i kampen om hvordan han opptrer. Han har forresten aldri spilt en dårlig kamp. Men vi ble satt tidlig på plass av de eldre seniorspillere, med harde taklinger og krevde litt mer av oss, noe som hjalp oss med å tørre å trykke til litt mer.

Lars som var en av de eldre spillerne på laget, forklarte hva en av årsakene var, på hvorfor de valgte å inkludere de yngste:

De yngre vi har bygd opp laget med har vist oss respekt, og da har de fortjent respekten fra oss. Vi har gitt hverandre mye respekt. Og på en annen måte måtte vi vær forbilder, de visste hvem vi var, vi måtte jo oppføre oss, selv om vi og var unge.

Det at spillerne klarte ut i fra forutsetningene (modenhet og aldersforskjell) å gi hverandre respekt er interessant. Det er flere elementer som kan hatt en påvirkning på dette ifølge mine data. Ett av de første punktene var at klubben måtte bruke de yngste spillerne på A-laget, ellers så hadde det ikke vært A-lag. Dette er noe Bård trekker frem:

Jeg tror vi ganske heldige og med tanke på at den nye ordninga som kom at 14 åringer fikk lov til å spille, at vi fikk muligheten, eller så hadde det ikke Florø A-lag hatt ett lag. Vi spilte med seks-syv 95 modeller første senior kamp mot Høyang.

Det at mange av de yngste spillerne kom opp samtidig kan ha gitt spillerne en bedre trygghet og medført at overgangen til seniorfotball ble lettere. Det andre punktet som dukket opp var at spillerne var veldig godt forberedt. De hadde trent mye sammen tidligere og spillerne var blitt stilt store krav til allerede fra 12 års alderen. Spillerne kjente trenerteamet veldig godt, og de visste hva som skulle til på trening for å klare å holde nivået. De siste punktet som ble trukket frem var at de yngste spillerne kom opp på A-laget med god erfaring fra store begivenheter.

Ifølge Gøran hadde denne type erfaringer bidratt mye med hvordan de taklet press:

Jeg tror vi sitter igjen med god erfaring, med tanke på kamper med stort press, at vi har spilt finaler der ting har betydd noe, med mange

tusen tilskuere på tribunen. For eksempel opprykk kampen til Obosligaen mot Nest Sotra. Då var det stort press, men vi var ikke så stressa og taklet det bedre siden vi har spilt slike kamper før, med stort press.

Ifølge Tage forsøkte de også å knytte sammen gruppene med å ha det kjekt i lag:

Jeg tror det viktigste er å lage en gruppe som har det kjekt i lag og fungerer i lag, det er jo en lagidrett fotball og det skal være rom for individualister selvfølgelig, men visst man ikke trives og gleder seg til å gå på trening er det umulig å oppnå suksess.

Trenerne har forsøkt å tilrettelegge for ett godt miljø ved å ha det kjekt på trening. Det å knytte gruppene sammen var ett tiltakene fra trenerteamet for at gruppene skulle bli enda tettere, og videre utvikle ett godt miljø hvor det var respekt mellom de ulike alderskullene. Betydningen av trivsel, tilhørighet og være i ett sosialt miljø har vist seg å være viktig for prestasjonsutvikling ifølge Hemmestad (2013). Hemmestad har i sin avhandling undersøkt teamarbeidet i håndballandslaget for kvinner senior, og en faktor som ble trukket som viktig for utvikling av ferdighetsutvikling, var miljøet.

Et viktig moment i orkestrering er å ha god observasjonsevne (Jones & Wallace, 2005; Ronglan, 2008). Jones, Bailey & Thompson (2013) hevder at observasjonsevnen er en av de viktigste godene en trener kan hente ut av orkestrering, for det er observasjonsevnen som forteller mye om hvor kompetent treneren er. Ifølge mine analyser klarte trenerne å se spillerne selv om de var få trenere og mange spillere. I sitatet under forteller Håkon om verdien av å bli sett, og at spesielt den ene treneren var god på dette:

Han forstår meg veldig godt. Har jeg en dårlig dag så gidder ikke han å si nokke, han ser bare på meg. Og det er litt deilig. At du ikke får høre, nå må du skjerpe deg. Han ser det bare på meg at det ikke er vits å trykke meg lenger ned. Det er sånn at alle har en dårlig dag og då er det litt deilig at den øverste lederen ser det.

Ifølge Jones (2009) er det å bli sett av en trener viktig for utøvernes trivsel. Det handler om at utøveren blir sett av en viktig person i livet, en person som bryr seg om deg, og er der for deg når det er litt tøft. Klarer trenerne å se

spillerne vil det, ifølge Jones (2009), medbringe en trygghet for utøverne. Selv om mange av spillerne på Florø Fotball opplevde å bli sett, oppstod det situasjoner hvor spillerne ikke følte seg sett. Det var spesielt når spillerne var skadet. Dette var noe flere av spillerne nevnte i intervjuene, og Iver synes det var tungt i perioder og kommenterte det slik: «Det var en periode jeg var ute lenge, og Trond forhørte med meg bare en gang om hvordan det går. Men for trenerteamet virka det som om det var alt eller ingenting. Det går ikke an å trene litt». Kim synes det var lettere å snakke med Trygve om skadene, men han følte at han fortsatt ikke ble hørt:

Trygve er lettere å snakke med, han spør deg korleis det går. Men det har likevel ingen betydning om hva jeg sier til Trygve. For at det bli ikke gjort noe med det. Jeg kan si til Trygve at jeg sliter med hamstring og jeg har vondt her og der. Jeg får forståelse og medfølelse for det, men det virker ikke som om han går til Trond og sier at Kim må kvile, han må ha time hos Kiropraktor med engang.

Den biten der er det ingen som tar seg av.

Det at spillerne ikke følte seg verken sett eller hørt da de var skadet er i motsetning av Jones (2009) sine refleksjoner om hva trenerrollen er. Jones (2009) forteller om egne refleksjoner om de gangene han har sett effekten av spillere som har blitt sett kontra ikke sett. Han trekker frem viktige momenter som at trenere gir utøverne oppmerksomhet og omsorg, på og utenfor banen. Ikke minst trekker han frem at trenerne bør gir utøverne frihet. Ifølge min undersøkelse fikk utøverne store friheter av trenerteamet. For noen er det positivt, mens for andre kan det være veldig krevende. Trond la vekt på dette i intervjuet: «Vi har gitt en enorm frihet offensivt til mange, ting som jeg tror er bare positivt». Det at spillerne at har fått store friheter kan ha skapt spenninger mellom trenerteamet og spillerne. Når trenere gir spillerne muligheter til selvutvikling, kan treneren på forhånd ha noen forventinger om hvordan spillerne vil oppføre seg. Noen spillere vil oppnå disse forventningene med å vise innsats, andre kan stå der som ett spørsmålstegn, noe som kan skyldes at spillerne ikke vet hva som skal til. Dette viser noe kompleksiteten som er en del av trenerrollen (Jones & Wallace, 2005). Noen ganger levde ikke Florø spillerne opp til

forventningene, noe som kan ha medført at trenerteamet var litt for tøffe på enkelte spillere. Noe Trond la vekt på i intervjuet:

Kanskje spesielt Andreas og Bård fikk litt mye press i en periode. Vi hadde ikke gjort det så bra i aldersbestemt fotball hadde det ikke vært for de to. De fikk og mye av peset, vi hadde store forventninger til de, så kanskje det var derfor de fikk litt ekstra (Trond).

Trenerteamet innrømmet at de var litt for harde mot noen spillere, en av årsakene kan være at trenerne ville vinne kamper, noe som ville vært kontrast med utviklingstankegangen deres. Derimot kan spillerne ha lært seg og tålt trøkket og blitt trigget av forventningene, noe som kan vært en av årsakene til at spillerne har tatt steget til Obos-Ligaen.

Da trenerteamet tok over A-laget i 2010, var de fast bestemt på at A-laget også skulle være en utviklingsarena for de yngre spillerne i klubben. Seniorlaget til Florø bestod i 2010 av A-lagspillere fra alderen 14 år til 21 år, hvor hovedstammen var 14-16 år. Avstanden mellom seniorfotball og ungdomsfotball var veldig kort i denne perioden. Even beskriver en av de første kampene hans for A-laget: «Jeg husket da vi spilte mot Fjøra (3. Divisjon), jeg var den eldste på midtbanen og var 15-16 år». Det var flere spillere fra Florø som spilte i denne divisjonen fra ung alder.

I prosjektet til Florø fotball hadde klubben som nevnt tidligere gått bort fra «mitt lag», fordi de mente at spillerne burde spille på det nivået som passet spilleren, om det var med jevnaldre eller med de eldre hadde ingen betydning. Ifølge Tage var det å ha jevne lag på trening en viktig målsetting:

Planen bak det var å hele tiden sette sammen lag som ikke vant 18-0 da vi spilte på trening og kamp. Selv om det var noen som av og til ble skuffet over de disponeringene som ble gjort. Da var de ofte sånn at neste gang, kom du på ett lag så gjord at skuffelsen ikke satt i så lenge. Vi ville ikke ha ett første og andre lag, det ville ha tatt knekken på heile opplegget vårt.

En slik tilnærming, hvor trenerteamet la opp til jevne lag er i tråd med Abbot, Collins, Martindale & Sowerby (2002). De har skrevet en oversiktsartikkel om hvordan sport bør foregå i Skottland. Der hevder de blant annet at idretten må tilrettelegge for passende utvikling fremfor tidlig suksess. Abbot et al (2002) mener at det er dokumentert at de utøverne som lykkes som

voksne, ikke var så suksessfulle i yngre alder, den grunn må man miljøer som vil utvikle spillere tenke på å ta vare på alle spillerne, selv om det er store forskjeller i tidlig. I lys av mine data, kan man se at trenerne tilrettela for at det skulle være jevne lag på trening, noe som skulle medføre god matching i lys av spillernes nivå og fokusere på gode opplevelser fremfor å fokusere på å vinne.

Trygve fortalte at trenerteamet hadde definert en klar spillefilosofi som skulle prege hvordan lagenes spillestil skulle være: «Klubbens filosofi var at Florø Fotball skulle ha en ballbesittende spillestil hvor mange spillere skulle få flere balltoucher». Trond, Tage og Trygve hadde laget kjøreregler for hvordan spilletid skulle fungere, men var det noen spørsmål fra foreldre eller spillere skulle de gå til Trond og ikke andre trenere. Her fikk spillere og foreldre god dokumentasjon på hvorfor de ulike valgene ble tatt, både i henhold til hvilket lag spillerne skulle spille på, og hvilke treningsgrupper spillerne var på. En av målsettingene med dette opplegget var at spillerne ikke skulle frykte og trene med de som var eldre enn seg eller yngre. Ifølge mine analyser bidro dette opplegget til en unit klubbmiljø og god spillerutvikling.

4.3.2 Trening og kamp

Akademi

Det var mange spillere fra de ulike kullene som meldte seg på akademiet. Hovedfokuset var individuelle og relasjonelle ferdigheter. Ifølge Trond var de ikke var opptatt av aldersgrupper på akademiet, de var mer opptatt av differensiering og hospitering på tvers av aldersgruppene:

Det som var spesielt med akademiet var at vi prøvde å få vekk den datolinja, og mer sette sammen spillergrupper som passet sammen, der en forhåpentligvis får lov til å oppleve å vær en av de bedre på en gruppe, av og til være i det jevne og av og til være der man kan strekke seg. Tidligere så var vi en mindre klubb, då var det ofte at vi manglet to spillere for å klare å stille lag, så derfor var hospitering en viktig del. Hospitering var jo en av de tingene som jeg så på som det aller viktigste sammen med differensiering.

Hospitering går, ifølge Sæther (2017), ut på at utøvere trener eller konkurrerer utenfor sin primære treningsgruppe. Differensiering handler om å dele spillerne inn i treningsgrupper der de får jobbe med forbedringer eller utfordringer ut i fra sitt eget ferdighetsnivå (Sæther, 2017). Mine analyser viser at trenerteamet differensierte og hospiterte spillerne sammen med spillere som var på samme nivå, noen ganger ett høyere nivå og andre ganger på lavere nivå. Sæther (2017) hevder at et tilbud om ekstra trening kan føre til at spillere oppnår et høyere ferdighetsnivå på kort tid. Den negative siden med denne tilnærminga er at spillere får for mye på kort tid, og dermed kan de gå lei av fotballen ganske tidlig. Mine analyser indikerer både positive sider ved ekstra treningen og negative sider. Håkon fortalte at han opplevde at spillere sluttet underveis, noe på grunn av akademiet og nivået til spillere, noe han utdyper i intervjuet:

Spillere som ikke var så fult så gode datt mer og mer ut. Enten så var de ikke med på akademiet, eller så datt de av etter hvert. Spillere som ikke var med på akademiet var langt bak oss ferdighetsmessig at, etter en stund, klagde de mye. Men jeg skjønner de godt. De blei leie og var så mye dårligere enn oss.

Tabell 3 gir informasjon og en oversikt over treningsgruppene den ene spilleren skulle følge i en 14-dagers syklus. Om lag 30 spillere hadde en slik detaljert plan og oppfølging av trenerteamet. Spillerne som ikke var inkludert av de 30 spillerne, fikk en mindre detaljert plan hvor det stod hvilke treningsgrupper de ble plassert i. Målet med denne syklusen var at spillere som hang etter både på fysikk og ferdigheter skulle få mulighet til å strekke seg etter potensialet sitt i ett roligere tempo, dermed fikk de muligheten til å ta steget opp på seniornivå senere enn andre.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
Hvor	Storhallen	Storhallen	Storhallen	Storhallen	Storhallen	Storhallen	FRI
Tid	1730-1900	0630-0800	1700-1900	0630-0800	1800-2000	0930-1130	1330-1530
Hvem	FSK smg 1.lag	Akademi gr.1	Akademi gr.1	Akademi gr.1	Akademi gr.2	Akademi 95	Akademi gr.1
Tema	1A og 1 F Fritt Småbanespill 3 V 3	Basis, vendig	Pasningspill Fritt Småbanespill 4 V 4	Basis, Mottak	Pasningsspill Langpasning, mottak	1A og 1 F Småbanespill Fritt 3 v 3	1.touch Ta av press Fritt 3 v 3
Antall kamper	5-8 min.kamper 6 stk, rotere lag		8 min.kamper 6 stk, rotere lag			5-8 min.kamper 6 stk, rotere lag	6 kamper a 5 min 2,5 min pause
Siste del	Styrke		Styrke		Avslutning på mål	Styrke	Avslutning på mål
Intensitet	Høy	Lav	Høy	Lav	lav	Høy/middels	Høy
Trener							
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
Tid		1730-1900		1900-2030			
Hvor		Stadion		Stadion			
Hvem		FSK smg 1.lag		FSK Gutt 1.lag			
Tema		1.touch inn i ledig Rom		1.touch Ta av press			
Spill		4 v 4 Fritt		7 V 7 Fritt			
Siste del		Styrke		Avslutning på mål			
Intensitet		Høy/middels		Høy/middels			
Trener							

Tabell 3: Oversikten over 14-dagers syklus til en spiller

Som man ser, er det tydelig hvilke treningsgrupper spilleren skal være på, hva som er utviklingsmål og hvilke intensitetsnivå spilleren skal ligge på. Denne rammen bidro til at trenerteamet fikk en bedre oversikt over spillerne og hva de skulle jobbe med på feltet. Ifølge Trond har de tidligere årskullene i Florø Fotball hatt betydelig mindre spillere enn hva de har hatt i dette treningsopplegget, noe han utdyper i sitatet:

Hvis du sammenligner med tidligere, så var det ekstreme forskjeller. Det ser jo vi i kull som kommer etterpå som ikke har hatt det samme opplegget og at de er veldig mange færre de siste årene når de går ut av videregående skole, enn det vi hadde i den perioden her på vei til Obos. Det er ikke mer enn et par år siden vi hadde fire seniorlag. Vi begynte då med 2. laget i 6. divisjon, 2. laget kom etterhvert i 3. divisjon, og 3. laget kom i 4. divisjon og 4. laget kom i 5. Divisjon.

For å gjøre overgangen mjukere for spillerne satte i gang et tiltak hvor målet var å øke samholdet: «Spillerne kom sammen og gjekk sammen. De hadde pause sammen, sjøl om de var på ulike plasser i hallen og spilte mot forskjellige» (Trygve). Tiltaket hadde som mål om å skape en større trygghet blant spillerne, noe som er i harmoni med Henriksen (2011). Han mener at utviklingsmiljøer burde tilrettelegge treningene i grupper, slik at spillerne opplever større felleskap.

Inndeling av grupper på akademiet var ikke organisert slik at spillerne til enhver tid skulle trene på de høyeste nivået, de skulle holde seg i en flytsone ifølge trenerteamet. Å være i en flytsone forklarer Kaas, Kaggestad & Kristiansen (2007) som treningssituasjoner som er tilpasset utøverens nivå, forklart på en annen måte, blir utfordringen for lav, kan oppgaven bli kjedelig og utøveren kan miste interessen. Blir utfordringen for stor, kan angsten stige eller man blir likegyldig til oppgaven (Kaas et al., 2007). Kunsten er å finne balansegangen mellom disse. Trygve beskrev hvordan de organiserte øktene: «Det var en omfattende differensiering på hver eneste økt. Men uten at spillerne ble satt i båser, vi ville at spillerne skulle få trene på det nivået som passet dem, vi varierte treningsgruppene ofte». Florø Fotball hadde en egen modell som beskrev hvor stor andel av treningene det var ønskelig at spillerne befant seg i eller utenfor flytsonen. Andreas fortalte om hvordan han opplevde fordelingen:

Vi hadde ikke kun trening med de eldre. La oss si vi hadde fem treninger i løpet av ei uke, da hospiterte vi kanskje tre av dem, men det var alltid trening med de jevnaldre og. Det tror jeg var viktig for oss, sånn at vi fortsatt kunne dominere,

samtidig være sosial med vår gjeng. Det er vertfall det jeg husker at det var det jeg ville.

Målsetningen var at spillerne skulle befinne seg i flytsonen halvparten av tiden, 25% av tiden skulle de få bryne seg på større utfordringer og de resterende 25% skulle være på et nivå de allerede mestret godt.

25 %	50 %	25%
Utfordre seg selv- ut av flytsonen	Være i komfortsonen	Lykkes mer->individuelt
Opplive tempoforskjeller	Delta på sitt ferdighetsnivå	Sette standarden for spillerne som ikke er kompt like langt i utvikling.
Få merke det fysiske	Trygghet og trivsel	La spillerne oppleve mestring

Tabell 4: Florø sin flytsonemodell

I det ene gruppeintervjuet kom det frem at det var litt tøft for enkelte da alderskullene ble slått sammen, men utover prosjektet ble alderskullene tettere, de utviklet ett bedre samhold og ett godt miljø. Andreas var en av de spillerne som knyttet sterke bånd med flere spillere på tvers av sitt kull:

For min del så hadde jeg ikke noe forhold til 94-gjengen, jeg var sjenert på den tida. Men da akademiet startet, begynte vi å trene med spillere fra ulike kull. Då fikk jeg mange nye venner og vi var ett par stykk fra 95-kullet som reiste på tur sammen med 94-gjengen.

Ifølge Tage, varierte de treningsgruppene på akademiet og fortalte hvordan det foregikk:

De der blei jo en sånn sammensveisa gjeng til slutt at de gjekk heilt greit, sjøl om det jo var av og til noen som var skuffa over de disponeringene som blei gjort. Då var de ofte sånn at neste gang, så kom du på ett lag som gjorde at skuffelsen ikke satt i så lenge

Det å balansere forholdet mellom for store utfordringer og for lave utfordringer er komplekst, men lykkes man med det, er spillerne i en flytzone ifølge Kaas et al. (2007). For å balansere mellom utfordringer og komfortsoner varierte trenerteamet treningsgruppene i henhold til spillernes nivå, fysikk og alder. Det at spillerne hospiterte opp til eldre lag og prøvd seg på ett høyere nivå er noe som harmonerer med funn hos studien til Strachan, Côté, & Deakin, (2011). De hevder at utøverne som har erfaring med konkurranse på et høyere nivå, har større muligheter til å utvikle sine sosiale og personlige ferdigheter. For at utøvere skal takle overgangen til ett høyere nivå, kan det være viktig at utøverne føler seg trygge innenfor rammene (miljøet, trenere, venner o.l). Ifølge Gøran

opplevde han en trygghet fra trenerteamet, noe han utdypet i intervjuet: «Han har alltid gitt tillitt til oss, latt oss spille masse. Du har opplevd trygghet hele tiden, du føler ikke at du fyke rett ut av laget etter en dårlig kamp». Tryggheten fra trenerteamet kan være en av faktorene til at spilleren klarte å ta steget til A-laget. I «flytsonemodellen» til Florø Fotball ser man at de jobbet for å utfordre spillerne på ulike nivå. Det at spillere får bryne seg på utfordringer og hindringer er ifølge Collins & MacNamara (2012) sin artikkel en sentral del av utviklingen. Et hinder kan for eksempel være hospitering hos eldre lag. I spillerutviklingsmodellen til Florø Fotball var det ofte lagt inn slike utfordringer for spillerne på trening og kamp. Ifølge Collins og MacNamara (2012) bør trenere legge inn ulike hinder eller utfordringer i løpet av utviklingsperioden slik at spillerne får mulighet til å skaffe seg mer erfaring og kompetanse med tanke på de ulike situasjoner de møter på fotballbanen. Ifølge Collins & MacNamara (2012) vil det være fordel for utøvere å overvinne utfordringer i tidlig alder, for det kan være starten på å kunne prestere på ett høyere nivå. Det oppstod også noen utfordringer knyttet til hospiteringsopplegget i Florø fotball. Trygve fortalte en historie om spiller som hadde utfordringer med det nye opplegget. Foreldrene til denne spilleren kom og sa at spilleren var skuffet over at han ikke fikk være med på førstelaget etter at de hadde slått sammen lagene og de lurte på om fotball var noe for sønnen. Tilbakemeldingene foreldrene fikk var: «Da sa jeg til foreldrene at, er han tålmodig, så vil han utvikle seg. For han har den indre driven, han er villig til å legge ned det arbeidet som må til på trening». Trygve fortalte at denne spilleren var blant de mindre talentfulle spillerne, men spilleren hadde en indre drive på treningsfeltet som etterhvert førte til at han hadde flest seniorkamper når de var i 3. div og 2. div. Denne spilleren utviklet seg til å bli en viktig spiller for klubben og opparbeidet seg gode ferdigheter på grunn av at han var tålmodig i prosessen.

På denne tiden var spillerne i starten av ungdomsårene. Et par år senere fikk flere av spillerne prøve seg i 3. divisjon. Flere av spillerne fortalte under intervjuet at de følte seg trygge på at overgangen skulle gå fint, og Fredrik mente noe av det var på grunn av trenerteamet: «Trenerteamet var veldig på utvikling. De er sånn at de vil heller spille en god fotballkamp og tape så lenge vi har prøvd vårt beste. Det sa de alltid». Håkon var også enig i det Fredrik sa: «Dei har vært ekstrem på utvikling heile tida. At vi skal tørre og spille fotball og ikke bare slå langpasninger og håpe på å vinne 1-0». Det at spillerne skulle jobbe med personlig utvikling harmonerer med Ryan & Deci (2000), de anbefaler at trenere utvikler motivasjonsklimaer hvor utøverne fokuserer på personlig utvikling fremfor å fokusere på å vinne. Utøverne skal istedenfor å fokusere på ferdighetsutvikling,

innsats eller tilknytning til lagkamerater (Ryan & Deci, 2000). Er man kun opptatt av å vinne, kan det føre til lav glede og mindre indre motivasjon, noe som videre kan bidra til at spillere slutter. Det at trenerteamet var utviklingsorienterte kan ha vært med å avgjøre at noen spillere tok steget opp til A-lagsnivået tidlig

De fleste av de yngste Florø-spillerne startet tidlig med å hospitere på et høyere nivå fordi trenerne mente at det ville gi spillerne bedre matching ut i fra eget ferdighetsnivå. Flere av spillerne opplevde dette som greit, men for noen var overgangen ganske tøff. Ifølge Even, som var en av spillerne, opplevde denne perioden som litt tøff:

Jeg startet på ellever fotball ett år tidligere. Vi spilte mot de som var 1-2 år eldre enn oss. Då tapte vi som det sang etter, alle kampene. Det var ganske brutalt. Det var sikkert en kjedelig periode, men vi hadde mer rutine året etter.

I intervjuet fremhevet Bård trenerne som, han mener gjorde en god jobb med at spillerne skulle få utvikle seg på seniornivå selv om de var 14-16 år gamle: «Du veit at når han er på benken der og styra da føler man seg trygg. At du kan prestere og gjøre det bra på trening hver gang, og han har troa på at du kan utvikle deg». Selv om noen av spillerne fikk motgang i starten av hospiteringsperioden, merket de året etter at de hadde utviklet seg.

Trenerteamet tenkte langsiktig utvikling da de startet prosjektet. De kunne se at det var store forskjeller på spillerne og spesielt i forhold til de fysiske forutsetningene. Trond trakk frem ett eksempel på noen av ulikhetene mellom spillerne under intervjuet: «Du ser hvor stor forskjell det er på spillere, vi hadde en spiller som brukte skostørrelse 48/49 og var 1.90 høy da han var 12 år gammel». De store fysiske forskjellene trenerteamet opplevde, er i harmoni med noe av det Bäumler i Musch & Grondin (2001) som hevder at utøvere som er født tidlig på året er fysisk sterkere enn de som er født sent. Forskning innenfor relativ alderseffekt viser at de som er født tidlig på året er mer fysisk utviklet og mer modne enn de som er født sent i samme fødselsår (Helsen, Winckel & Williams, 2005). Samtidig kommer det frem at modning i løpet av ungdomsperioden treffer individer ulikt i henhold til «sin» modningskalender og oppstart av puberteten kan variere med cirka 3 år (Helsen et al., 2005).

Forskning innenfor temaet om ulike fysiske forutsetninger viser også at spillere som har fysiske fordeler på sitt årskull, har større muligheter for å bli oppdaget og favorisert av trenere og speidere (Malina, Bouchard & Bar-Or 2004; i Mujika, Vaeyens, Matthys, Santisteban, Goirienea & Philippaerts, 2009). Helsen et al. (2005) har også kommet frem

til lignende funn. De undersøkte fødselsdatoen til ungdommer som var med på internasjonale konkurranser og landslag. Resultatene fra studien viste at spillere født i første halvår, altså januar til mars, var overrepresentert. Ut i fra dette mener man at spillere født i første halvår har større mulighet til å bli identifisert som talentfull på grunn av de fysiske fordelene. I Florø Fotball var det slik at trenerne måtte ta vare på alle spillerne, så denne 12-åringen fikk hospitere opp hvor han fikk møte litt tøffere motstand noen ganger, noe som medførte at de jevnaldrende kunne unngå å møte denne spilleren siden de var fysisk underlegne. Tiltak trenerteamet satt i gang med å variere treningsgruppene ut ifra fysiske forutsetninger. Dette kan ha hatt en positiv påvirkning på spillerne som hang etter. I Burgess & Naughton (2010) sin oversiktsartikkel hevder de at spillere som utvikler seg sent fysisk kan utvikle seg til å bli bedre atleter over tid, forutsatt at de får god oppfølging og har kvalitetstrening med trenerne. Dette samsvarer med en studie som er gjennomført av Ostojic, Castagna, Calleja-González, Jukic, Idrizovic & Stojanovic (2014). De forsket på 55 unge fotballspillere i toppklubber i Serbia. I denne studien plasserte de spillere i kategoriene «sent utviklet» og «tidlig utviklet» ut i fra fødselsdato. Åtte år senere så forskerne på fotballstatistikken for å se hvem som hadde utviklet seg til å bli elitespillere. Det var bare 12 % av spillerne som var tidlig utviklet som nådde landslagsnivå innen de var 22 år, og 60 % av de som var sent utviklet som nådde landslagsnivå. Ostojic et al. (2014) konkluderer med at det med god grunn til å ta vare på de spillerne som er sent utviklet. Det at trenerteamet tilrettela treningene slik at hver enkelt spiller skulle oppnå mestring kan ha medført at flere spillere tok større steg, noe som kan ses i sammenheng med noen av funnene til Ostojic et al. (2014). Fredrik var en av de spillerne som var litt sent utviklet og fortalte i intervjuet at alle kompisene hans var på sone, krets og A-lag og han ikke var like god som de andre på laget med det første, han belyste dette i sitatet:

Jeg husker godt hvordan min vei til A-laget var. Da jeg gjekk på andre året på videregående skole, då var det sånn at du skulle bli tatt ut til treningsleir til Tyrkia, det var enten det eller og dra til Tyrkia. Då husker jeg at alle blei sendt til Tyrkia uten meg og en anna. Vi måtte spille Eikefjord Cup. Det blei liksom vendepunktet for meg. Eg spilte veldig bra der, og då jobba eg med stadig inn på A-laget. Siden debuten på A-laget har jeg spilt det meste. Og jeg er den eneste fra den den gjengen som var på sone og kretslag som spiller fotball no.

Dette var noe Christian kjente seg igjen i, han var også blant dem som var senere utviklet og fortalte at han også fikk lenger tid til å utvikle seg:

Jeg var kanskje hakke bak de andre på mitt kull på den tida. Jeg var litt sånn at jeg ønska heile tida å få lov til å trene med de som var eldre. I starten var det kanskje ei trening i uka, og då var det alltid sånn at visst det var ei trening jeg ikke fikk være med på, så var det jo å jobbe enda hardere.

Håkon derimot, hadde en lettere vei opp til A-laget enn Fredrik og Christian:

Etter at jeg startet min første kamp i 3.divisjon, så gjekk det bare rett opp. Jeg hadde en veldig bratt kurve, då var det rett på regionsamling og så blei det landslaget da jeg var 16 år. Så min vei opp har vært veldig enkelt, klippekort siden debuten

I lys av mine analyser, har spillerne hatt ulike veier til seniorfotballen. Noen spillere ble tidlig med på A-laget, andre brukte lengre tid. Fredrik og Christian var to spillere som tok steget opp på A-laget senere enn Håkon, og det at trenerteamet hadde ett tilpasset opplegget kan ha medført at spillerne kunne ta steget opp senere enn andre. Trenerteamet klarte ved dette opplegget og tilrettelegge for flere enn bare de som var tidlig utviklet.

Treningsopplegg

Treningsprogrammet til Florø Fotball bestod av mye spill/motspill, hvor utgangspunktet var å jobbe med de individuelle og relasjonelle ferdighetene, og Trond svarte følgende på spørsmålet om hva de var opptatt av på treningene:

Vi brukte svært lite tid på lagdeler, roller, motstandere i denne aldergruppen, som var ett bevisst valg. Vi har ikke noen modell for hva vi gjør, noen modeller er greie, men vi har vært svært opptatt av å gjøre det enkelt ved å fokusere på basisferdigheter, valg og utførelse av 1.Angriper og 1.Forsvarer

I følge trenerteamet forsøkte Florø Fotball å tilrettelegge for flest mulig kamplike situasjoner på treningsfeltet. Dette er i harmoni med ideen om representative lærings design (RLD) som går ut på å utvikle gode lærings situasjoner hvor øktene er så kamplike som mulig (Headrick, Renshaw, Davids, Pinder & Araujo, 2015). En slik tilnærming kan føre til at spillerne utvikler basisferdigheter samt tilegner seg en bedre forståelse av hvordan fotballspillet foregår (Headrick et, al. 2015). Fotball er en dynamisk sport der *samhandling* mellom med og motspillere er det sentrale. Ut fra situasjonen på banen må hver enkelt spiller ta et valg om hva de skal gjøre med og uten ball (Jones & Ronglan, 2017). Dataene mine indikerer at Florø Fotball tilrettela treningsøktene slik at spillerne

fikk tilegnet seg ferdigheter som kan benyttes i kampen og at RLD var en viktig faktor i treningsopplegget.

Kjernespiellet til Florø Fotball besto av mye småbanespill hvor inndelingene var 3 vs. 3 og 4 vs. 4. Trenerne var overbevist at spillerne fikk trent mye på førsteangriper, førsteforsvarer, valg og pasninger gjennom disse spillformene. I tillegg til dette byttet trenerteamet jevnlig på lagene, noe som ifølge Tage førte til aktiv bruk av differensiering:

Det at man istedenfor å stå å spille på trening ti mot ti og åtte mot åtte, og sånne ting, så prøva man å spille mest mulig to mot to, tre mot tre og maks fire mot fire. Å få flest mulig balltouch. Så dreiv vi med skjult differensiering ganske tidlig. Sånn å sette de som var på samme nivå i samme gruppe, slik at de ble høyere kvalitet på treningene for de gode og de mindre gode

Jones & Drust (2007) viser i sin studie at arbeidsfrekvensen i 4vs4 viser seg å være lik frekvensen i 11vs11. De mener at denne type småbanespill kan ha en fysisk fordel, i tillegg får spillerne flere ballberøringer. Det at spillerne får flere ballberøringer er i harmoni med funnene til Dellal, Lago-Penas, Wong, Chamari (2011). De undersøkte effekten av antall balltouch på unge utøvere i 4vs4 spillformen. Ifølge Delall et al. (2011) er denne spillformen nyttig for å utvikle ballkontroll, fysisk og taktisk ferdigheter fordi spillerne får flere repetisjoner. Det at treningene til Florø Fotball har bestått av mye spill/motspill trening, kan ha hatt en positiv påvirkning på spillernes ferdigheter i lys av studien til Delall et al. (2011). Hadde trenerteamet til Florø lagt opp til lite spill, ville det trolig gitt en mindre gunstig utvikling på de tekniske ferdighetene til spillerne ifølge Ford, Yates & Williams (2010). De har i sin studie analysert to typiske treningsmetoder som blir brukt av trenere i fotball: Teknikksentrert trening og spillesentrert trening. Teknikksentrert trening dreier seg hovedsakelig om trening som består av isolerte øvelser, for eksempel spesifikk hurtighetstrening og teknikkøving (Ford et al., 2010). Den andre treningsmetoden, spillesentrert trening, handler om treningsøvelser som er kamplike, som for eksempel småbanespill og ulike faser i kamper (Ford et al., 2010). Studien viste at mangel på spillesentrert trening hadde en negativ effekt på ferdighetsutviklingen til spillere (Ford et al., 2010). På bakgrunn av studien regner de spillesentrert trening som en mer effektiv måte å utvikle kognitive og tekniske ferdigheter. Dette skyldes at spillerne får jobbe med persepsjon, kognitiv og motoriske ferdigheter samtidig, i motsetning til teknikksentrert trening hvor man hovedsakelig trener på motoriske ferdigheter (Ford et al., 2010).

Ved å utvikle en ballbesittende spillestil mente Trygve at det var viktig at spillerne selv lærte å velge hvordan de skulle løse situasjonene på banen, både under trening og kamp: «Vi skal søke å alltid ha en mening med valg. Selvfølgelig skal risikoelementet inn, men det skal ikke bidra til angst for feil». I intervjuene la trenerne vekt på at det ble jobbet mye med at spillerne skulle utforske valgmulighetene fremfor å bli instruert. Det at spillerne skulle ta valget selv, var med på å skape en trygghet blant spillerne hvor de skulle få lov til å prøve og feile. Trygve har implementert i treningsgruppen et sitat som står sterkt blant spillere og trenere, og det er: «Frykten for å mislykkes, blir større en trua på å lykkes». Sitatet er et slags mantra som skal ligge til grunn for treningshverdagen for spillerne.

I likhet med å ha en ballbesittende stil, måtte løpskapasiteten opp. I intervjuet fortalte Fredrik om sitt møte med treningsopplegget: «Det året vi kom til Tager, var det veldig mye fokus på pre-season. Da var det masse løping i oppoverbakker, intervaller og sånne ting. Så var det selvfølgelig fotball og, men grunnlaget skulle legges». Selv om noen av treningene besto av løpetrening var flesteparten av spillerne mer fornøyd med at treningene bestod av mye spill, spesielt Bård: «Vi har hatt spill, spill, spill på hver eneste økt. Småbanespill og storbanespill. Det er mest mulig ball, du var borti ballen hvert femte sekund. Det var skikkelig gøy». Dette var noe Lars, en av de rutinerte på laget var uenig i: «Det har vært de samme kjedelige øvelsene lenge, samme kjedelige five a side greiene». Slike ulikheter og forskjellige preferanser hos spillerne kan skape hodebry for trenerne. Det vil alltid være noen forskjeller rundt hva spillerne motiveres av, der noen er fornøyd med mye spill, kan andre være misfornøyd. Likevel mente en annen rutinert spiller, Kim, at det var imponerende hvordan trenerteamet hadde klart å drive klubben fremover og holde på spillerne:

Så skal jo trenerteamet ha skryt, for at de har klart det de har klart. At de klarte å holde på gjengen, og fått til mye bra. At han har fått mye folk til å ville trene så mye å være med på opplegget.

På bakgrunn av intervjuene virker det som trenerteamet klarte å tilrettelegge for ett klima som spillerne synes det var kjekt å være en del av og en læringsarena der spillerne fikk mange involveringer og balltoucher i løpet av treningsøktene.

Under intervjuet kom det også frem at endringene i spillerutviklingsmodellen førte til mer trening, Trygve mente at mengdetreningen var en stor grunn til at spillerne er på det stadiet de er i dag:

Mengden er grunnen til at man er der på mange mulige måter og den store forskjellen når vi økte treningsmengden, var jo at de nest beste var så veldig mye bedre enn de nest beste rundt omkring i fylket. Som førte at vi fikk nokken rimelige bra lag ut av det.

Dette harmonerer med Ericsson, Krampe & Tesch-Römer (1993) studier om fokusert trening. Ericsson et al., (1993) studerte utøvere på toppnivå og viste med sine studier at det var en sammenheng mellom antall timer med fokusert intensiv trening og utøvernes prestasjonsnivå. Antall timer fokusert trening var en avgjørende faktor som skilte eliteutøvere fremfor utøvere på lavere nivåer. En viktig faktor i fokusert trening er at mye av treningen er styrt, at en trener eller mentor instruerer og justerer eventuelle feil hos utøverne, i tillegg er det avgjørende at utøverne reflektere over egne ferdigheter (Ericsson et al., 1993). Slik trening innebærer også at man må ha mye repetisjon av spesifikke ferdigheter, noe som kan utfordre utøverne, ettersom resultatene av treningen ikke alltid vil vises på kort sikt (Ericsson et al., 1993). Som trenerne som trenerne nevnte i sitatet over, opplevde de at treningsmengden hadde god effekt på flere spillere på kort tid, men det var også flere faktorer som spilte inn på spillernes utvikling. I Haugaasen & Jordet (2012) sin oversiktsartikkel hevder de at det er også andre faktorer som spiller inn på utviklingsprosessen til spillere, og at treningsmengde og tidlig spesialisering ikke er den eneste grunnen til at spillere når elitenivå. Dette kan tolkes som en kritikk av Ericssons et al. (1993) og fokusert trening. Også Côté, Lidor, & Hackfort (2009) støtter kritikken om at tidlig spesialisering og ensidig fokus kan føre til at utøverne har vanskeligheter med å holde seg motivert. Dessuten hevder de at det er vanskelig å spå hvilke av utøverne som blir eliteutøvere i ung alder. De foreslår at man istedenfor burde bruke en bredere mer helhetlig tilnærming for å ta steget til elitenivå. Den helhetlige tilnærmingen består av utøveren, oppgaven, miljøet og samspillet mellom disse komponentene (Côté et al., 2009). De vektlegger selvorganisert trening fremfor tidlig spesialisering og ensidig fokus. Tidlig spesialisering og ensidig fokus kan ifølge Henriksen (2011) øke risikoen for skader og til slutt føre til at utøvere slutter. I lys av mine analyser var de fleste spillerne fornøyde med at treningene bestod av mye spill, noe som medførte at de fikk flere balltoucher, involveringer og handlingsvalg. Det kan se ut til at dette bidrog til en positiv spiral, treningene førte til forbedrede ferdigheter og valg på trening og kamp, noe som videre ga spillerne mestringsfølelse og motivasjon. I tillegg til å ha mye spill på trening, var det også mange treninger i treningsopplegget, og det var noe spillerne trivdes med.

Trond fortalte i intervjuet at han var kjent med diskusjonen om medfødte egenskaper og at man må trene 10.000 timer for å bli god: «Om dette er egentrening eller i en annen organisert form er mye diskutert, men i mine øyne er ikke det interessant. Skal en bli god, så må det øves mye». Trond fortalte at man må trene mye for å bli god, noe Ericsson et al. (1993) også trekker frem som et viktig element for å utvikle seg. Ericsson et al. (1993) har hevdet at det kreves 10.000 timer med intensiv og fokusert trening for å utvikle seg til elitenivå. Videre hevder han at dess mer man utvikler seg dess mer må utøverne anstrenge seg for å bli bedre. Côté, Baker, & Abernethy (2007) derimot, hevder at veien fra talent til eliteutøver ikke trenger mer enn ca 3500-5000 timer med trening. Côté et al. (2007) utdyper videre at selvorganisert trening i tidlig alder vil påvirke en utøvers vei til elitenivå i et positivt favør. Trond fortalte at han ikke hadde tro på at selvorganisert fotball (løkkefotball) ville bli vanlig for spillerne i Florø lenger, og han fortalte om hvorfor han ville ha mer organisert trening:

At denne utviklingen vil snu og løkkefotballen igjen tar over, har jeg ikke tro på. Vi har lagt opp til et slikt samfunn, og da må vi kompensere med mer organisert trening. Men det skal fortsatt være preget av lek og moro, men” dessverre” i mer organiserte former

Løkkefotball ble kompensert med mer organisert lekpreget trening, for trenerteamet så altså viktigheten av denne type selvorganisert trening, men så også at den ikke har så gode vilkår i dagens samfunn. Henriksen (2011) trekker frem at lekpreget trening er en viktig faktor for å fremme et godt utviklingsmiljø, for det kan skape rom for frihet for spillerne. Klubben opplevde det som positivt, å ta løkkefotballen inn i et organisert system. Det var en retning trenerteamet var fornøyd med, med unntak av noe små ting de ville endret på:

Vi ville ha gjort ting annerledes, for eksempel ville vi vært nøyere på det som har med detaljer å gjøre i treningsarbeidet, i tillegg til litt bedre belastningsstyring på noen enkelte spillere. Mange ting på samme måte er jeg heilt overbevist om, måten vi gjorde det på, å flytte løkkefotballen inn i et organisert system var rett (Trond).

Tiltaket med å ta løkkefotballen inn i et organisert system skapte noen negative påvirkninger, spesielt for spillerne som møtte opp hver gang og som spilte på flere arenaer samtidig. Selv om trenerteamet kalte det for «løkkefotball» ble det mer intensitet og trøkk på treningene, noe som gjorde at Trond følte at det ble litt for mye trening og kamper på noen spillere:

Det er klart at i ettertid ser man at veldig mange av våre beste spillere (landslagsspillere og de spillerne som var i nærheten) har hatt skadeutfordringer som har vært ganske alvorlig har vært ganske alvorlige. Da spør man seg sjøl, om det hadde vært litt mindre trening på den ene sida her, så hadde det kanskje betydd at de hadde sluppet unna skadene.

Det at landslagsfotball og kretsagsfotball kan ha hatt en påvirkning på noen av spillerne i Florø kan ses i sammenheng med studien av Bjørndal, Andersen og Ronglan (2017). Hensikten med deres studie var å undersøke vellykkede og mislykkede overganger fra nasjonalt ungdomsnivå til nasjonalt elitenivå i håndball. De intervjuet ni idrettsutøvere, fem av disse etablerte seg på elitenivå, mens fire hadde enten sluttet eller fortsatte karrieren på lavere nivå. Ut i fra resultatene i denne studien, startet skadeomfanget på den ene utøveren da utøverne startet å trene på skolen, på eget lag og på nasjonalt ungdomsnivå. Det at spillere trener på flere arenaer kan samtidig ifølge Bjørndal et al. (2017) øke skaderisikoen for utøvere. Ifølge mine analyser oppstod det noen dilemmaer for trenerteamet i denne perioden. Klubben hadde som nevnt tidligere flere kamparenaer hvor noen måtte spille dobbelt, de ville skaffe seg ett godt omdømme rundt om i Skandinavia, noe som medførte flere cuper, og at «nøkkelspillere» spilte på kretsag og landslag. Dette kan skape store utfordringer, men Trond mente at det kom noe positivt ut av det:

Jeg syns det blei mye kamper i ettertid. Men igjen, når man spiller A-lagsfotball som konfirmant, i den tredjedivisjonen der, så er det klart at det er en rutine og en erfaring for de å ha spilt store kamper i Cuper, finale i Gothia Cup og større ting med mye folk.

Det at spillerne spilte mange kamper kan ha bidratt til at skaderisikoen økte. En studie gjort av Capranica, Tessitore, Guidetti & Figura (2001) som handler om fysiologisk belastning til unge utøvere i kamp og trening, viste at intensiteten var mye høyere i kamp enn under trening, noe som førte til at belastningen økte.. I en helhetstankegang er det viktig at trenerne har kunnskap og kompetanse om spillernes totale belastning, for å redusere risikoen for overtrening (Brink, Frencken, Jordet & Lemmink, 2014), psykisk utbrenthet (Hill, 2013) og faren for skader (Brito, Malina, Seabra, Massada, Soares, Krustrop & Rebelo, 2012). Brito et al. (2012) forteller at desto mer man trener, dess større er mulighetene for å bli skadet. De mener det er viktig å forebygge og kontrollere skader da det vil påvirke utøverne negativt på sikt. Trenerteamet fortalte under intervjuet at hvis

de skulle gjort noe annerledes, skulle de ha endret den totale belastningen hos spillerne. Dette kan en se i sammenheng med de ressursene trenerteamet hadde tilgjengelig, de var få trenere og hadde ikke fysioterapeut tilgjengelig. I tillegg til at de var mange spillere, var det vanskelig å ha en god oversikt over alle, som Trond nevnte tidligere, komplett umulig. Så lenge de var skadefrie, var ikke skader noe spillerne selv bekymret seg for. Iver var en av en av de spillerne som likte at det var mye trening, til og med i helgene:

Det var gøy, vi ville jo spille mer fotball. Det var derfor vi ville trene så masse. Det var selvfølgelig nokken treninger som var gøyere enn andre, men vi var interessert i å bli så god i fotball som mulig, sammen med kompiser

Akademitreningene var som oftest i helgene, og ifølge Christian var ikke det et problem for spillerne:

Det er kanskje det som er litt spesielt med årgangen vi har vært. Vi følte det ikke var nokken prioritering å trene fredag, lørdag, søndag, julaften og nyttårsaften. Det var det vi ville, alle ville trene. Vi var en vennegjeng som ville trene masse, så vi følte ikke vi gikk glipp av nokke.

Ut i fra sitatene til Iver og Christian kan man se at flere av spillerne var veldig dedikerte til fotballen. De var mange spillere som ønsket å trene mye, fellesskapet og treningskulturen de skapte sammen kan ha vært en viktig faktor for utviklingen. Funn hos Henriksen (2011) viser at vennskap og støtte, uavhengig av ferdighetsnivået til spillerne, er en av mange faktorer som er viktige for å skape gode utviklingsmiljøer. Tabellen under illustrerer hvor mange organiserte treninger 95-generasjonen hadde de aktuelle årene. Spillerne hadde i tillegg til dette egentrening og aktivitet på skolen som ikke er tatt i betraktning. Spillerne hadde i tillegg til dette egentrening og aktivitet på skolen som ikke er tatt i betraktning.

Sesong	Klubbtrening		Akademi		Sommercamp		Organisert trening totalt	
	Antall økter	Timer	Antall økter	Timer	Antall økter	Timer	Antall Økter	Timer
2008	188	282	61	122	20	30	269	434
2009	201	302	84	152	16	24	301	478
2010	186	278	92	146	12	18	290	442
2011	164	246	172	242	16	24	352	512

Tabell 5: oversikt over antall organiserte treningsøkter og timer

I likhet med trenerteamet, mente spillerne også at mengdetrening var en av de viktigste faktorene på veien til Obosligaen. De har alltid trent mye og vært veldig godt trent. Bård fortalte at de måtte løpe på kampene for å kompensere for fysikken: «Det var ofte på slutten av kampene at vi scoret målene. Det var når motstanderne begynte å bli slitne, vi kjørte over dem. Når de ble slitne, rant det inn mål». Kim var en av de eldste spillerne som kom inn i opplegget, han merket tidlig at det var mye trening: «Når du kom heim i det regime som var da, da var det mye trening. Jeg kom egentlig heim igjen for å spille fotball med en kompis». Daniel var også en som merket at det ble mye trening, etter hvert tok det så mye tid at han måtte prioritere vekk fotballen: «Det er vanskelig å ha jobb samtidig, jeg jobba på kveldene, så det ble vanskelig å kombinere jobb og trening. Så motivasjonen blei lav, så det var nokk egentlig». Fredrik fortalte at han likte å trene veldig mye: «Jeg ble aldri tvunget til å trene, det var fotballgjengen jeg ville henge med. Det var derfor jeg ville trene så masse». Det å være Florø-spiller tok veldig mye tid, de trente så å si sju dager i uken, og hadde fri bare noen få helger. Mengdetreningen slo midlertidig negativt for Gøran, som bestemte seg for å slutte en periode rett etter en sesong:

Jeg slutta på grunn av at jeg var dritt lei. Piss lei av fotball. Jeg var så lei, jeg var ferdig med fotball. Jeg kom på trening, var lei når jeg kom inn og når jeg gjekk ut igjen jeg var så dødslei. jeg hadde andre interesser, jeg likte å jakte og gå på ski. Og hver helg sant, fra januar til november, så har du på en måte ingen fri, du har si to frihelger + tiden på sommeren. Då får du ikke gå på jakt i helgene, eller gå på ski i helgene. Men det tok ikke lang tid før jeg kom tilbake igjen, for jeg savna det felleskapet.

Selv om Gøran ble lei fotball, gjorde felleskapet at han ville tilbake. At trenere og kompisar var viktige for utøvernes trivsel, kan ses i sammenheng med viktige faktorer i Henriksens (2010) talentutviklingsmiljø-modell, nærmere bestemt mikronivået. Mikronivået beskriver områder spillerne tilbringer mesteparten av tiden sin i, der de sosiale settingene er med på å forme utviklingen til utøveren, både bevisst og ubevisst. Spillerne i Florø tilbrakte mye tid på trening, og klubbmiljøet kan her sees som en viktig påvirkningsarena for utøverne, med all kommunikasjon og interaksjon som foregikk med trenere, klubbkamerater og venner. Selv om det sterke felleskapet bidrog til at Gøran kom tilbake, ble omfanget av mengdetreningen i meste laget for spillere som Daniel. I lys av spillernes uttalelser i intervjuet ser man at det å være Florø-spiller har vært krevende, det tok mye tid og man hadde liten tid til andre aktiviteter og interesser. Likevel var dette noe mange av spillerne trivdes med. Ifølge mine analyser har det gode miljøet, med alle

kompisene og trenerne vært viktig, og noen ganger avgjørende for spillernes utvikling og velvære.

Kamparena

I utviklingsmodellen til Florø Fotball ble det lagt vekt på at alle spillerne skulle ha en kamparena. I 2008 og 2009 hadde trenerteamet bare aldersbestemt fotball å ta hensyn til. Men i 2010 tok trenerteamet over seniorlagene som da var i 3. og 5. divisjon. Med dette fikk klubben flere kamparenaer på ulike nivåer for spillere og dermed kunne spillerne få god matching på ulike nivåer. Trond fortalte u intervjuet om hvordan de ville ha det på kamp:

Spillerne skal spille, vi skal ikke har faste benkeslitere. Vi ser alt for mange lag har mange spillere på benken. Sånn skal ikke vi ha det. Dette medførte at vi meldte på flere lag. Det var mye logistikk som måtte til, og i perioder så måtte noen spillere spille flere kamper enn planlagt. Jeg tror at det er viktig å spille fotballkamper, det er ikke jeg i tvil om i det heile tatt, men jeg tror at man spilte for mange kamper spesielt i den ungdomsperioden. Det er en utfordring for oss som klubb og ikke være med på NM.

Dette er interessante kontraster. På den ene siden ville de ikke ha benkeslitere, de ville ha spilletid for mange spillere. På den andre siden, ble de for mange kamper på noen spillere, som kan ha medført uønskede konsekvenser, for eksempel skader. Det at trenerteamet valgte tiltaket med å ha flere kamparenaer kan ha dekket utøvernes grunnleggende psykologiske behov som autonomi, tilhørighet og kompetanse (Ryan & Deci, 2000). Dette er tre grunnleggende psykologiske behov i «Basic Need Theory», som er kjernen av Self-determination theory (SDT). Mine data indikerer at trenerteamet tilrettela kamparenaen for hver enkelt spiller, slik at spillernes nivå ble matchet med nivået til de som de spilte med og mot. Denne nivåinndelingen kan ha ført til at spillerne opplevde mestring under kampene og at de fikk troen på seg selv. Et annet element er at alle spillerne fikk spille kamper, noe som kan ha ført til at utøverne følte tilhørighet til klubben og miljøet ved at de fikk spilletid istedenfor å sitte på benken eller ikke ble tatt med i det hele tatt. Ved at trenerteamet ville at spillerne skulle tørre med ball og velge selv under trening og kamp, kan det ha medført en følelse av autonomi, der de fikk friheten til å velge selv. Dersom trenerteamet oppfylte disse kriteriene, kan det ha ført til en større indre motivasjon, bedre prestasjon og ikke minst bedre utvikling blant utøverne (Ryan &

Deci 2000). Disse funnene harmonerer med noen av funnene til Hemmestad (2013) i studien om kvinnelandslaget i handball. I denne studien ble begrepet reservebenk byttet ut med ressursbenk (Hemmestad,2013). Hensikten bak begrepsendringen var at alle spillerne skulle føle seg nyttige og som en del av et team. Hemmestad (2013) hevder at begrepet ressursbenk viser en pedagogisk tenkning som legger vekt på team og fokus på utøvernes muligheter.

Det var på cupene spillerne virkelig skulle få prøve ut ferdighetene sine. Tage forteller at spillerne fikk se hvor gode de var i forhold til hvem de møtte. Klubbens 95- årgang var dominerende i aldersbestemt fotball i denne perioden, og året 2011 ble Florø Fotball kåret til turneringens beste klubb på Dana cup med både junior og guttelag i finalen. For noen av spillerne var det en aha-opplevelse når de møtte nasjonal og internasjonal motstand, Fredrik sa det slik:

Jeg føler veldig på at du har skjont kor god du har vært. For når du har vært i Florø så har du tenkt liksom på hvor gode er de spillerne som for eksempel spiller for Brann er. Så har du kommet på de store cupene og møtt svenske, tyske og danske lag. Når du kommer langt der, så føler du liksom at du er god. Man får sjøltillit av sånt.

Ifølge Gøran var det cupene spillerne trente for og cupene som ga de motivasjon: «Vi trente for cupene. Folk trente målrettet for å være med. De har lyst til å spille og være med på laget». Turneringen ble også viktig for oppmerksomheten rundt klubben og selve klubbmiljøet ifølge Trond:

Men det er klart at turneringer var viktige for oss, fordi vi ikke hadde nokke A-lag som et flaggskip, så det var viktig å få litt oppmerksomhet rundt klubben. Så vi reiste rundt på veldig mange forskjellige cuper, der vi utviklet samholdet, ikke nødvendigvis bare med sin aldersgruppe, men en dro rundt der på en helt annen måte med flere aldersgrupper.

Det å reise rundt på turneringer er noe Sæther (2017) problematiserer. Han mener at 14-åringer som blir sendt på cuper i for eksempel Barcelona, kan miste motivasjonen når de skal på nye cuper i 16-18 års alderen. En årsak til at spillere kan miste motivasjonen, skyldes at spillerne ikke lenger har noe å se frem til ettersom de allerede har vært med på slike opplevelser. Ifølge Sæther (2017) vil turneringene miste sin verdi som motivasjon og gevinsten bli borte. Det at turneringene kan da miste sin verdi er i motsetning til med hvordan Florø spillerne opplevde det. Spillerne ble tvert imot enda mer motiverte til å

forbedre seg, og ikke minst for å komme tilbake for å vinne mer. I lys av mine analyser så man at spillerne bevisst brukte cupene som referanse på hvor gode de egentlig var. Samtidig som det skaffet referanser, var det å dra på cup med hele klubben noe spillerne og trenerne mente var viktig for klubbmiljøet.

Christian mente at turnering og kamperfaringen har bidro til egen utvikling: «Jeg personlig har spilt på flere lag, to-tre kamper for uka. Det tror jeg har hatt masse å si for min utvikling». Spillerne mente ikke at de ble negativt påvirket. Det var fremdeles det samme trenerteamet som de hadde i ungdomsfotballen, og mange av spillerne som var på akademiet var også på seniorlaget. For Bård hadde ikke overgangen så mye å si: «For min del var det fortsatt den samme gjengen pluss ett par eldre». Mange av spillerne startet med å spille seniorfotball da de var mellom 14 og 16 år. Spillerne mente at de tok 3.divisjonsnivået relativt greit fordi de følte at treningshverdagen de hadde hatt, hadde gitt de et godt grunnlag, Christian fortalte:

At vi tok nivået tror jeg er på grunn av at vi har vært veldig uredde, vi har møtt mange gode lag. Da vi kom opp på det nivået, frykta vi ingenting. Vi var godt trent, vi løpte ekstremt mye. Og det måtte vi gjør, for vi var underlegne i fysikken.

Det at spillerne har hatt de samme trenerteamet lenge skapte en kontinuitet i treningshverdagen og det bidro til at trenerteamet fikk god oversikt over hva som var spillernes beste treningsarena. Bjørndal, Ronglan & Andersen (2017) undersøkte hvordan talentutvikling organiseres og koordineres i håndball og hvordan unge håndballspillere utviklet seg mot elitenivå. De fant ut at alle aktørene (klubb, skole, regionalt nivå og nasjonalt nivå) handlet ut ifra egne målsettinger og interesser. Den ene spilleren som ble intervjuet ble preget av dette, på grunn av lite eller ingen samarbeid mellom de ulike aktørene ble denne utøveren preget av mye skader (Bjørndal et al., 2017). I lys av mine analyser hadde trenerteamet godt samarbeid med kretsen for å hindre belastningskader og at spillerne skulle god nok matching, noe Trond trakk frem som viktig:

Da vi satt i gang vårt opplegg, ble på mange måter kretsopplegget forstyrrende. Dette var i hovedsak på grunn av lange reiser, og kanskje ikke gode nok treningsforhold. Da vi etter hvert hadde opp mot halvparten av spillerne fra Florø, med ett hospiteringsopplegg som fungerte, var det mange **som** ikke så nytteverdien av å reise i timevis for å trene med spillere som kanskje holdt ett lavere nivå enn de selv var på. Men gjennom god dialog, erfaringsutveksling, så fant en etter hvert ut ett opplegg som passet både for oss og krets.

Det at Florø Fotball hadde samarbeid med kretsen, harmonerer med Henriksens (2010) funn. Makronivået viser til sammenhengen mellom miljøene utøverne ikke er direkte påvirket av, som likevel påvirker utøvernes daglig og muligheter til å utvikle seg (Henriksen,2010). Det at spillerne ikke trengte å reise på kretslagstreninger mente Trond var positivt for utviklingen.

Ifølge trenerne og spillerne var en av hovedforskjellene på «før» og «nå» at de ble gjort store endringer på spillerutviklingsmodellen til Florø. Ifølge mine analyser kom det frem at spillerutviklingsmodellen til Florø Fotball var tilrettelagt for langsiktig utvikling ved å variere treningshverdagen og kamparenaen ut i fra spillenes ferdigheter slik at de kunne ta steg for steg, dette er noe som harmonerer med Martindale, Collins & Abraham (2007). De undersøkte 16 eksperttrenerne innenfor talentutviklingsmiljøer i 13 ulike idretter, og et av punktene som ble fremhevet av eksperttrenerne i undersøkelsen var at trenere burde tilrettelegge for at utøverne bør utvikle seg i et langsiktig perspektiv og ikke nå-tid. Noe som samsvarer med Henriksens (2010) funn om gode suksessfulle utviklingsmiljøer. En annen faktor Henriksen (2010) mener er viktig for gode utviklingsmiljøer, er samhold og vennskap. I Mine analyser kom det frem at samhold og vennskap var viktige for at spillerne trivdes med så mye trening noe som styrket det kollektive miljøet.

4.3.3 Tilhørighet

Et viktig element i Florø Fotballs suksess er det sosiale klubbmiljøet. Florø Fotball har gått fra å være en amatørklubb til en proffklubb med flere lokale spillere. Ifølge mine analyser kom det frem noen prinsipper som er integrert i kulturen og som påvirket hvordan medlemmene i klubben tenkte og handlet i hverdagen. Kaas et al. (2007) definerer kultur som: «*Summen av alle holdninger, verdier, normer og til slutt atferd i en gruppe, et lag eller en bedrift*». Grunnlaget for enhver prestasjon ligger i kulturen og verdiene klubben har etablert (Kaas et al., (2007). Noe av det tydeligste trekket var felleskapet. Dette kom frem når de fortalte om hvordan treningshverdagen til spillerne var. Spillerne ble ofte plassert i nye treningsgrupper, noe Bård følte var utfordrende i starten, men ble vant til etter hvert:

Det var tøft å gå fra å trene med jevnaldre til å trene med de som er eldre, det er høyere kvalitet og det var mer fysisk. Da akademiet var i gang blei vi mer en samlet gjeng. Då trente vi med 93-,94, 95, og 96 årskullene, og kullene ble mer sammensveiset.

Treningsfelleskapet ble også åpnet opp for foreldrene, som sørget for at de fikk mer innsikt i hvordan klubben arbeidet. Trenerteamet klarte å skape et treningsklima der spillerne opplevde trivsel, motivasjon, og glede og hvor de fikk mulighet til å utvikle seg langsiktig ved å trene og spille kamper på ulike nivå. Samtidig fikk de være sammen med vennene sine, og noe som er viktig for spillernes utvikling (Henirksen,2011). En studie gjort av Ivarsson, Stenling, Fallby, Johnson, Borg & Johansson (2015) viste at i miljøer hvor de fokuserte på en langsiktig utvikling, opplevde spillerne at de var mindre stressete og mer lykkelige.

Det andre tydelige kulturtrekket var at de yngste spillerne hadde rollemodeller som de kunne strekke seg etter, lene seg på og få støtte av i hverdagen. Ifølge Gøran fikk de yngre spillerne god hjelp av de eldre spillerne da de kom opp på A-laget. Han mente at dette lettet overgangen til seniornivå og A-laget:

Vi har hatt seniorspillere på A-laget som tok godt imot oss da vi ble A-lagspillere. En spiller tok imot oss, var veldig inkluderende og passet på oss. Mens en annen spiller gjekk foran i kampen. Hvordan han opptre på bana. Han har aldri spilt en dårlig kamp. Men vi ble satt tidlig på plass av de eldre seniorspillere, med harde taklinger og de krevde litt mer av oss, noe som hjalp oss med å tørre å trykke til litt mer.

De eldste utøverne i gruppa fungerte som en «buffer» mellom noen av de yngste spillere og trenerteamet. Iver fortalte om hvordan han og de andre måtte ta vare på de yngste:

Du følte at du måtte forsvare de, følte at du måtte passe på dem. Ta de inn i fotballverden. De falt meg naturlig å ta en lederrolle. I motgang må du ha alltid ha noen som tørr å ta tak, si ifra og løfte gruppen.

Flere av faktorene som er blitt nevnt er i harmoni med Henriksen (2011). På mikronivået har spillerne, trenerne og foreldrene vært viktige for tryggheten til spillerne. De yngste spillerne hadde også eldre rollemodeller som tok seg av dem. Dette er i harmoni med Clarke & Harwood (2014) som sier at utviklingen til unge utøvere blir sterkt påvirket av de sosiale relasjonene, som for eksempel medspillere, trenere, foreldre og venner

Lars var en av de rutinerte spillerne på laget. Han fortalte om hvordan klimaet hadde vært i tidligere perioder:

Min motivasjon var egentlig bare å spille for å ha det gøy, ikke å spille med de beste. Jeg huska jeg blei jaga opp i systemet, etterhvert hadde jeg ikke nokke valg.

Så noen ganger i denne perioden valgte jeg heller å spille på PC, fremfor å gå på trening. Nå derimot så kommer jeg på trening fordi kompisene mine der.

Lars er en av de rutinerte, han kom fra en tidligere kultur hvor miljøet ikke var noe motiverende, men i regimet under de nåværende trenersteamet, har det vært mye bedre, fordi han kunne trene, samtidig fikk han være sammen med vennene. Christian fortalte i intervjuet: «Det er jo nokke spesielt når man har spilt og vært venner med 80% av laget siden man var 7-8 år». Noe som har kjennetegnet dette miljøet, er den nærheten spillerne har til hverandre. Spillerne har vært mye sammen på trening og har ofte samles til sosiale treff. Iver fortalte hva som motiverte han for å komme på trening: «Jeg tror ikke det er treneren som får meg til å ville trene 10 ganger i uka. Det er mest meg sjøl og at jeg får gode opplevelser sammen med kompisene mine». Det at spillerne har trivdes og opplevde mye sammen førte til et unikt samhold, Kim beskriver opplevelsene i denne perioden på denne måten:

Denne perioden er nokke vi opplevde som ett lag. Vi reiste heile Florø Fotball til Las Vegas, vi koste oss nokke heilt sinnsykt. Det er det som skapa. Sånn som i år, så er dette første året vi er i Obosligaen. Å spille i lag med kompisene dine på proffnivå, pluss så sitte heile laget med proffkontrakter, og alle får betalt for å spille fotball.

Iver beskriver hvordan miljøet har utviklet seg historisk, og hvordan erfaringer fra felles opplevelser har påvirket miljøet:

Grappa vår er en sammensveisa gjeng, og det har det kanskje blitt fordi vi har hatt samme grunnstamme heilt siden 2010, der alle har trent, og alle har hengt i lag i 7år, mer eller mindre hver dag, heile tida. Vi har reist på utallige turer i lag. Vi har gjort mye utenfor bana, på bana. Vi har hatt veldig mange opplevelser i lag, så vi har blitt enormt sammensveiset, og blitt bygget som ett lag. De yngre vi har bygd opp laget med, de har hatt respekt for oss, og da har de fortjent respekten fra oss. Vi har gitt hverandre mye respekt.

Felles opplevelser over tid, har ført til at spillerne og trenerne i Florø Fotball har knyttet sterke bånd. De gode opplevelsene og samholdet er noe de forsøkte å overføre til spillere som ble hentet fra andre klubber også, noe Lars snakket om: «Da «Per» kom til grappa, så ble det sånn wow. At han ble tatt så godt imot, de har han aldri opplevd i de andre klubbene». Florø Fotball skapte en kultur hvor man skulle jobbe for hverandre og sette

laget foran seg selv. Iver fortalte at trenerne har vært tydelige på hvordan de ønsker at laget skal fungere:

Tingen er, som er viktig, at vi ønsker hverandre godt, men vi ønsker mest at laget skal fungere bra, vi vil at laget skal vinne, det har vi fått en forståelse for. Som Trond er veldig klar på at, skal Iver bli den beste spilleren han kan være, så må det være i samarbeid med laget. Det blir bakt inn. Skal en av oss bli god, må alle bli god.

Sitatet over viser hvor sterkt Trond ville at spillerne skulle jobbe for hverandre. Spillerne skapte et unikt samhold hvor laget kom først, spilleren deretter. Denne tilhørigheten trenere og spillerne til fotballmiljøet harmonerer med Bloom (1985), om hvordan effektive og gode miljøer skal fremstå. Bloom (1985) trekker frem at i gode miljøer kreves det respekt for spillere og trenere, disiplin i treningsarbeidet, evnen til å tenke selvstendig og en vilje til å ofre sin start plass for lagets beste.

Foreldrene var også en viktig del av de sosiale miljøet i klubben. Trond fortalte at han ofte opplevde foreldre som var opptatt av sitt eget barns utvikling og at barnet deres skulle komme foran andre. Slike situasjoner der foreldre har motstridende meninger eller kommer med forslag som man ikke kan eller vil imøtekomme kan være belastende. Trond nevnte nettopp dette i intervjuet: «Jeg måtte ta tak i nokken foreldre på sidelinja en del ganger, de sa det motsatte av det jeg sa til spillene. Det går ikke an». Trenerteamet mente at foreldre som kun er opptatt av resultat, påvirket miljøet negativt, noe som harmonerer med Ronglan (2008). Ronglan (2008) hevder at noen foreldre er bare opptatt av egne barn og ikke ser på felleskapets behov. I Florø Fotball var inkludering av foreldre et viktig tiltak for å bygge et godt miljø. Henriksen (2010) trekker frem at det er viktig å ha dialog mellom foreldre, spillere og trenere. Han mener at det vil bidra til et bedre samarbeid og det skape en bedre trygghet for spilleren. Trenerteamet prøvde derfor å forebygge og skape et sterke miljø ved å invitere foreldrene med som støttespillere på cupene. Trond ville at foreldrene skulle få et større innblikk i miljøet og en sterkere forståelse av prosjektet:

I tillegg til motivasjon for spillerne, var vi også svært opptatt av å gi foreldrene en mulighet til å være med. Vi valgte Dana Cup, som ga oss mulighet til å bo sammen både store og små en uke i året. Dette har vi holdt på med siden 2008, og på det meste var vi ett reisefølge med 11 lag og over 320 personer på tur. Det har vært et viktig bidrag til det sosiale, men og for å bygge identiteten vår, bli stolt over det

vi holder på med. Foreldre blir kjent over aldersgrupper og vi i trenerteamet får mye bedre kontakt. Det var foreldre som satte pris på å reise på cuper om sommeren, det følte en sterk tilhørighet til laget og klubben. Etter at vi sluttet med å dra på cuper, kom foreldre og sa det var en stor nedtur hver sommer.

Det var viktig for trenerne å la foreldrene få et innblikk i hvordan trenerteamet jobbet på feltet. De mente at foreldrene var med på å sette kravene i en breddeklubb. Foreldrene var en uvurderlig ressurs for klubben, og det var derfor viktig å bygge et godt felleskap mellom spillere og foreldre. Ifølge Côte (1999) kan et positivt og synlig foreldreengasjement styrke utøvernes motivasjon, lagets samhold og den lokale tilhørigheten.

5.0 Oppsummering

Målet med denne oppgaven er å undersøke viktige faktorer som har bidratt til at Florø Fotball har gått fra en breddeklubb til en toppklubb fra perioden 2007-2017. Ut i fra min problemsstilling: Hva vektlegger nøkkelpersoner i Florø Fotball som de viktigste faktorene til utviklingen fra bredde-til toppfotball, og hvilke faktorer var spesielt viktige med tanke på å skape et lokalt spillerutviklingsmiljø. Jeg har hentet ut de viktigste empiriske dataene fra intervjuene og diskutert dette inn mot relevant forskning og teori.

Trenerteamet hadde en klar spillefilosofi som de innførte på alle ungdomslagene, og også på seniorlagene. Gjennom å slå sammen årskullene 93-98 valgte trenerteamet å tilrettelegge et skreddersydd opplegg for hver enkelt spiller slik at de skulle få oppleve mestring og utfordringer på trening. En av grunnene til at trenerteamet valgte å slå sammen flere kull var på grunn av store forskjeller i spillernes utvikling. Alle utøvere utvikler seg i forskjellig tempo, og på sin særegne måte. Ved å slå sammen kull, kunne trenerteamet lettere ta utgangspunkt i utøvernes nivå uavhengig av alder, og samtidig dempe fokusere på «mitt» lag. Tiltak som hospitering og differensiering på tvers av alderskull gjorde det mulig å tilpasse treningene bedre til utøvernes utviklingsnivå. Opplegget bidro til at klubben utviklet et ungdomskull som trivdes sammen og det skapte en god treningskultur. I tillegg innførte de to viktige moment i treningshverdagen, som var viktig for alle spillerne: spillerne skulle tørre med ball og de skulle ha innsats. Trenerteamet økte også treningsmengden og intensiteten på treningsfeltet, noe som bidro mye for spillernes utvikling. Hensikten med å øke treningsmengden var blant annet å kompensere for tapt tid på løkka.

Treningene ble organisert med kamplike øvelser og bestod av mye spillesentrert trening. Treningene ble også lagt opp slik at utøverne skulle ta egne valg, noe som skulle bidra til utøverne måtte ta ansvar for egne handlinger. En annen faktor som har bidratt til klubbens suksess, er turneringer. Klubben opplevde sportslig suksess på turneringene, noe som førte til klubben fikk større oppmerksomhet og ikke minst fikk spillerne mer motivasjon til å utvikle seg og ta ytterlige steg.

Florø Fotball har skapt et miljø hvor det er en tydelig sammenheng mellom de ulike komponentene i miljøsuksess-modellen som har bidratt til klubbens suksess. Trenerteamet har med stor indre motivasjon lagt ned en enorm innsats og implementert

sine tanker for å få til prosjektet. Uten dem hadde ikke de sportslige resultatene for Florø Fotball vært mulig.

Spillerne og trenerteamet har opplevd mange oppturer og nedturer sammen, noe som har ført til at det er blitt knyttet ett unikt bånd mellom dem. Flere av spillerne mente at miljøet var en av grunnene til at de valgte å spille fotball, og de mener det fortsatt. Miljøet har vært en viktig faktor for at Florø Fotball har lyktes så godt med dette prosjektet, samtidig som de har beholdt og tatt vare på spillere over flere år. Kontinuitet på både spiller og trenersiden, sammen med klare verdier som innsats, samhold og å våge med ball kan trekkes frem som viktige kjennetegn på miljøet i Florø Fotball.

Mine undersøkelser viser også at det i perioder har oppstått spenninger mellom trenerteamet og spillere. Flere nøkkelspillere har blitt skadet, noen har vært misfornøyd med den autoritære tilnærmingen til trenerne og mangel på tilbakemeldinger er blitt nevnt. Studien finner varierende oppfatninger rundt dette blant spillerne. Noen spillere utviklet mentale ferdigheter ved å ikke få tilbakemeldinger, noen ønsket konkrete tilbakemeldinger og andre likte «fyring».

Florø Fotball har vist at det går an å kombinere bredde og toppfotball. I perioden har klubben utviklet spillere til aldersbestemte landslag, dominert seriespillet i fylket og kommet langt i cuper rundt om i Skandinavia. Prosessen har også bidratt til at Florø Fotball har gått fra en breddeklubb til toppklubb på kort tid, med lokale spillere. I 2018 sesongen, spilte også Florø fotball i Obos-ligaen med flere lokale spillere. I kampen mot Mjøndalen var hele 8 av 11 spillere fra Florø.

5.1 Videre perspektiver på forskning

Jeg har i denne studien undersøkt faktorer som har bidratt til Florø Fotball suksess, ut i fra intervju med nøkkelrespondenter. Jeg har analysert den empiriske dataen og formidlet funnene i oppgaven.

Videre hadde det vært interessant med forskning på andre suksessfulle utviklingsmiljøer, der mine funn ble sammenlignet opp mot andre breddeklubber som har utviklet seg til toppklubber. I likhet med Henriksen (2010), sammenligne gode talentutviklingsmiljøer for å finne frem til felles faktorer som har bidratt til gode utviklingsmiljø. Videre burde en også forske for å identifisere faktorer som kjennetegner mindre gunstige talentutviklingsmiljø. Ved å undersøke og sammenligne positive og negative sider med

utviklingsmiljøer, kan forskerne forhåpentligvis danne seg en dypere og mer helhetlig forståelse av hva som fungerer og ikke fungerer.

6.Kilder

- Abbott, A., Collins, D., Sowerby, K., & Russell, M. (2007). *Developing the Potential of Young People : A report for SportScotland*. Edinburgh: The University of Edinburgh.
- Amorose, A., & Weiss, M. (1998). Coaching feedback as a source of information about perceptions of ability: A developmental examination. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 395-420.
- Andersen, S. S. (2013). *Casestudier- Forskningsstrategi, generalisering og forklaring, 2 utgave.* . Bergen: Fagbokforlaget.
- Ashworth, J., & Heyndels, B. (2007). Selection Bias and Peer Effects in Team Sports. *Journal of Sports Economics*, 355-377.
- Bjørndal, C. T., Andersen, S. S., & Ronglan, L. T. (2017). Successful and unsuccessful transitions to the elite level: The youth national team pathways in Norwegian handball. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 1-12.
- Bloom, B. (1985). *Developing talent in young people*. New York: Ballantine.
- Brink, M. S., Lemmink, K. A., Frencken, W. G., & Jordet, G. (2014). Coaches' and Players' Perceptions of Training Dose:Not a Perfect Match. *International Journal of Sports Physiology and Performance*, 497-502.
- Brito, J., Malina, R. M., Seabra, A., Massada, J. L., Soares, J. M., Krustup, P., & Rebelo, A. (2012). Injuries in Portuguese youth soccer players during training and match play. *Journal of athletic training*, 191-197.
- Bronfenbrenner, U. (2005). *The Ecology of Human Development : Experiments by Nature and Design*. Cambridge, London & Massachusetts: Harvard University Press.
- Burgess, D. J., & Naughton, G. A. (2010). Talent development in Adolescent team sports: A review. *International Journal of sports physiology and performance*, 103-116.
- Capranica, L., Tessitore, A., Guidetti, L., & Figura, F. (2001). Heart rate and match analysis in pre-pubescent soccer players. *Capranica, L. ; Tessitore, A. ; Guidetti, L. ; Figura, F*, 379-384.
- Carron, A. V., Bray, S. R., & Eys, M. A. (2002). Team cohesion and team success in sport. *Journal of Sports Sciences*, 119-126.
- Clarke, N. J., & Harwood, C. G. (2014). Parenting experiences in elite youth football: A phenomenological study. *Psychology of Sport and Exercise*, 528-537.
- Collins, D., & MacNamara, A. (2012). The Rocky Road to the Top: Why talent needs trauma. *Sports medicin*, 907-914.
- Côté, J. .. (2007). Practice and play in the development of sport expertise. I G. T. (eds.), *Handbook of sport psychology (3ed,ed.)* (ss. 184-202). New York: John Wiley & Sons.
- Côté, J. (1999). The Influence of the Family in the Development of Talent in Sport. *The Sport Psychologist*, 395-417.
- Côté, J. L. (2009, 02 28). To sample or to specialize? Seven postulates about youth sport activities that lead to continued participation and elite performance. *International Journal of sport and exercise Psychology*, 7-17.

- Csikszentmihalyi, M. R. (1997). *Talented Teenagers of success & failure*. Cambridge: Cambridge university press.
- Dellal, A., Lago-Penas, C., Wong, D. P., & Chamari, K. (2011). Effect of the number of ball contacts within bouts of 4 vs. 4 small-sided soccer games. *International journal of sports physiology and performance*, 322-333.
- Dweck, C. S. (2007). The Perils and Promises of Praise. *Educational Leadership*, 34-39.
- Elferink-Gemser, M. T., Jordet, G., Coelho-E-Silva, M. J., & Visscher, C. (2011). The marvels of elite sports: how to get there? *British Journal of Sports Medicine*, 683-684.
- Enoksen, E., Fahlström, P. G., Johansen, B. T., Hageskog, C.-A., Christensen, J. B., & Høigaard, R. (2014). Perceptions of leadership behavior and the relationship to athletes among Scandinavian coaches. *Sport Studies Forum*, 131-147.
- Erichsen, M., Solberg, F., & Stiklestad, T. (2015). *Ledelse i små og mellomstore virksomheter*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Feltovich, P. J. (2006). Studies of expertise from psychological perspectives. I N. C. A. Ericsson, *The Cambridge Handbook of Expertise and Expert Performance* (ss. 41-67). New York: Cambridge University press.
- Fjordkysten. (2008). Hentet fra Florø: <https://www.fjordkysten.no/om-regionen/floro-p883283>
- Ford, P. R., Yates, I., & Williams, A. M. (2010). An analysis of practice activities and instructional behaviours used by youth soccer coaches during practice: Exploring the link between science and application. *Journal of Sports Sciences*, 483-495.
- Galton, F. (1979). *Hereditary genius: An inquiry into its laws and consequences*. London: Friedmann.
- Gilberg, R., & Breivik, G. (1998). *Hvofor ble de beste best? Om barndom, oppvekst og idrettslig utvikling hos 18 av Norges mestvinnende idrettsutøvere*. Oslo: Hovedfagsoppgave i idrettsvitenskap, NIH.
- Grinderslev, N. (1998). Klubkultur- den lille forskel- en praktisk anlagt begrepsintroduktion. I J. Hansen, & N. Grinderslev, *idræt og samfund krop og kultur* (ss. 123-136). Viborg: Odense Universitetsforlag.
- Grønmo, S. (2016). *Samfunnsvitenskapelig metode, 2.utgave*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Gulbin, J., Weissensteiner, J., Oldenziel, K., & Gagné, F. (2013). Patterns of performance development in elite athletes. *European Journal of Sport Science*, 605-614.
- Halldorsson, V. (2017). *Sport in Iceland : how small nations achieve international success*. London: Routledge.
- Halvorsen, K. (1993). *Å forske på samfunnet : en innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag.
- Haugaasen, M., & Jordet, G. (2012). Developing football expertise: a football-specific research review. *international Review of Sport and Exercise Psychology*, 177-201.
- Haulan, C., & Sæther, S. A. (2011, August 31). *Idrettsforum*. Hentet fra Aldersbestemte fotballandslag i Norge: Dette kjennetegner de selekterte spillerne i 2009.: http://idrottsforum.org/articles/saether/haulan_saether/haulan_saether110831.pdf

- Hays, K., Maynard, I., Thomas, O., & Bawden, M. (2007). Performer, Sources and Types of Confidence Identified by World Class Sport. *Journal of Applied Sport Psychology*, 434-456.
- Headrick, J., Renshaw, I., Davids, K., Pinder, R. A., & Araújo, D. (2015). The dynamics of expertise acquisition in sport: The role of affective learning design. *Psychology of Sport & Exercise*, 83-90.
- Helsen, W. F., Van Winckel, J., & Williams, A. M. (2005). The relative age effect in youth soccer across Europe. *Journal of Sports Sciences*, 629-636.
- Hemmestad, L. (2013). *Balansekunst : ledelse, læring og makt i håndballandslaget for kvinner senior*. Oslo: Avhandling-Norges idrettshøgskole.
- Henriksen, K. (2010). *The ecology of talent development in sport: A Multiple Case Study of Successful Athletic Talent*. København: Institute of sports science and Clinical biomechanics faculty of health Sciences.
- Henriksen, K. (2011). *Talentudviklingsmiljøer i veredensklasse*. København: Dansk psykologisk forlag.
- Henriksen, K., Stambulova, N., & Roessler, K. K. (2010). Holistic approach to athletic talent development environments; a Successful sailing milieu. *Psychology of sport and exercise*, 212-222.
- Hill, A. P. (2013). Perfectionism and burnout in junior soccer players: A test of the 2 x 2 model of dispositional perfectionism. *Journal of sport & Exercise Psychology*, 18-29.
- Howe, M. J., Davidson, J. W., & Sloboda, J. A. (1998). *Innate talents: Reality or Myth*. Cambridge: Cambridge university press.
- Høigaard, R. (2008). *Gruppedynamikk i idrett*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Ivarsson, A., Stenling, A., Fallby, J., Johnson, U., Borg, E., & Johansson, G. (2015). The predictive ability of the talent development environment on youth elite football players' well-being: A person-centered approach. *Psychology of Sport & Exercise*, 15-23.
- Jacobsen, D. I. (2000). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? : innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Jacobsen, D. I. (2015). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode, 3 utgave*. Oslo: Cappelen Damm AS.
- Jones, R. (2009). Coaching as caring (the smiling gallery): accessing hidden knowledge. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 377-390.
- Jones, R. L., & Ronglan, L. T. (2017, 01 24). What do coaches orchestrate? Unravelling the 'quiddity' of practice. *Sport, Education and Society*.
- Jones, R. L., Bailey, J., & Thompson, A. (2013). Ambiguity, noticing and orchestration: Further thoughts on managing the complex coaching context. I P. Potrac, W. Gilbert, & J. Denison, *Routledge handbook of sports coaching* (ss. 271-283). London: Routledge.
- Jones, R., & Wallace, M. (2005). Another bad day at the training ground: coping with ambiguity in the coaching context. *Sport Education And Society*, 119-134.
- Jones, S., & Drust, B. (2007). Physiological and technical demands of 4 v 4 and 8 v 8 games in elite youth soccer players. *Kinesiology*, 150-156.

- Jubileumsmagasinet for Florø Sportsklubb*. (2012, 06 11). Hentet fra Firda Media AS: <https://issuu.com/firdamedia/docs/fsk-100/3>
- Kaas, D., Kaggstad, J., & Kristiansen, H. T. (2007). *Fra ord til handling- Om prestasjonsutvikling i praksis*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.
- Kaufmann, G., & Kaufman, A. (1996). *Psykologi i organisasjon og ledelse*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju, 2 utgave*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Lafasto, F., & Larson, C. (2001). *When teams work best. 6000 team members and leaders tell what it takes to succeed*. London: Sage Publications.
- MacNamara, A., Button, A., & Collins, D. (2010a). The role of psychological characteristics in facilitating the pathway to elite performance. Part 1: Identifying mental skills and behaviours. *The Sport Psychologist*, 74-96.
- Malina, M. R. (2010). Early Sport Specialization: Roots, Effectiveness, Risks. *Current Sports Medicine Reports*, 364-371.
- Markula, P., & Martin, M. (2007). Coaching knowledges understanding the dynamics of sport performance. I J. Denisjon, *Ethical coaching: Gaining respect in the field* (ss. 51-83). London: A & C Black publishers Ltd.
- Martindale, R. C. (2007). *Effective Talent Development: The Elite Coach perspective in UK sport*. Edinburgh: Journal of applied sport psychology.
- Martindale, R., Collins, D., & Daubney, J. (2005, April 20). Talent Development: A Guide for Practice and Research Within Sport. *Quest*, 353-375.
- Mujika, I., Vaeyens, R., Matthys, S. P., Santisteban, J., Goirienea, J., & Philippaerts, R. (2009). The relative age effect in a professional football club setting. *Journal of Sports Sciences*, 1153-1158 .
- Musch, J., & Grondin, S. (2001). Unequal Competition as an Impediment to Personal Development: A Review of the Relative Age. *Developmental Review*, 147-167.
- Nicholls, A. R., Levy, A. R., Jones, L., Meir, R., Radcliffe, J. N., & Perry, J. L. (2016). Committed relationships and enhanced threat levels: Perceptions of coach behavior, the coach–athlete relationship, stress appraisals, and coping among athletes. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 16-26.
- Nicholls, J. (1984). Achievement motivation: Conceptions of ability, subjective experience, task choice, and performance. *Psychological Review*, 328-346.
- Nilsen, V. (2012). *Analyse i kvalitative studier- Den skrivende forskeren*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Onađ, Z., & Tepeci, M. (2014). Team Effectiveness in Sport Teams: The Effects of Team Cohesion, Intra Team Communication and Team Norms on team member Satisfaction and intent to Remain. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 420-428.
- Ostojic, S. M., Castagna, C., Calleja-González, J., Jukic, I., Idrizovic, K., & Stojanovic, M. (2014). The Biological Age of 14-year-old Boys and Success in Adult Soccer: Do Early Maturers Predominate in the Top-level Game? *Research in Sports Medicine*, 398-407.

- Potrac, P., Jones, R., & Armour, K. (2002). 'It's All About Getting Respect': The Coaching Behaviors of an Expert English Soccer Coach. *Sport, Education and Society*, 183-202.
- Potrac, P., Jones, R., & Armour, K. (2002). 'It's All About Getting Respect': The Coaching Behaviors of an Expert English Soccer Coach. *Sport, Education and Society*, 183-202.
- Roberts, G. C., Treasure, D. C., & Conroy, D. E. (2007). Understanding the dynamics of motivation in sport and physical activity : an achievement goal interpretation. I G. Tenenbaum, & R. C. Eklund, *Handbook of sport psychology 3rd ed.* (ss. 3-30). Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons , inc.
- Ronglan, L. T. (2008). *Lagspill, læring og ledelse : om lagspillenes didaktikk*. Oslo: Akilles.
- Ronglan, L. T. (2011). Social interaction in coaching. I R. L. Jones, P. Potrac, C. Cushion, & L. T. Ronglan, *The Sociology of Sports Coaching* (ss. 151-165). London: Routledge .
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 54-67.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being. *American Psychologist*, 68-78.
- Saury, J., & Durand, M. (1998). Practical Knowledge in Expert Coaches: On-Site Study of Coaching in Sailing. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 254-266.
- Schein, E. H. (1994). *Organisasjonskultur og Ledelse.(2nd ed)*. København: Valmuen.
- Strachan, L., Côté, J., & Deakin, J. (2010). A new view: exploring positive youth development in elite sport contexts. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health* , 9-32.
- Svartdahl, A. (2009). *Å lede i hundre- 100 artikler for ledere til hverdagsbruk*. Oslo: Hermon.
- Sæther, S. A. (2015). *Trenerroller*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Sæther, S. A. (2017). *De norske fotballtalentene. Hvem lykkes og hvorfor*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Thagaard, T. (2003). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Thagaard, T. (2013). *Systematikk og Innlevelse- En innføring i kvalitativ metode. 4.utgave*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Tjora, A. (2010). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Tranckle, P. (2004). Understanding giftedness and talent i sport. *The Coach*, 61-73.
- Van Der Vegt, G. S., & Bunderson, J. S. (2005). Learning and performance in mulitdisciplinary teams The importance of collective team identification. *Academy of Management Journal*, 532-547.
- Vik, S. (2007). *Prestasjonskultur og prestasjonsledelse*. Oslo: Universitetsforlaget AS.
- Vygotsky, L. (1980). *Mind in society: The development of higer psychological processes*. Cambridge: Harvard University press.
- Wadel, C. (2014). *Feltarbeid i egen kultur*. Oslo: Cappelen Damm AS.
- Widerberg, K. (2001). *Historien om et kvalitativt forskningsprosjekt*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Wikan, M. (2017, Juli 24). *Ingen i Norge er like brennhete som Florø. Her er forklaringen på fotballmirakelet*. Hentet fra Aftenposten:

<https://www.aftenposten.no/100Sport/fotball/Ingen-i-Norge-er-like-brennhete-som-Floro-Her-er-forklaringen-pa-fotballmirakelet-239182b.html>

Williams, A. M., & Reilly, T. (2000, 04 19). Talent identification and development in soccer. *Journal of Sports Sciences*, 657-667.

Yin, R. K. (2009). *Case study reaserch: Design and Methods (4ed)*. Calefornia: Sage Publications.

Vedlegg 1 Turneringer Florø Fotball

Årskull	Turnering	Hvor	År	Plassering
1994	Emblem Elite Cup	Ålesund	2008	2.plass
1994	Dana Cup	Hjørring	2008	Kvartfinale
1994	Sunnfjord Cup	Florø	2008	1.plass
1995	Lærum Cup	Sogndal	2008	1.plass
1995	Dana Cup	Hjørring	2008	3.plass
1996	Dana Cup	Hjørring	2008	Kvartfinale
1997	Dana Cup	Hjørring	2008	Vinner B-sluttspill
1994	Gothia cup	Gøteborg	2009	2.plass
1994	Dana Cup	Hjørring	2009	Kvartfinale
1995	Tertnes Cup	Bergen	2009	3.plass
1995	Storsjøcup	Østersund	2009	1.plass
1995	Dana cup	Hjørring	2009	Kvartfinale
1995	Norway Cup	Oslo	2009	1.plass
1995	VIF Elite cup	Oslo	2009	1.plass
1996	Dana Cup	Hjørring	2009	1/8 dels finale
1997	Storsjøcup	Østersund	2009	Kvartfinale
1997	Dana Cup	Hjørring	2009	Kvartfinale
1994	Notodden elite cup	Notodden	2010	Gruppespill
1994	Dana cup	Hjørring	2010	Kvartfinale
1994	NM Gutt	Bergen	2010	2.plass
1995	Nike Premier cup	Oslo	2010	9.Plass
1995	Dana Cup NO 1	Fredrikshavn	2010	3.plass
1995	Gothia Cup	Gøteborg	2010	3.plass
1996	Tertnes Elite cup	Bergen	2010	5.plass
1996	Dana cup	Hjørring	2010	1/8 Dels finale
1997	Dana cup NO. 1	Fredrikshavn	2010	3.plass
1997	Gothia Cup	Gøteborg	2010	1/8 dels finale
1994	Dana cup	Hjørring	2011	2.plass
1995	Fjord 1 elitecup	Sogndal	2011	2.plass
1995	Notodden elite cup	Notodden	2011	Kvartfinale
1995	Atea Turnering	Oslo	2011	4plass.
1995	Gothia cup	Gøteborg	2011	Kvartfinale

1995	Dana cup	Hjørring	2011	1.plass
1995	NM Gutt	Norge	2011	Tap i Semifinale
1996	Future elitecup	Gøteborg	2011	7.plass
1996	Storsjøcup	Østersund	2011	2.plass
1996	Dana Cup	Hjørring	2011	Kvartfinale
1997	Gothia Cup	Gøteborg	2011	Semifinale B sluttspill
1997	Dana Cup	Hjørring	2011	16 dels finale

Tabell 6: Ulike cuper.

Vedlegg 2 Informasjon om prosjektet

Bakgrunn og formål

Som masterstudent ved Høgskolen i Sør-Øst Norge vil Thor-Henning Brandsøy gjennomføre en kvalitativ studie ved Florø fotball med et teoretisk rammeverk som talentutvikling i fotball. Hensikten med studien er å finne ut hvordan Florø Fotball har jobbet med å utvikle spillere og hvordan spillere har opplevd perioden mellom 2005-2017. Du forespørres om å delta i dette prosjektet for at utvalget skal representere spillere som har vært i klubben siden barnefotball. For å kartlegge Florø fotball vil jeg i Oktober/November gjennomføre intervju med spillere og trenere. Dataene som fremkomme i studien vil i hovedsak blir brukt i mitt masterprosjekt i min masteravhandling ved Høgskolen i Sørøst-Norge, avd Bø. De vil også kunne bli brukt på forelesninger og seminarer, på universiteter og i andre faglige sammenhenger (for eksempel, forelesning for trenere som tar trenerutdanning). De vil også kunne bli presentert på nasjonale konferanser og vitenskapelige artikler. Prosjektet gjennomføres av Thor-Henning Brandsøy med Liv Hemmestad som veileder.

Hva innebærer deltakelse i studien?

Ved å delta i prosjektet vil trenere og spillere bli intervjuet i grupper på tre. Spillere vil bli anonymisert. Spørsmålene vil omhandle om talentutvikling i fotball og hvordan dere har opplevd ungdomsfotballen, og data vil bli registrert gjennom notater og lydopptak. Intervjuet vil ta ca 45-60 minutter, og vi blir enige om tid og sted.

I intervjudelen, vil spørsmålene omhandle hva dere gjør for å tilrettelegge for best mulig spillerutvikling. I tillegg til metoder og målsetninger med spillerutvikling, er intensjonen også å undersøke hva dere fokuserer på inn mot læringsmiljø, fokuset på individer og hvordan få en ønsket utvikling som spiller og menneske

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt på PC, beskyttet med brukernavn og passord. Intervjuene vil bli tapet på mobil, og lagt inn på PC i etterkant.. Masterstudent Thor-Henning Brandsøy og veileder Liv Hemmestad vil ha tilgang til datamaterialet. Deltakerne på laget vil ikke bli nevnt ved navn, de vil vær omtalt som: f.eks Spiller 1

/Trener 1. Deltakerne vil ikke kunne gjenkjennes i publikasjon. Prosjektet skal etter planen avsluttes 20.05.2018 og innsamlede opplysninger vil da bli anonymisert og lydbånd slettet.

Det er frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn. Dersom du trekker deg, vil alle opplysninger om deg og som du kommer med vil bli slettet. Dersom du ønsker å delta eller har spørsmål til studien, ta kontakt med Thor-Henning Brandsøy på telefonnummer: 47882674 eller mail: Thorhenningbrandsoy@hotmail.com eller veileder Liv Hemmestad på tlf: eller mail Liv.Hemmestad@usn.no

Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, NSD - Norsk senter for forskningsdata AS.

Samtykke til deltakelse i studien

Klubben har mottatt informasjon om studien, og sier seg villig til å delta

Jeg har mottatt informasjon om studien, og er villig til å delta

(Navn på prosjektdeltaker med blokkbostaver)

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Liv Birgitte Hemmestad

Postboks 235

3603 KONGSBERG

Vår dato: 17.10.2017

Vår ref: 55911 / 3 / EPA

Deres dato:

Deres

ref:

Vurdering fra NSD Personvernombudet for forskning § 31

Personvernombudet for forskning viser til meldeskjema mottatt 14.09.2017 for prosjektet:

55911	Florø Fotball-fra Breddeklubb til Toppklubb.
Behandlingsansvarlig	Høgskolen i Sørøst-Norge, ved institusjonens øverste leder
Daglig ansvarlig	Liv Birgitte Hemmestad
Student	Thor-Henning Brandsøy

Vurdering

Etter gjennomgang av opplysningene i meldeskjemaet og øvrig dokumentasjon finner vi at prosjektet er meldepliktig og at personopplysningene som blir samlet inn i dette prosjektet er regulert av personopplysningsloven § 31. På den neste siden er vår vurdering av prosjektopplegget slik det er meldt til oss. Du kan nå gå i gang med å behandle personopplysninger.

Vilkår for vår anbefaling

Vår anbefaling forutsetter at du gjennomfører prosjektet i tråd med:

- opplysningene gitt i meldeskjemaet og øvrig dokumentasjon
- vår prosjektvurdering, se side 2
- eventuell korrespondanse med oss

Vi forutsetter at du ikke innhenter sensitive personopplysninger.

Meld fra hvis du gjør vesentlige endringer i prosjektet

Dersom prosjektet endrer seg, kan det være nødvendig å sende inn endringsmelding. På våre nettsider finner du svar på hvilke [endringer](#) du må melde, samt endringsskjema.

Opplysninger om prosjektet blir lagt ut på våre nettsider og i Meldingsarkivet

Vi har lagt ut opplysninger om prosjektet på nettsidene våre. Alle våre institusjoner har også tilgang til egne prosjekter i [Meldingsarkivet](#).

Vi tar kontakt om status for behandling av personopplysninger ved prosjektslutt

Ved prosjektslutt 18.05.2018 vil vi ta kontakt for å avklare status for behandlingen av personopplysninger.

Se våre nettsider eller ta kontakt dersom du har spørsmål. Vi ønsker lykke til med prosjektet!

Katrine Utaaker Segadal

Eva J. B. Payne

Kontaktperson: Eva J. B. Payne tlf: 55 58 27 97 / eva.payne@nsd.no

Vedlegg: Prosjektvurdering

Kopi: Thor-Henning Brandsøy, Thorhenningbrandsoy@hotmail.com

Personvernombudet for forskning

Prosjektvurdering - Kommentar

Prosjektnr: 55911

INFORMASJON OG SAMTYKKE

Utvalget (trenere og spillere) informeres skriftlig om prosjektet og samtykker til deltakelse. Informasjonsskrivet er godt utformet.

INFORMASJONSSIKKERHET

Personvernombudet legger til grunn at student/forsker etterfølger Høgskolen i Sørøst-Norge sine interne rutiner for datasikkerhet.

PROSJEKTLUTT OG ANONYMISERING

Forventet prosjektlutt er 18.05.2018. Ifølge prosjektmeldingen skal innsamlede opplysninger da anonymiseres. Anonymisering innebærer å bearbeide datamaterialet slik at ingen enkeltpersoner kan gjenkjennes. Det gjøres ved å:

- slette direkte personopplysninger (som navn/koblingsnøkkel)
- slette/omskrive indirekte personopplysninger (identifiserende sammenstilling av bakgrunnsopplysninger somf.eks. bosted/arbeidssted, alder og kjønn)
- slette digitale lydopptak

Vedlegg 3 intervjuguide

Intervjuguide: Trenerne som har fulgt spillerne siden Ungdomsfotball

Tema	Hovedspørsmål	Oppfølgingsspørsmål
Informasjon	Informasjon om: -Informert samtykke -Varigheten av intervjuet -Hva skjer med dataene fra intervjuet -Hvem har tilgang til dataene fra intervjuet?	-Er alt forstått? -Trenger vi å gå gjennom engang til?
Introduksjon og bakgrunn	Kan du fortelle om dine år i klubben?	-Hva som gjorde at du ville jobbe som trener for A-Laget til Florø -Hva var målsettinga då du tok jobben?
Coachingfilosofi	Hvordan opptrer dere på feltet?	Instruksjon Coachende Veiledende
	Kan du fortelle om klubbens visjoner?	
Talentbegrepet	Hva legger du i begrepet talent?	Hvor viktig mener du det er å ha talent?
	Hva mener du har vært viktigst for deg som trener, for å kunne utvikle toppspillere (ikke kun de antatt beste (talentene), men også de 2., 3. 4. beste?)	-Hva er viktigst av trening og talent? -Hvilke egenskaper er viktige? -Hva kjennetegner de som blir toppspiller?
Tilbake i tid	Hvor lenge har du trenet spillere fra 94-95års kullet i klubben?	Hvor mange var det då du tok over laget og hvor mange spillere var det etter 3 vgs?
	Hva tror du er grunnen til at det er disse spillerne som er stammen i laget per dags dato?	Hvor mange er det fra dette kullet som er i A-stallen nå?
	Hvordan var det å være trener for laget i denne perioden?	Hvordan var samarbeidet med de andre trenerne? -

	Fortell litt om hva som var deres indre drive/motivasjon i denne perioden.	
	Visst du trekker frem minst to suksessfaktorer som har fått spillerne til stadiet de er i dag, hva kan det ha vært?	
Utøvermiljø	Hvordan var utøvermiljøet i denne perioden? Fortell litt om hvordan dere har lagt til rette for utøveren i sentrum.	-La dere til rette for noe annet enn fotball? -Hvordan fikk dere «sett» alle spillerne? -Følte dere at alle spillerne ble behandlet likt? -Visst ikke, hvorfor? -Har spillerne hatt noe medbestemmelse?
Utvikling	Hva tror dere har vært nøkkelen til suksess i denne historiske perioden?	-Hvorfor tror dere det?

Intervjuguide for den ene treneren

Tema	Hovedspørsmål	Oppfølgingsspørsmål
Informasjon	Informasjon om: -Informert samtykke -Varigheten av intervjuet -Hva skjer med dataene fra intervjuet -Hvem har tilgang til dataene fra intervjuet?	-Er alt forstått? -Trenger vi å gå gjennom engang til?
Introduksjon og bakgrunn	Kan du fortelle om din fotball og trener bakgrunn.	

Coachingfilosofi	Hva vil du si at er din coachingfilosofi?	Instruksjon Coachende Veiledende
Talentbegrepet	Hva legger du i begrepet talent?	Hvor viktig mener du det er å ha talent?
	Hva mener du har vært viktigst for deg som trener, for å kunne utvikle toppspillere (ikke kun de antatt beste (talentene), men også de 2., 3. 4. beste?)	-Hva er viktigst av trening og talent? -Hvilke egenskaper er viktige? -Hva kjennetegner de som blir toppspiller?
Tilbake i tid	Hva tror du er grunnen til at det er mange av disse spillerne som er stammen på A-laget til Florø per dags dato? Hvor lenge har du trent spillere fra 94-95års kullet i klubben? Hvordan var det å være trener for laget i denne perioden? Fortell litt om hva som var din motivasjon var til å trene guttene	Hvordan var treningsoppmøte på spillerne i denne perioden? Hvor mange treningsøkter hadde laget per uke? Hvordan var samarbeidet med de andre trenerne? -Hvordan var det å ikke bestemme hvem som skulle spille? -Hva var årsaken til at du ikke ville bli med videre som trener?
		Hvor mange er det fra dette kullet som er i A-stallen nå?
	Visst du trekker frem minst to suksessfaktorer som har fått spillerne til stadiet de er i dag, hva kan det ha vært?	
Planlegging av økter	-Hvordan så en vanlig treningsdag ut for guttene? -Var det mye differensiering? -Hadde du en langsiktig treningsplan? -Hva slags trening stod sentralt i løpet av øktene? Fikk du Planlegge selv?	-Var det mye spill, eller var det mye basis trening? -Fysisik, mentalt, og/eller med ball?

Kamper	Hvordan var inngangen til kampene?	-Hva fokuserte du på under kampene? -Hvordan var det å ikke bestemme hvem som skulle være med på kamp?
Utøvermiljø	Hvordan var utøvermiljøet i denne perioden? Hva kjennetegnet treningsmiljøet? Verdiene? Fortell litt om hvordan dere har lagt til rette for utøveren i sentrum.	-La dere til rette for noe annet enn fotball? -Hvordan fikk dere «sett» alle spillerne? -Kom med ett eksempel på en episode som vil beskrive dette. -Følte dere at alle spillerne ble behandlet likt? -Visst ikke, hvorfor? -Har spillerne hatt noe medbestemmelse?
Utvikling	Hva tror dere har vært nøkkelen til suksess i denne historiske perioden?	-Hvorfor tror dere det?
	Er det noe annet som kan være glemt?	Fortell litt om dette

Intervjuguide til Spillere som Ikke nådde «opp».

Tema	Hovedspørsmål	Oppfølgingsspørsmål
Informasjon	Informasjon om: -Informert samtykke -Varigheten av intervjuet -Hva skjer med dataene fra intervjuet -Hvem har tilgang til dataene fra intervjuet?	-Er alt forstått? -Trenger vi å gå gjennom engang til?
Introduksjon og bakgrunn	Kan dere fortelle meg litt om hvordan dere trente på barnefotballen, altså når dere var fra 6-10 år?	Hvor lenge har du spilt i klubben? /når startet du?

	<p>Hvordan opplevde du treneren på denne tida?</p> <p>Kan dere fortelle meg hvordan dere trente på ungdoms fotballen, altså når dere var fra 12-16 år?</p> <p>Hvordan opplevde du treneren på denne tida?</p>	
Barnefotball		
Trenerne	<p>Hvordan opplevde du treneren på denne tida?</p> <p>Hva tror dere fokuset til treneren var under treningene?</p> <p>Har trenerne hatt noen betydning for hvor dere er i dag?</p>	<p>-Instruksjon/coachende/veiledene</p> <p>-Hvordan var treningene tilrettelagt?</p> <p>-Opplevde dere favorisering?</p> <p>-Lek/forståelse av spillet, mange balltouch?</p>
Ungdoms fotball	<p>Kan dere gi noen refleksjoner om hvordan det var å trene så mye som dere trenet i denne alderen?</p> <p>Hvordan var treningene tilrettelagt?</p> <p>Dere har trenet så å si like mye i denne alderen som de spillerne som er på A-laget nå, fikk dere like god oppfølging?</p>	<p>-Prioriteringer</p> <p>-Var det alltid like kjekt?</p> <p>-</p>

Utøvermiljø	<p>Hvordan var miljøet på treningene og i garderoben?</p> <p>Hva kjennetegnet treningsmiljøet? Verdiane?</p> <p>Hva er årsaken til at dere fortsatte å spille fotball til slutten av vgs?</p> <p>Har dere hatt noe form for medbestemmelse i deres utvikling?</p>	<p>-var det tilrettelagt for mestring?</p> <p>-Var det tilrettelagt for noe annet sosialt enn fotball?</p> <p>-Følte dere at dere sett på trening i form av tilbakemeldinger?</p> <p>-Kom med ett eksempel på en episode som vil beskrive dette.</p> <p>Har trenerne bestemt utviklingsmål?</p>
Cuper	<p>Hvordan opplevde dere å reise på cuper?</p> <p>Tror dere erfaringen fra cuper har gjort at flere spillere har tatt steg?</p>	<p>-Var de like mye spilletid på alle spillerne?</p> <p>-</p>
Seniorfotball	<p>Hvordan opplevde dere å bli seniorspillere så tidlig?</p> <p>Følte dere at dere fikk tillitt av trenerne?</p> <p>Hvordan var treningsopplegget i forhold til ungdomsfotball?</p>	<p>-Fikk dere mye spilletid</p>
Tok ikke steget videre	<p>Fortell litt om årsaken til at dere ikke ble med videre</p> <p>Spiller dere fotball nå? Hvorfor/hvorfor ikke?</p>	<p>-For mye</p> <p>-opplegget</p> <p>-Miljø</p> <p>-Trenerne</p> <p>-Studier</p>
Utvikling	<p>Føler dere at dere har bidratt til at gjengen dere vokste opp i spiller obos ligaen i dag?</p> <p>-på hvilken måte.</p>	<p>-Hvorfor tror dere det?</p>

	Hva tror dere har vært nøkkelen til suksess i denne historiske perioden?	
--	--	--

Intervjuguide til Spillere som skiftet klubb, men kom tilbake

Tema	Hovedspørsmål	Oppfølgingsspørsmål
Informasjon	Informasjon om: -Informert samtykke -Varigheten av intervjuet -Hva skjer med dataene fra intervjuet -Hvem har tilgang til dataene fra intervjuet?	-Er alt forstått? -Trenger vi å gå gjennom engang til?
Introduksjon og bakgrunn	Kan dere fortelle meg litt om hvordan dere trente på barnefotballen, altså når dere var fra 6-10 år? Hvordan opplevde du treneren på denne tida? Kan dere fortelle meg hvordan dere trente på ungdomsfotballen, altså når dere var fra 12-16 år? Hvordan opplevde du treneren på denne tida?	Hvor lenge har du spilt i klubben? /når startet du?
Barnefotball	Husker dere noe om hvordan dere trenet fra 6-10 år? Hvem var trener?	-Var det mye spill? -Var dere mange på laget?
Ungdomsfotball	Kan dere gi noen refleksjoner om hvordan det var å trene så mye som dere trenet i denne alderen?	-Prioriteringer -Var det alltid like kjekt?

	<p>Hvordan var treningene tilrettelagt?</p> <p>Dere har trent så å si like mye i denne alderen som de spillerne som er på A-laget nå, fikk dere like god oppfølging?</p>	-
Seniorfotball	<p>Hvordan opplevde dere å bli seniorspillere så tidlig?</p> <p>Følte dere at dere fikk tillitt av trenerne?</p> <p>Dere har forskjellige veier til seniorfotballen, fortell litt om hvordan den har vært og hvordan dere har opplevd dette?</p> <p>Hvordan var treningsopplegget i forhold til ungdomsfotball?</p>	<p>-Fikk dere mye spilletid</p> <p>-flyttet opp og ned mellom nivåene</p> <p>-har det gjort deg til den spilleren du er i dag?</p> <p>-på hvilken måte?</p>
Utøvermiljø	<p>Hvordan var miljøet på treningene og i garderoben?</p> <p>Har de eldste på laget påvirket dere ?</p> <p>Hva kjennetegnet treningsmiljøet? Verdiene?</p> <p>Har dere hatt noe form for medbestemmelse i deres utvikling?</p>	<p>-var det tilrettelagt for mestring?</p> <p>-Var det tilrettelagt for noe annet sosialt enn fotball?</p> <p>-Kom med ett eksempel på en episode som vil beskrive dette.</p> <p>-trygghet</p> <p>-For stort steg</p> <p>Har trenerne bestemt utviklingsmål?</p>
Cuper	<p>Hvordan opplevde dere å reise på cuper?</p>	<p>-Var de like mye spilletid på alle spillerne?</p> <p>-</p>

	Sitter dere igjen med noen erfaringer fra cuper som dere tok med dere videre?	
Trenerne	<p>Kan dere fortelle litt om hvordan trenerne har bidratt til stadiet der dere er i dag?</p> <p>Hva mener dere fokuset til trenerne var under trening og kamp.</p>	<p>-Har treneren hatt noen betydning for hvordan dere er i dag?</p> <p>-på Hvilken måte?</p> <p>-Hospitering?</p> <p>-Resultat/konkurranse/utvikling/prestasjoner</p>
	Fortell litt om hva dere mener/tror er årsaken til at dere er der dere er i dag.	<p>-For mye</p> <p>-opplegget</p> <p>-Miljø</p> <p>-Trenerne</p> <p>-Studier</p>
Klubbskifte	<p>Dere valgte å skifte klubb, men kom tilbake. Fortell litt om hvorfor dere skiftet klubb og hvorfor dere kom tilbake.</p> <p>Hva er årsaken til at dere kom tilbake til klubben etter å ha prøvd lykken en annen plass?</p>	<p>-Prøve å spille på et høyere nivå?</p> <p>-trengte miljøskifte?</p> <p>-Trygghet</p> <p>-Lite tillitt i den nye klubben?</p> <p>-Savnet det gamle miljøet?</p>
Utvikling	Hva tror dere har vært nøkkelen til suksess i denne historiske perioden?	-Hvorfor tror dere det?

Intervjuguide til Spillere som satset på studier, men kom tilbake

Tema	Hovedspørsmål	Oppfølgingsspørsmål
Informasjon	Informasjon om: -Informert samtykke -Varigheten av intervjuet -Hva skjer med dataene fra intervjuet -Hvem har tilgang til dataene fra intervjuet?	-Er alt forstått? -Trenger vi å gå gjennom engang til?
Introduksjon og bakgrunn	Kan dere fortelle meg litt om hvordan dere trente på barnefotballen, altså når dere var fra 6-10 år? Hvordan opplevde du treneren på denne tida? Kan dere fortelle meg hvordan dere trente på ungdomsfotballen, altså når dere var fra 12-16 år? Hvordan opplevde du treneren på denne tida?	Hvor lenge har du spilt i klubben? /når startet du?
Barnefotball	Husker dere noe om hvordan dere trenet fra 6-10 år?	-Var det mye spill? -Var dere mange på laget?
Ungdomsfotball	Kan dere gi noen refleksjoner om hvordan det var å trene så mye som dere trenet i denne alderen? Hvordan var treningene tilrettelagt? Fikk dere god oppfølging av trenerne?	-Prioriteringer -Var det alltid like kjekt? -

<p>Seniorfotball</p>	<p>Fortell litt om hvordan dere opplevde å bli seniorspillere i en så tidlig alder?</p> <p>Følte dere at dere fikk tillitt av trenerne?</p> <p>Opplevde dere at trenerne forandret filosofi i denne perioden?</p> <p>Fortell om hvordan du har blitt den spilleren du er i dag, med tanke på treningsopplegget opp gjennom årene.</p>	<p>-Fikk dere mye spilletid</p> <p>-flyttet opp og ned mellom nivåene</p> <p>-har det gjort deg til den spilleren du er i dag? -på hvilken måte?</p>
<p>Utøvermiljø</p>	<p>Hvordan var miljøet på treningene og i garderoben?</p> <p>Hva kjennetegnet treningsmiljøet?</p> <p>Verdiene?</p> <p>Har dere hatt noe form for medbestemmelse i deres utvikling?</p>	<p>-var det tilrettelagt for mestring? -Var det tilrettelagt for noe annet sosialt enn fotball?</p> <p>-Kom med ett eksempel på en episode som vil beskrive dette.</p> <p>-trygghet -For stort steg -Trenerne?</p> <p>Har trenerne bestemt utviklingsmål?</p>
<p>Cuper</p>	<p>Hvordan opplevde dere å reise på cuper?</p>	<p>-Var de like mye spilletid på alle spillerne? -</p>

	Tror dere erfaringen fra cuper har gjort at flere spillere har tatt steg?	
Trenerne	<p>Kan dere fortelle litt om hvordan trenerne har bidratt til stadiet der dere er i dag?</p> <p>Når er trenerne fornøyd med innsatsen deres på trening?</p> <p>Hva mener dere fokuset til trenerne var under trening og kamp.</p>	<p>-</p> <p>-på Hvilken måte?</p> <p>-Resultat/konkurransse/utvikling/prestasjoner</p>
	Fortell litt om hva dere mener/tror er årsaken til at dere er der dere er i dag.	<p>-For mye</p> <p>-opplegget</p> <p>-Miljø</p> <p>-Trenerne</p> <p>-Studier</p>
Satset på studier	<p>Dere valgte å satse på skolen, hva tenkte dere i denne perioden når klubben var på vei til å bli en stabil 2div klubb, at dere ville flytte vekk for å studere?</p> <p>Og hvorfor kom dere tilbake når dere rykket opp?</p>	<p>-For mye fotball</p> <p>-tenke utdanning?</p> <p>-blei lei?</p> <p>-Savnet laget</p> <p>-Større muligheter for å bli proff?</p> <p>-Trygghet, venner, familie?</p>
Utvikling	Hva tror dere har vært nøkkelen til suksess i denne historiske perioden?	-Hvorfor tror dere det?

De rutinerte på laget

Tema	Hovedspørsmål	Oppfølgingsspørsmål
Informasjon	Informasjon om: -Informert samtykke -Varigheten av intervjuet -Hva skjer med dataene fra intervjuet -Hvem har tilgang til dataene fra intervjuet?	-Er alt forstått? -Trenger vi å gå gjennom engang til?
Introduksjon og bakgrunn	Kan dere fortelle meg litt om hvordan dere trente på barnefotballen, altså når dere var fra 6-10 år? Hvordan opplevde du treneren på denne tida? Kan dere fortelle meg hvordan dere trente på ungdomsfotballen, altså når dere var fra 12-16 år? .	Hvor lenge har du spilt i klubben? /når startet du? Hvordan var din vei til Alaget?
Treningsøker	Dere har alltid vært eldst på laget, hvordan var det å komme inn i dette opplegget som 94-95, hvordan var det å vær eldst på ett så ungt lag? Kan dere fortelle litt om hvordan forskjellene var på Alaget nå, kontra før? Har treningene utviklet seg opp gjennom årene? -På hvilken måte	-Hvordan trenet dere? -Hvor ofte trenet dere? -Fikk dere like mye oppmerksomhet av trenerne

<p>Trenerne</p>	<p>Hvordan vil dere beskrive trenerne?</p> <p>Hvilke verdier står trenerne for?</p> <p>Når er trenerne fornøyd med innsatsen deres på trening?</p> <p>Fortell litt om hvordan det har vært å vær spiller under trenerne.</p>	<p>-Coachende,instruerende, Veiledende?</p> <p>-Hvilket forhold hadde/har dere til trenerne?</p>
<p>Utøvermiljøet</p>	<p>Fortell om hvordan miljøet rundt laget var på denne tiden</p> <p>Hva kjennetegnet treningsmiljøet? Verdiene?</p> <p>Har dere hatt noe form for medbestemmelse i deres utvikling?</p>	<p>-Var de ett godt treningsmiljø?</p> <p>-Hvordan var det i garderoben?</p> <p>-Var det tilrettelagt for sosialt utenom fotballen?</p> <p>-Kom med ett eksempel på en episode som vil beskrive dette.</p> <p>Bestemte trenerne utviklingsmålene for dere?</p>
<p>Utvikling</p>	<p>På hvilken måte har dere utviklet dere opp gjennom årene</p> <p>Hva tror dere har vært nøkkelen til suksess i denne historiske perioden?</p>	<p>-Hvorfor tror dere det?</p>

--	--	--